

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona. Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:

Kertész József.

Kiadja:

a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 192. — Hirdetések díjazás szerint.

Társadalmi munka.

Az új Magyarország nem az ellenzéki pártok kortesfrazéológiája szerint fog kialakulni, nem a jelszavakon való nyargalással fogunk eljutni egy a mainál tökéletesebb és egészségesebb társadalmi organizmushoz. Az új Magyarország konturjai már meglátszanak a mai társadalmi élet ébredő komolyságában.

A politikának az a szuggesztív ereje, melynek amellett az egész ország behódolt, ma már nincs jelen. Az ország kezd a jobbik eszével gondolkodni. A politikusok hadakoznak s az ország azalatt dolgozik.

A politika sivár vigasztalatlanságában egyetlen vigasztaló, az elszomorító tünetek közt egyedül megnyugtató tünet ez. Tisza István ismerte föl s hódolt meg aradi toasztjában a magyar társadalom ébredő komolyságának és munkakedvének. Arról a fejlődésről beszélt, mely különösen a városokban mutatkozik, új Magyarországról, amelyekben már jelentkeznek egy egységes, öntudatos nemzeti társadalom konturjai. És kijelölte az új Magyarország feladatát: az új társadalomban kifejlesztése a magyar társadalmi egységnek. Ahogy ezt Tisza István elképzei és tanácsolja, azt mindenki örömmel üdvözölheti. Az ő ideálja az, hogy a régi és a feltörekvő új osztályok egyaránt tanulják el egymás erényeit. A régi társadalmi osztályok, a dzsentrí, az uri középosztály tanulja meg a polgárok erényét: a takarékoskosságot, a munkát, a szolid gondolkodást és a humanizmust. Az új feltörekvő osztályok mindezekhez a polgári erényekhez tanulják meg a régi táblabíró világ nemes tulajdonságát: a

csüggedést nem ismerő hazaszeretetet és a politikai józanságot és belátást.

Rövidebben, velősebben nem lehetne összefoglalni azt, hogy magyar társadalmi egység mennél gyorsabb kialakulásának mik az előfeltételei. Tisza Istvánnal együtt mindnyájunknak örömmünk telik abban, hogy a magyar társadalom — függetlenül a politikizálástól — hogyan fejlődik, erősödik. Nemrégiben a politika abszorbeált Magyarországon mindent, társadalomról, mely az állam mellett politikizálástól mentesen tudja teljesíteni a maga társadalmi feladatait, beszélni sem lehetett Magyarországon. Kétségtelenül nagy kárára az országnak, mert az állam és az állami apparátusuk — még ott sem, ahol tökéletesek — nem teszik fölőslőgessé a társadalmi munkát, sőt vannak társadalmi feladatok, amelyeket az állam képtelen megoldani és nem oldhat meg más, csak a jól szervezett, egységes és nemzeti társadalom.

Még mindig messze vagyunk attól, hogy a mi társadalmunk ilyen legyen, de biztató és kedves jelenség, hogy a fejlődés ebben az irányban tart és hogy a mindent az államtól, kormánytól várásnak és az állami omnipotenciának nemsokára vége lesz Magyarországon.

A magyar társadalom ébredszik, társadalmi erők meg-megmozdulnak, életjelt adnak. Gyakran tapogatódzva, halványan és gyerekesen, máskor szilajon és kamaszosan. Az erőmegnyilatkozások még szétszórtak és függetlenek egymástól, a sokfajta energia gyakran egymást tépi, egymást marcangolja. Még messze vagyunk attól az egységes társadalomtól, a társadalomnak attól az egységes öntudatától, mely az erőket hámba

fogni, szervezni, hasznos célok érdekében kihasználni tudja. De már errefelé tartunk, reméljük, nincsen messze az idő, amikor megérkezünk hozzá. A polgári osztály különösen a városokban folytonosan erősödik, gyarapodik s a régi osztályok engedni kezdenek régi, kasztszerű elzárkózottságukból s a régi és új társadalmi osztályok erényekkel kölcsönösen megajándékozzák egymást.

Jól van így. Amit a politika elront, azt helyrehozhatja még a fejlődés és mindenki a nemzetnek használ, aki ezt a fejlődést siettetni s előre segíteni tudja.

Nagykanizsa a vármegyén.

Zalavármegye igazoló választmányja Hajik István bizottsági elnök elnöklésével május 23-án a vármegye-ház kistermében tartott ülésében állította össze az adóhivatalok hivatalos kimutatásai, valamint ezen kimutatások ellen beadott kérvények alapján a vármegye legtöbb adót fizető törvényhatósági bizottsági tagjainak 1912-ik évre szóló névjegyzékét, amely ellen a kifüggesztéstől számított 15 napon belül felelkezés adható be a vármegye bíráló választmányához.

A legnagyobb adófizetője a vármegyének gróf Festetics Jenő, aki 53.494 K 06 f adót fizet; a legutolsó virilista bizottsági tag évi adója 677 K 44 f.

A háromszáz virilista bizottsági tag a vármegye területén levő városokban következő számaránnyal van képviselve: Nagykanizsán van 71, Zalaegerszegen 34, Keszthelyen 18, Csáktornyan 14, Tapolcán 11, Alsó-lendván 7 és Sümegen.

A nagykanizsaiak a következők: ujnépi Elek Lipót, báró Guttman Vilmos, báró Guttman Ödön, Zerkovitz Lajos, dr. Bentzik Ferenc, Bogenrieder József, Babóchay György, Sartory Oszkár, dr. Schwarz Adolf, Rapoch Gyula, Blau Lajos, Tóth István, Hel-tai József, Deák Péter, Weiser József, Grünhut Alfréd, Weiss Tivadar, Ledofszky Ernő, Armuth Náthán, dr. Fábian Zsigmond, Bettelheim Rezső, Strem Tivadar,

Sirolin "Roche"

ezerszeresen bevált

tüdőhurutok ellen

friss és idült

köhöges, hörghurutnál
tüdőgyulladások után.

Egészséges tüdők erős étvágy óvszer a
tüdővész ellen.

Strem Vilmos, dr. Szekeres József, dr. Plihál Viktor, Pongor Henrik, Dénes Lajos, Grünhut Henrik, Ebeuspanger Leo, dr. Döry József, Unger Ullmann Elek, dr. Szigethy Károly, Bettlheim Győző, Kéry János, Bun Samu, Pollák József, Samu József, ujnépi Elek Ernő, Leitner Ödön, Lázár Samu, Belus Lajos, dr. Tripammer Rezső, Veisz Bódog, ujnépi Elek Géza, Löwi Adolf, Miltényi Sándor, dr. Goda Lipót, Sommer Ignác, Löwi Arnold, Schwarz Ottó, Schwarz Gusztáv, dr. Löke Emil, Keő József, Reichenfeld Gyula, Lövenfeld Joákim, Dobrovits Miklós, Acél Pál, dr. Ollopp Mór, Oroszváry Gyula, Schertz Géza, dr. Hoch Oszkár, Rothschild Samu, Guth Arnold.

Póttag: Leitner József.

Internátus tanítók fiai számára.

A tanítószázad lelke folyton mélyebben ver gyökeret az az elégedetlenség, melyet nagyfontosságú kulturális munkájával arányban nem álló szegényes fizetése ért szívébe. A tanítószázad minden eszközt megragad, hogy ebből a lebecsült helyzetből, melybe a társadalom, a felekezetek, községek és az állam juttatta, kiszabadulhasson és ott foglalhasson helyet, ahol a hasonló iskolázottságú postások, vasutasok és egyéb állami alkalmazottak állanak.

Ma még nem ragadta meg azt a segítő kezét, melyet a szociáldemokraták feléjük nyújtottak, de hogy meddig utasítják vissza, az az iskola fenntartó hatóságaitól függ.

Tanítók még mindig fölös számban kerülnek ki a képzőkből, úgy hogy szinte meghazudtolja ez a szám azt a mozgalmat, mellyel a tanítók fizetésük rendezése érdekében kifejtnek. Amde tudni kell, hogy mi az oka a tanítói túlprodukciónak. Nem egyéb mint éppen a tanítói kar tetehetetlen szegénysége. A falusi tanító csak nagy ritkán van abban a helyzetben, hogy jól, vagy közepesen tanuló fiát városba adhassa a középiskolába. Rendesen maga tanítja otthon, azután magánvizsgálatot tehet gyermekeivel. Ezt megteszi a 4-ik középiskoláig. Azután már van eleget a saját tudománya gyermekeinek tanításához. Mit tesz tehát? Beadja a tanítóképzőbe, amelyeknek igazgatói mindig elég méltányosak voltak a tanítókkal szemben és ha csak lehetett bevezették fiaikat a tanítóképzői internátusba hol aztán csekély költséggel tanítónak lettek. A mostani tanítói nemzedék ugy százaléka akár csak a kasztrendszer világában — tanítógyermekekből kerül ki. Ezt akarják már régebb idő óta megszüntetni. Módot akarnak nyújtani ahhoz, hogy a tanító ne legyen kénytelen a fenti ok miatt gyermekeit kivétel nélkül tanítónak nevelni. Ezzel szolgálatot tesznek a tanítóügynök is, meg a saját gyermekeik jövődjének is.

Ha sikertől egy nagyobb városban a tanítók gyermekei számára internátust létesíteni, akkor a főgimnáziumba, vagy felső kereskedelmi iskolába fogja a tanítószázad nagy része küldeni gyermekeit, mely iskolák elvégzése után jobban megbecsült és dűsbabban jövedelmező pályára várja őket. Az egyetemre már könnyebben mehetnek a tanítók fiai, mert Budapestben is, Kolozsváron és a Tanítók háza fogadja be őket.

A tanító gyermekek internátusa már régi terve a tanítószázadnak, most ismét felszínre veti azt Banevich János a nagykanizsai tanítói járáskör elnöke,

aki a kör tagjaihoz intézett nyílt levelében ezeket mondja:

„Erősen hiszem, hogy azok a szülők, kiknek gyermekei, legdrágább kincsei lesznek a mi kezeink között emberré gyúrva, az a társadalom, melynek keretében az emberképzés, emberművelés legmagasabb munkáját végezzük feltétlenül támogatni fognak bennünket ez eszme megtestesítésében, keresztül vitéleiben.

Kedves testvérek! — Én a magam részéről az első lépést megtettem. Tegyetek meg ti is minden törekedtet, hiszen saját gyermekeitek jövődjéről, a ti véretekéről van szó, hogy idegenek cselédjeivé, szolgálóivá legyenek, vagy tovább tanulhassanak a elagott korotokban, amikor azok a koldus nyugdíj filléreken kell tengődnök, támaszaikat lehessenek.

Keressétek meg ez ügyben községek elöljáróságát, tanulóitok utján férdőzöttek a jószívű szülők lelkehez s én nem hiszem, hogy az a társadalom, melynek képe megváltoztatása oroszlanrészen kezünkben van, azok a hatóságok, melyeknek a tanítószázad oly sok hasznos szolgálatot tett, megtagadják tőlünk segítségüket, gyámolításokat akkor, amikor a bűnben született gyermekek nevelésére milliókat költenek.

A magunk részéről üdvösnök tartjuk a tanítószázadnak ezt az akcióját és azt tőlünk telhetőleg támogatni fogjuk.

HIREK.

— **Eljegyzés.** Dr. Zerkovitz Zsigmond, fővárosi ügyvéd a hó 1-én eljegyezte Fraenkel Ilona urleányt Rapoch Gyula nagykanizsai ügyvédnek és nejeinek leányát.

— **Novemberi katonai előléptetések.** A királyi Klobucsár Győző altábornagynak, a honvéd főtörvénytisztviselő elnökének, a tábornagyi címét és jellegét adományozta; dormándi Dormándy Henrik őrnagy a létszám felett a vezérkari testületben alezredessé nevezetett ki és csoportszolgálatra beosztva a székesfehérvári 17. honvédgyalozrednél. Schranz Vilmos százados a nagyszabasi 23. ezredhez és Lauschmann Jenő százados a nagykanizsai 20. honvéd gyalozrednél a nagyszabasi 23. gyalozredhez őrnaggyá nevezetett ki. Skóór Dezsőt nyitrai 14. honvédgyalozredbeli főhadnagy a nagykanizsai 20. honvéd gyalozredbe való áthelyezéssel századosná; wienavai Zubricky lovag létszám felett a nagykanizsai 20. honvéd gyalozrednél századosná; pávai Vajna Gzőő nagykanizsai 20. honvédhadnagy főhadnaggyá; Angyal Nándor nagykanizsai 20. honvéd hadnagy és Rutich Sándor a székesfehérvári 17. gyalozredbeli hadnagy főhadnaggyá nevezetett ki.

— **A patronázs egyesület választmánya** október 30-án Vcssey Zsigmond polgármester elnökele alatt gyűlést tartott. A gyűlés örvendetes tudomásul vette, hogy a kassai III. patronázs kongresszuson a nagykanizsai egyesületet Kenedi Imre dr. és Mutschenbacher Edviu törvénytisztviselő bírák és Jurecky Iván dr. ügyész képviselték, kik az ott tapasztaltakról részletesen beszámoltak. Schwarz Adolf dr. indítványára elfogadta a választmány, hogy az egyesület folytonos összeköttetést tart fenn a feltételeken szabadon bocsátott fiatalok pártfogóival.

Az egyesület tapasztalta, hogy a pártfogói tisztségre különösen kisebb községekben majdnem kizárólag a tanítóvá várt; ezért felkéri Ruzsicska Kálmán kirtanfelfelügyelőt és a Zalavármegyei ált. tanítótestületet, hogy hassanak oda, hogy a tanítók e tisztség betöltésére vállalkozzanak. Végezetül Gáspár Béla pénztáros tett jelentést az egyesület vagyoni állapotáról.

— **A harmadik doktor.** Rosenberg Bernát nagykanizsai polgárnak és nejeinek született Schwarzenberg Lina urnőnek szombaton november hó 4-én avatják doktorrá a harmadik fiát Miklós Imrét, ki a napokban jó eredménnyel tette le harmadik orvosi szigorlatát. Első doktor fiuk Miklós Dezső dr. helybeli jónévű ügyvéd, a második Miklós Sándor dr. ügyvédjelölt. Gratulálunk!

— **Az Ifjusági Kör Sport Egylet alakulása.** Egyik multkorai számunkban már részletesen ismertettük az akkor még alakulófázisban levő I. K. S. E. programját. Ma már örömmel jelenthetjük, hogy azok a nagyszabású tervek, melyeket az előkészítő bizottság előzetesen kidolgozott, a megvalósítás stádiumára jutottak. Az előkészítő bizottság négy heti lelkes munka után, kedden este 9 órára hivta össze az alakuló közgyűlést, mely a belépési nyilatkozatot aláírt tagok impozáns részvételével folyt be. A gyűlésen Dobrovits Milán v. országgyűlési képviselő elnökölt. Az alapszabályok előterjesztése és jóváhagyása után megválasztották az igazgatóságot, mely a következőképen alakult: Diszelnök: Dobrovits Milán. Elnök: Boros János. Ügyvezető elnök: Kazár Iván. Alelnökök: Urbanek Károly és Brónyai Lajos. Igazgatósági tagok: Löke Emil, Strasser Márton, Dr. Hajdu Gyula, Kántz Jenő, Schreiber Lajos, Dr. Pollák Ernő, Szerb Ernő, Singer Sándor, Melcer Jenő, Kocsias József, Róna Gyula és Viola Lajos. Póttagok: Kertész Imre, Zuzel Sándor, Arenstein Sándor. Az igazgatóság már jövő hét elején ülést tart, melynek tárgysorozata lesz: A tisztikar megválasztása és a tornaterem ügyének rendezése.

— **A Magyar Országos Állatorvos Egyesület Dunántúli osztályának közgyűlése.** A Magyar Országos Állatorvos Egyesület dunántúli osztálya f. évi október hó 29-én tartotta meg Székesfehérváron a vármegyeház közgyűlési termében a rendezési közgyűlést. A közgyűlésen Trombitás Ignác szombathelyi állategészségügyi feltgyelő elnökölt, aki délelőtt 11 órakor nyitotta meg az ülést, melynek megtörténte után Eischléger Elemér nagykanizsai városi m. kir. állatorvos, mint az osztály titkára, olvasta tel jelentését az osztálynak az elmúlt évi működéséről. Ezután Viasz József zalaszentgróti állatorvos pénztáros pénztári jelentését, majd az 1912. évi költségvetést ismertette. A közgyűlés a tárgysorozatot letárgyalása után elfogadta Kertész Lipót nagykanizsai városi állatorvosnak azon indítványát, hogy az osztály írjon fel az országos egyesülethez az iránt, hogy a városok részére adott állampénztáros felosztásánál a városi állatorvosoknak abba a fizetési osztályba való sorozását, amelybe a városi orvosok besorozva vannak, a belügyminiszternél kérelmezze és országos egyesület a Rendezett Tanácsú Városok Országos Szövetségét is kérje fel az ügy támogatására. Ezután a közgyűlést az elnök berekeltette és megnyitotta a szakulást, amelyben Kertész Lipót nagykanizsai városi állatorvos „Alkalmos-e a sertések sörözése azok ivarzásának megelőzésére?”

VELMA SUCHARD Nyersen való évésre páratlan.

eimen tartott előadást, melyet a jelenlevők nagy tetszéssel fogadtak. Trombitás Ignác elnök és Gaál József magyaróvári főállatorvos köszönetüket tolmácsolták az előadónak és egyben felkérték, hogy értekezését a szaklapokban tegye közzé. Ezzel a szakülés véget ért, amely után társas ebéd volt a Fekete Sasban.

— **Az Emberbarát temetkezési egyesület** elhunyt tagjainak lelkiudvéért f. hó 4-én, szombaton reggel 8 órakor tartja a városi felsőtemplomban a szokásos gyász-istentiszteletet

— **A gazdasági egyesület közgyűlése.** A Zalavármegyei Gazdasági Egyesület úgy is mint a Zala megye Központi Műgazdasági Bizottsága f. hó 7-én d. e. 10 órakor, illetve 11 órakor Zalaegerszegen az egyesület helyiségében rendes közgyűlést tart.

— **Táncoszosorucska.** November 4-én d. u. 7 órakor kezdődik a diákok táncvizsgálója. Ennek folytatása a boszton estély. Nov. 5-én d. u. 4 órakor lesz a gyermektanfolyam táncvizsgálója. Este a felnőttek táncoszosorucska reggelig. Mindegyik vizsgálóciágyzene mellett tartatik meg.

— **Meggyógyult az álomkóros beteg.** Ez év március hónapjában a csoportház egyik padlásán egy alvó embert találtak, kit sehogyan se tudtak felkeltetni, azért bezárást kaptak a nagykanizsai kórházba. Mintegy 5 hónapig volt ilyen eszméletlen álomban, mely idő alatt mesterséges táplálással tartották benne az életet. Se nevét, se kilétét vagy illetőségét nem sikerült megtudni, bár az újságokból a nagy közönség értesült az álomkóros ifjuról, ki körülbelül 22—23 éves lehet. A kórházba egyre jöttek a tudakozódások az ország minden részéből, hogy nem az ő eltűnt fiuk vagy rokonuk-e az alvó ember. Végre annyira magához tért e ritka idegyengeségű ember, hogy fenjár és maga táplálkozik. Így megtudták, hogy az illető Varasd melletti gazdálkodónak a fia. A szülőket értesítették és ma eljött érte a bátyja, ki oly frappánsul hasonlít hozzá, hogy a kórházban volt orvosok és ápolónők alig tudták őket azontul megkülönböztetni. Azt beszéli a

bátyja, hogy fivére a tavasszal valamiért összeveszett az apjával, azért hazulról elment és Varasdon napszám munkát végzett. Ott találkozott vele utolján, hívta baba, de nem ment. Most hazaviszi és az apja gazdaságában talán újra visszanyeri normális egészségét. A neve: Vajdics János.

— **Megszurkált béres.** Takács János fokszabadi bérest szurástól eredő sebesülésével a nagykanizsai kórházba szállították. Sebei az orvosi láttelet szerint 10—14 napi gyógyulási időt igényelnek.

— **Vigan a halálba.** Pintér János 35 éves kocsist pénteken hajnalban az istálló ajtóban halva találták. A kűszöbön feküdt hanyatt, úgy, hogy feje az istállóban, lábai pedig az udvaron voltak. Az oda hívott városi orvos, Goda Lipót dr. megállapította, hogy már 3—4 órával azelőtt történt a halál. Mivel ennek okát megállapítani nem lehetett, az orvosrendőri boncolás elrendeltetett. Pénteken d. u.

történt ez, Rácz Kálmán és Goda Lipót városi orvosok által, kik megállapították, hogy a részség leglegmagasabb foka által előidézett agyszéltetés okozta halálát.

— **Rendkívül életrevaló, kipróbált, modern intézményt ajánlunk tisztelt olvasóink szives figyelmébe a Budapesten VIII. Főherceg Sándor-utca 30-ik száma alatt fennálló Magyar Otthon penzióban.** Évek óta általános in kedvelt, pompásan bevált, család szálló ez, ahol mérsékelt napi áron, (mindössze három koronaért is és fokozatosan feljebb) teljes ellátáshoz és lakáshoz, szépen butorozott külön bejárati szobákhoz lehet jutni. Vidékieknek, kik rövid-ebb-hosszabb időt kívánnak a fővárosban tölteni, szórakozás, vagy üzleti ügyek intézése végett, a Magyar Otthon barátságos hajlékaiban nyugalmasan berendezkedhetnek. Osoportos jelentkezőknek, utazóknak, turistáknak, hivatalnokoknak és más hivatásúknak még kivételesen kedvezmény jár ki. Iskolák vakációs, tanulmányi kirándulásai számára egyenesen megbecsülhetetlen a Magyar Otthon! Villamos világítás! Tűkrös szekrények!

HIRDETMÉNY.

A Nagykanizsai tisztii önségélyző szövetkezet 1910. október 9-én tartott közgyűlésében a szövetkezet felosztását elhatározván, felszámolásba lépett.

A kereskedelmi törvény 249 §-a értelmében felhivatnak ennél fogva mindazok, kik a nevezett szövetkezet ellen követelést formálnak, hogy követelésüket a jelen hirdetemény harmadszori közzétételétől számított 6 hónap alatt érvényesítsék, mivel a 6 havi határidő letelte után a szövetkezeti vagyon a tagok között felosztandó és a késedelmes jelentkezők kielégítést nem nyerhetnek.

Nagykanizsa, 1911. október 31.

Nagykanizsai tisztii önségélyző szövetkezet
felszámolás alatt.

Hirdetéseket felvesz

a kiad hivatal,

és

Wajdits könyvkereskedés

Dek-tér

és minden bel- és külföld
hirdetési iroda.

ALAPÍTÁSI ÉV 1832.

IFJ. WAJDITS JÓZSEF
NAGYKANIZSÁN.

Ajánlja, jól berendezett

KÖNYVNYOMDÁJA

mindennemű nyomdai munkák díszes és ízléses elkészítésére, jutányos árak mellett.

Névjegyek, körlapok, meghívók, eljegyzési és esketési kártyák mindig a legújabb divat szerint készíttetnek el.

Falragaszok, gyászjelentések s más sürgőse nyomtatványok néhány óra alatt előállíttatnak.

Nagyon alkalmas intézet kisebb s nagyobb művek kiállítására.

Egy erősítő szert gyengegyomruaknak

és azoknak, kik meghülés, vagy a gyomor túlterhelése, hiányos, nehezen emészthető, nagyon meleg vagy túlhideg ételek élvezése folytán

Gyomorgyengélkedést, mint Gyomorhurut. Gyomorgörcs, Gyomorfájások, Felfújódás stb

betegségeket kaptak, minden körülmények között a

Dr. ENGEL-féle BALDRIANUMOT

használik.

Baldrianum a legtekélyesebb hatású gyógybarnak bizonyult a gyomorgyengeségeknél, különösen ha ezek még kezdetlegesek, mert megakadályozza azok következményeit, mint az idegesség, álmatlanság, szédülési rohamok, szorulás stb

Összetételénél fogva Samosbor, Baldrian oszópököt, málnasyrup és oseresznyelevelet tartalmaz. A Baldrianum igen jó hatással van székrekedésnél és határozottan erősítőleg hat az egész emberi szervezetre. A dr. Engel féle Baldrianum nem tartalmaz semmiféle káros szerteket és így gyengék és gyermekek is még hosszabb ideig is hatják. Leghatásosabb, ha azt reggel éhgyomorral és este lefekvés előtt szedik egy likőrös pohárig. Gyenge egyének és gyermekek részére a Baldrianum meleg vízzel higitandó és egy kevés cukorral édesítendő.

A dr. Engel féle Baldrianum üvegben 3 és 4 koronáért kapható Magyarországon összes gyógyszertárban Directk vásárolhatjuk: Nagykanizsa, Kiskanizsa, Bacsahely, Tószentmárton, Nemesdéd, Nemesvid, Csákány, Kiskomárom, Bánokszentgyörgy, Szentlászló, Tótfalu, Kerkaszentmiklós, Muraszterdahely, Csáktornya, Letenye, Kotor, Perlak, Vidovec, Alsódombor, Légrad, Bükköd, Murake eszter, Ihárosberény, Böhönye, Tapsony, Szakácsi, Marcali, Sámson, Kéthely, Yörs, Balatonszentgyörgy, Apáti, Keszthely stb. Gyógyszertárban, ugyszintén Magyarországon, minden nagyobb és kisebb helységében levő gyógyszertárban, illetve fűszerüzleteiben.

Dr. Engel-féle Baldrianumot a nagykanizsai gyógyszertárak 3 és több üveg megrendelésénél az eredeti árak mellett Magyarországon bármely helységébe szállítják.

Óvakodjunk utánzatoktól!

Kérjük határozottan Dr. Engel-féle Baldrianumot.

A Zalai Közlöny

Szerkesztősége és kiadóhivatala

Deák-tér I. sz. alatt van.

Az 1868. év óta forgalomban.

Berger gyógy- és higienikus szapanai.

Óvakodjunk utánzatoktól és más készítmények becsesmépészetétől.

E megjelölések:

- Berger kátrányszapana,
- Berger glicerin-kátrányszapana és
- Berger kén-kátrányszapana,
- Berger gygy- és higienikus szapanai.

cégünk részére mint szóbeli védjegyek és azonkívül e pótlásokkal: valódi és eredeti védve vannak.

Minden elárúító, ki ezen kizárólag valódi és szóbeli védjegyekkel biztosított, 40 év óta kipróbált Berger-féle szappanok helyett más készítményt csempész be, megsérti védjegyjogunkat.

A mi szappanaink a valódiság jelül az itt lenyomatott védjegyet és cég-aláírást viselik.

Tessék tehát ezen két ismertető jelre ügyelni és kifejezetten Berger-féleszappanokat kérni, mint a következő cég gyárimányait:

G. Hell & Com.p, Troppau.

Kapható: Magyar-osztrák monarchia és a külföldi gyógyszertárakban és szakkavágó üzletekben.

!! A magyar újságírás szenzációjáé !!

A NAP

A magyar közönség legkedveltebb lapja.

A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen há és kéréshetelen szavazója.

Főszerkesztő: BRAUN SÁNDOR Felelős szerkesztő: HACSÁK GÉZA

Naponként 155.000 példány!

== Egy szám: 2 krajcár. ==

A Nap előfizetési ára:

Egész évre 18.- K || Negyedévre 4.- K
Félévre 8.- K || Egy hónapra . . . 1.40 K

FIDIBUSZ

legkitünőbb magyar élelapi!

Páratlan népszerűség!

Remek szöveg! Pompás képek!

Mesésen olcsó!

== Egy szám: 6 krajcár ==

A Fidibusz előfizetési ára:

Egész évre 6.- K || Negyedévre 1.50 K
Félévre 3.- K || Egy hónapra 50 K

Mutatványszámokat küld a kiadóhivatal:

Budapest VIII. Rökk Szilárd-utca 9.

Őszi trágyázás!

Óvakodjunk a hamiltásuktól!

Óvakodjunk a hamiltásuktól! védjegyü.

Thomassalak

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya!

Csak akkor ilyen van és ólomzár

valódi haszokban eredeti van rajta.

Nemillátótl szigoruan tartózkodjunk.

Minden szak tartalomjelzéssel van ellátva.

Kalmár Vilmos

a Thomaspöschfabrikun Berlin, vezérképviselője BUDAPEST VI., Andrássy-ut 48.

Különösen a jelenlegi rendkívül olcsó árakra figyelmeztetjük a vásárlókat.

Képviselő és raktár Mellis és Pintér Szombathely.

HIRDESSEN

A „ZALAI KÖZLÖNY“-BEN

ÉRTESÍTÉS.

A Nagykanizsa, Kőszeg és Kismarton állomáson elhelyezett katonaság részére az 1912. évi január hó 1-től 1912. évi dec 31-ig terjedő biztosítási időszakra leendő kenyér és zab bérlet utoni szállítása végett.

Az ajánlatok tárgyalása a soproni császári és kir. katona élelmezési raktárnál 1911. évi november hó 3-án fog megtartatni.

Az ezen tárgyaláshoz érvényes feltételek a soproni élelmezési raktárnál betekinthesre felfekvő hirdeteményekben és szállítási feltételek füzeteiben — mely utóbbiak díjtalanul betekinthesők — foglaltnak.

Sopron 1911. évi október havában.

Hirdessen a Zalai Közlönyben

Linx 1909; aranyérem; legnagyobb kiténtetés

R. WOLF MAGDEBURG-BUCKAU

Képviselője: Boros Artur okl. gépészmérnök, BUDAPEST, VI., Teréz-körút 20. Járkerek és helyhez kötött telített és szabadalmazott túlhevített gőzzel működő lokomobilok

WOLF eredeti szerkezete 10—800 lóerőig.

Az ipar és mezőgazdaság leggazdaságosabb, legtartósabb és legmegbízhatóbb üzemgépei.

Összgyártás 700 000 lóerőn felül

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:

Kertész József.

Kiadja:

a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazás szerint.

Nagykanizsa tengeri kigyói.

A közkórház kibővítése.

Ezekből a szörnyetegekből Nagykanizsán egész kis muzeumot lehetne összeállítani Csodájára járhatnának a rendezett tanácsú városok és megláthatnák, hogy amiket ők már régen kiirtottak a városi közgyűlések napirendjeiről, itt nálunk jól konzerválva még sokáig oda se kerülnek. Sándy Gyula műépítőnek kívánjuk, hogy az Isten éltesse az emberi kornak addig a bizonyos legvégső határáig, de nem kell hozzá profétai tehetség, ha azt mondjuk, hogy kórházbővítési tervet, melyeket Nagykanizsa városnak készített még mindig kivitelre fognak várni, amikor őt már mint nehézi műépítőt fogja a nagykanizsai kórházi bizottság emlegetni.

Mert az a sors vár úgy látszik a kórház kibővítésre is, mint teszem fel a város csatornázására, a vízvezetékre, a főgimnázium építésre, a színház építésre, amik már ki tudja hány esztendő óta élnek és rémitgetik a pénzügyi, építési, színházi s az Isten tudja miféle bizottságokat meg a tanácsot, meg a szónoki tehetségekben páratlan képviselőtestületet.

A legfenyegetőbb tengeri szörnyeteg pedig a közkórház kibővítése. Ennek a nyakát kell először kitekerni és ha egyszerre nem sikerül a megfelelő fegyver hiányában legyűrni ezt a kigyót, akkor részletenkint kell vele elbánni és először a méregfogait kell kiszedni.

Igenis. A közkórház terveit örömmel ismertettük a Zalai Közlönyben, de tudatára jutottunk annak, hogy ez a terv beláthatatlan időnkig fog egyik forumtól a másikig vándorolni és a nagykanizsai közkórházban még mindig lesznek a földre terített szalmazsákokon összezsúfolva betegek, sőt lesznek olyanok, melyeket fel se vehetnek helyszűke miatt és nem lesz kórházi 3. orvos, aki a kórházban laknék és minden időben rendelkezésére állna a szenvedő betegeknek.

A kórház kibővítésével ezt a szokásos végtelen utat nem szabad megtenni. Ha a szükséges 7—800 ezer K, ami erre szükséges, nincs meg, akkor meg kell valósítani a tervnek egyes legégetőbb szükségességeit úgy, hogy az egész tervvel ez összhangba jusson.

Első és legszükségesebb része a tüdőbetegek pavillonja, mert nemcsak Zalamegye vezet az ország vármegyei között a tüdőbetegek nagy számával, hanem Nagykanizsáé a szomorú első a vármegye városai között. Most ezek a szerencsétlenek a többi betegek közt fekszenek és inficiálják beteg társaikat. A tüdőbetegek pavillonja azért is volna könnyen felépíthető, mert ehhez a kormány kivétel nélkül hozzájárul 30—50% állami segéllyel.

A második részlet, mely sürgős megvalósításra vár, a ragályos betegek osztálya. Hiszen tudjuk, hogy Nagykanizsán gyakran lép fel már élénk szomszédos forgalmánál fogva is egyik másik ragály, melynek gyógyításához a kórház külön osztálya sürgősen megkövetelhető.

Ha így ez a két pavillon elkészül és az inficiáló betegek kikerülnének az összes beteg állomány közül, a kórház kibővítés lényeges része meg volna oldva. A tervbe vett többi rész felépítése azután várhatna addig, amíg sorra kerül.

Téli pihenő.

A faluban esőnd van, a határ néptelen. Egy-egy fát, venyigét, szalmát hordó kocsit mutatkozik csak. Viszik a téli tüteni valót. Ide-oda alig lesz tenni való, most lesz kapós a falun — a könyv. De hát nem minden könyv a jó barátunk is egyuttal. A rossz könyv kegyetlen ellenségünk. Attól örökölnünk kell. Reguláról, az edelényi rablógyilkosságról a minap az tűnt ki, hogy lelkét a rossz könyvek olvasása mértelyezte el. A mint a könyv mosolyra, kedvre, nagy elhatározásokra fakaszt, úgy a gonosz iratok olvasása betaszit a bűnbe. Mikor nyomtatott betűt vesztek a kezetekbe, mindig óvatosság legyen. Sohase tudhatjátok, lelketeknek milyen mérgétől szabadultatok meg.

De annál inkább becsüljétek meg a jó könyveket. És valóban helyes érzéssel gondoskodhatott a földművelésügyi miniszter a nép javáról, mikor megértve betű iránt való sóvárgását, idáig valami négy ezerig való könyvtárt adott községeknek, iskoláknak, köröknek, szövetkezeteknek. És milyen könyveket. A földművelésügyi miniszterium nagyon helyesen az az elvet valotta, hogy szénégetőnek tőkén legyen a szeme, a mi másképen úgy is kifejezhető lenne: a földmivelő pedig jobbára földműveléssel foglalkozó könyveket olvasson. Sohasem felejttem el azt a nyírsegi magyart, aki mikor nekem büszkén mutatta, egy méter 26 centiméternyi sorközzel ültetett, kikárzott, gondosan permetezett szőlőjét s hogy milyen egészen más az ő szőlőművelési módja, miut a tár-

saié és büszkén hozzátette, hogy ő műtrágyáz, de minden évben hárommennyi termése van, arra a szavamra, hogy:

— Kitől tanulta ezt? — így felelt.

— Nem láttam én ezt sehol, csak olvastam a könyvtárból egy könyvből. Olyan akurátusan le volt ebben a könyvben írva az újmódi szőlőművelés, hogy én kiszedtem vénheft tőkéimet, felrigoliroztam a földemet előírás szerint, azután sorról-sorra végeztem a dolgomat. Társam lett a könyv, az igazított el mindenre. Ha tehetségem lenne eljárnék falura s hirdetésem, hogy csak olvasni felebarátaim. A könyv a legjobb barát. Az ad legjobb tanácsot. A könyv sohasem csal meg, szeretem a tündérmeséket, regényeket is, de azt mondom, hogy a földmivelő ne fájzzék a gazdasági könyvektől.

Igy beszélt a nyírsegi magyar és hány ezernek, meg hány ezernek a véleményét szólaltatta meg. A földművelésügyi miniszter minden évben szaporítja a könyvtárak számát s minden évben sokan folyamodnak érte. Nincs eset rá, hogy ha község, kör, szövetkezet kéri oly formán, a hogy elő van írva, hogy bárkit elutasítsanak. De persze a kérvényekkel sort tartanak. A ki előbb jön előbb kap. Azért nagyon helyes lesz olyan helyeken, ahol még ez a felette szükséges intézmény nincsen meg, folyamodni érte. Ha a község kéri a könyvtárt, akkor a községi képviselőtestületnek jogerős képviselőtestület, határozatát is mellékelni kell a kérvényhez, ha kör, akkor ennek alapszabályát, a kérésre vonatkozó közgyűlési határozatot is mellékelni kell, ez a tudni való a szövetkezetre is.

Mennyi boldog óra emléke — a léleknek milyen derűje lappang a könyvek lapjain. A boldogulásnak mily ösvényeit mutatja meg egy-egy könyv. És ha még hozzátesszük, hogy mindezt ingyen adják, szinte esodálkozunk rajta a százig való kérelmek száma nem sokkal több.

Széchenyi István gróf — a legnagyobb magyar is a nép kipallérozásában találta meg a boldogulás titkát. A magyar föld sok kincset rejt, amit csak gazdasági ismeret-ink gyarapodásával bányászunk ki. Már ma is sok változott a nép gazdasági módjában, de ha egész szelvényben hódít a helyesebb, a jobb, az észszerűbb gazdaságvitel módja, kedves hazánkra rá se lehet ismerni. Edison, a világhírű amerikai feltaláló most végig gépkocsizta egész Európát. Franciaországról azt mondja, hogy az egész ország egy szép kert. Majd ha hazánkról is ilyent írunk, akkor lesz boldog a magyar.

2—3 középiskolát végzett jó házból való fiu

GYAKORNOKNAK

jó fizetéssel azonnal felvétetik

Ifju Wajdits József

könyv és papirkereskedésében.

Nagykanizsa, Deák-tér 1.

Drágasági pótlék.

— A kórházi tisztviselők sérelme. —

Őszintén szólva, nem szívesen foglalkozunk már a városi tisztviselők drágasági pótlékával, mert ahelyett hogy az illetőknek hasznára volnának, ha elégtelen fizetésükre rámutatunk, talán inkább visszatetszést keltünk irántuk azok előtt, akiknek jóindulatára pedig éppen rászorulnak a rosszul fizetett hivatalnokok. De ha már a közügyet szolgáljuk és ha a városi eseményekkel be kell számolnunk olvasóinknak, hát nem térhetünk ki az elől, hogy ne foglalkozunk a városi közkórház gondnokának és irodatisztjének a képviselőtestülethez intézett kérvényével.

Ez a két említett hivatal furesza helyzetben van. Egyszer már Mohamed koporsójához hasonlítottuk, mert épúgy mint az, ég és föld között lebeg. Azaz se a város nem akarja tisztviselőjének elismerni, se a kórház nem bír kellő autonómiával, hogy egyedül intézze tisztviselőinek sorsát. Ma sem tudunk tehát más hasonlattal élni. Pedig akármily ferde is ez állásuk helyzete, mégis csak városi tisztviselők ők. A város képviselőtestülete választja őket, a város hatósága gyakorol felettük ellenőrzési jogot és a városi tisztviselők nyugdíjintézetének köteles tagjai.

És mégis mi történik? A tisztviselők fizetés kiegészítésére folyósított államszegélyben őket nem részesítik. Hogy ez keserű érzettel tölti el a terhes hivatali ellátó kórháziakat az könnyen elgondolható. És most kétszeresen érzik ezt, mikor a miniszter azt írta a városnak, hogy akiket az államszegélyből nem részesítenek fizetés-kiegészítésben, azokról a város házipénztárának terhére gondoskodjék.

A miniszternek e humánus és jóleső intelmé ösztönözte a város mostohagyerekeit a kórházi tisztviselőket, hogy kérvénnyel járuljanak az iránt a képviselőtestülethez, hogy megfelelő drágasági pótlékkal segítsen helyzetükön mindaddig, amíg fizetésük a városi hasonló minőségű, illetőleg osztályú tisztviselők fizetésével nem tétetik egyenlővé.

Nem tartjuk szükségesnek, hogy ez igazságos és jogos kérelmet a városi hatóság és bizottság figyelmébe ajánljuk. Megelégszünk azszal, hogy az esetet megírtuk és a helyzetet feltártuk. A többi a kérelmezők megelégedésére ugys elfogják intézni a tanácsban és közgyűlésben, ahol igazságos ugy mindig kellő méltánnyal találkozik.

HIREK.

Az Eichberg emlék-bizottság működése.

Néhai Eichberg Adolf igazgató emlékének megőrzésére alakult bizottság csendben bár, de folytonosan működésben van. Csak nemrég tartott bizottsági gyűlést Grünhut Henrik elnöklete alatt, aki jelentette, hogy a volt tanítványok körében a fenti célra eszközölt gyűjtés több mint 6000 K eredményt mutat fel. Bár még a legutóbbi időben is érkezett Gutmann Ödön bárótól 200 K, Bien

Dávid-tól 50 K, sőt 5—10 Koronás küldemények is érkeztek, mégis ugy látszik, hogy a gyűjtés körülbelül befejezést nyer. A pénz miként való felhasználásáról még egyelőre intézkedés nem tétetett. Mert, amint már egyszer hirt adtunk róla az Eichberg családnak egy régi barátja évenkénti összegét ajánlott fel, hogy az az elszegényedett Eichberg ivadékok felszegélyezésére fordítsassék. Mivel pedig ujabban kitűnt, hogy bizony nem egy családtagja szorul rá az irgalmasságra, a humánus lelkű elnök és vele a bizottság tagjai nem zárkoznak el az elől, hogy ideális célú mozgalmukat segítő akcióval töltsék meg. Az adakozók listájából azt láttuk, hogy a begyűlt összeg nagy része idegenből folyt be, míg a Nagykanizsán élő tanítványok aránytalanul csekély összeggel járultak hozzá a tőlük is ugyanoly lelkesedéssel magasztalt férfit emlékalapjához. Nem lehetetlen azonban, hogy egyesek hozzájárulásait arra az időre tartják fenn, amikor majd a bizottság dönteni fog, hogy miként óhajtja megőrizni a kiváló tanítvány emlékét. Amint értesülünk ez még a következő év első felében megtörténik, sőt az egész mozgalom befejezést nyer.

— A kivilágított temető Mindenszentek estjén kellemes meglepetés érte a temetőbe járó kegyeletes közönséget. Ugyanis a temető középső útján egy hatalmas kereszt volt villamos körtékből összeállítva, mely tündéri fényt szórt a koszorúkkal ékes sírokrá. A temető bejáratánál pedig hatalmas ivlámpák terjesztettek nappali fényt a hullámzó tömegbe. Ugyanily illumináció vegyült Kiskanizsán is a sírok pislogó mécsvilága közé. Az egyik az élet fényességének, a másik a tulvilág szejtes derengő fényének szimbóluma volt. Ezt a Nagy- és Kiskanizsa közönsége iránt megnyilvánult figyelmet a Franz Lajos villamosági üzem r. t. finom lelkű igazgatójának Pongor Henriknek köszönhetjük. Nem dicserünk ott, ahol a tett maga a legékebben nyilatkozik.

— A közegészségügyi csonkabizottság folyó hó 2-án Szekeres József dr. elnöklete alatt gyűlést tartott. A gyűlés összehívását a városban előfordult kanyaró esetek tetik szükségessé. Bár kevés megbetegedés volt és csak a kisgyerekek között; sőt az utolsó napokon újabb esetek nem fordultak elő, mégis helyes volt, hogy a közegészségügyi bizottság azonnal megtette kötelességét és a szükséges óvintézkedéseket foganatosítja. Így az I—V. kerület 3 kisdudovójának bezárása rendeltetett el a további intézkedésig. Szó volt arról, hogy Csengeri és Kazinczy-uti fák olyképp nyessenek meg, hogy a házaktól a napsugarat lehetőleg el ne fogják, mert különben nyirkossá teszik a falakat és a szobák emiatt nem felelnek meg az egészség követelményeinek. Felemlítették Nagykanizsa bűzös csatornáit és azok az árkok, melyek némely utcában a házak ablakai előtt zöldes rothadt vizet tartalmaznak és kiváló

melegágyai mindenféle egészségellenes miazmánknak. Nem hagyhatjuk szó nélkül, hogy az egészségügyi bizottság már hosszú idő óta csonkán gyűlésezik, mert nem hivatik össze teljes számban. Egy belügyminiszteri rendelet értelmében az iskolák igazgatóin kívül a tanestületeknek egy-egy kiküldött képviselője is tagja a közegészségügyi bizottságnak. Ezek azonban már több gyűlésre konzekventer nem kaptak meghívót. Pedig éppen járvány alkalmával szükséges hogy a tanítók minél nagyobb számban vegyenek részt a közegészségügyi munkában. Ez volt éppen intenciója az említett miniszteri rendeletnek is. Nem hisszük, hogy ez az elnöknek rendelkezése vagy mulasztása következtében történjék.

— Október hónap közegészségi állapot. Rátz Kálmán dr. városi tiszti orvos jelentése Nagykanizsa október havi közegészségi állapotáról a következőket mondja: Az időjárási viszonyok kedvezők voltak; az egész hónapban kellemes mérsékelt meleg őszi időjárás uralkodott elegendő csapadékkal. A fel nőttek egészségügyi állapota kedvező volt, a megbetegedések kevés számban fordultak elő. gyermekek egészségügyi állapota nem volt oly kedvező. A légszű és emésztő szervek hurutos bántalmái észleltek. Szórványosan a difteritisz és 19 esetben a kanyaró is előfordult, bár enyhe lefolyással. Volt difteritisz és torokgyík 5 esetben, kanyaró 19, hőkhurut 1 és vörheny 2 esetben,

Rendőri boncolás egy Pintér János nevű 35 éves kocsis hirtelen halálával vált szükségessé. A boncolás megállapította, hogy magas fokú alkoholizmus következtében beállt agyvérzés okozta halálát. Hegedűs György 40 éves elmekeáros elmeógyógyintézetbe szállítottatott. A piacon több izben tartatott orvosrendőri szemle és sok ártalmas gomba koboztatott el és semmisített meg. A kolera ellen való védekezés e hónapban is folytatott és a vendéglők, kávéházak és egyéb nyilvános helyek megvizsgáltatottak. A halálesetek száma e hónapban összesen 41 volt. —

— A Kath. Legényegylet köréből. Klapper Miklós könyvtáros tegnap nyitotta meg és bocsátotta az egyesület tagjainak rendelkezésére. A könyvtár, mely 500 kötet válogatott művet tartalmaz minden vasárnap d. u. 2—3-ig lesz nyitva a kör tagjainak.

— Az erdő és legelő bizottság szombaton gyűlésezett. Ugy látszik nagyon erősen akarja ez a bizottság fokozni a város földbirtokától várható jövődelmét. Csakhogy azt hisszük, hogy nem jó helyen kezdi; mert a katonaságnak egyes esetekben nyújtott kedvezményt a város azért szokta tenni, hogy más oldalról a városnak többszörös hasznót hajtson. Arról van szó, hogy a bizottság javasolja a tanácsnak, hogy lépjen érintkezésbe a katonai hatósággal, hogy a harcászati gyakorlótér és a lövészter után eddig fizetett 2—200 K bért vagy emelje fel, vagy pedig minden egyes használati napért fizessen a kincstár 50—70 K-át. Abból indul ki, hogy Szepteknek ilyen alkalmával 40 K-át fizet a hatóság.

— Halál a korcsmában. A Vida kocsmába betért vasárnap este egy pityókás ember és egy kis bort kért. Tóth Ferenc volt vágóhídi béltisztító volt. Később könyökére támaszkodva, elaludt és fel sem ébredt többé. Szívszélülés ölte meg. A körülötte mulató emberek észre se vették. Csak mikor költőgetni kezdtek, vették észre, hogy örökre elaludt.

MILKA SUCHARD

Csak alpesi tej
kakao
és cukorból áll
Páratlan
különlegesség.

— A nyomdánkban hirtelen történt üzemi akadály miatt nem jelenhetett meg lapunk a szokásos időben. Előfizetőink szíves elnézését kérjük.

— **Razzia a tejesek között.** Vasárnap reggel Viliko Tamás vajmester a rendőrség assistenciájával a kora reggeli órákban tejvizsgálatot tartott. Megvizsgáltak 118 tejesasszony és 7 uradalmi tejtermék szállítmányát. Úgy látszik az eddigi szigorúság jó hatással volt, mert összesen 3 asszonynál és egy uradalmi kocsin talált tej volt gyanus, melyeknek mintái a vegykísérleti állomáshoz küldöttek fel. A többi kifogástalan volt. A rendőrség ezentul is éber szemmel fogja kísérni az élelmiszer árusításokat.

— **Jótekonycélú magyar állami sorsjáték.** Ő cs. és királyi Felségének legfelső elhatározása alapján a budapesti m. kir. lottójövedéki igazgatóság minden másfél évben jótekonycélú állami sorsjátékot rendez, melynek tiszta jövedelmét közhasznú és jótekonycélú célokra fordítják. Az utolsó 10 államsorsjáték jövedelméből mintegy 145 különböző közhasznú és jótekonycélú intézmény részesült 10—30 ezer K, sőt az utóbbi sorsjátéknál már 60 ezer K segélyben. Ilyenek voltak: a különböző köz- és gyermekórházak, árva és szeretetházak, siketnémák és vakok intézetei, lépkonyhák, fehérkereszt egyletek, mentők egyesülete, jótekonycélú nőegyletek, különféle segélyező egyletek, szanatóriumok, poliklinikai és más hasonló jótekonycélú egyletek és közhasznú intézetek, melynek sokszor a jutalékok adták meg az első létalapot. A budapesti m. kir. lottójö-

vedéki igazgatóság jelenleg a XXIX-ik állami sorsjátékot rendez 475,000 K készpénz nyeresémmel. A főnyeremény 200,000 K. Ezenfelül még 14884 nyeremény van 30,000, 20,000, 10,000, 5,000, 1,000, 500 stb. nyeresémekkel. Az összes nyereseményeket készpénzben fizetik ki. A sorsjegy roppant olcsósága és a sok kedvező nyeresési esély folytán a köz javára működő emberbaráti intézmények érdekében felhívjuk t. olvasóinkat a jelenleg rendezés alatt álló XXIX-ik jótekonycélú állami sorsjáték támogatására. A húzást visszavonhatatlanul f. évi december hó 14-én a lottójövedéki igazgatóság (Budapest, IX., Vámpalota) tartja meg. Az említett igazgatóság kívánatra bárkinek díjtalanul és portómentesen küldi az új alapra fektetett sorsjáték részletes játéktervét

* **Magyar Figyelő.** A magyar értelmiség kitűnő folyóirata, a Magyar Figyelő, amelynek címlapján gróf Tisza István és Herceg Ferenc neve szerepel mint szerkesztők, november elsejei számában is azokat az eszméket szolgálja, amelyeket zászlóbontásakor lobogójára irt. Vezető cikket Kálmán Elemér irt „Félszeg humanizmus” címen, amelyben erkölcsi életünk fejlődését és a mai büntető rendszert veszi boncolóra. Két cikkben, amelyek a darvinizmusról szólnak, Fülöp Zsigmond és Palányi Menyhért polemiáját találjuk és különösen érdekes Palányi Menyhért cikke, aki álláspontjának helyességét rendkívüli alaposággal és nagy tudással bizonyítja. Buday Béla, az országos Jogászgűlés utóhangjaként „Szakéttők a kizigazgatásban” címmel irt magras és előkelő színvonalu studiumot. Gyulay Farkas pedig a

negyedfélszázados debreceni könyvnyomdáról irt nagy körültekintéssel és alaposággal. Ambrus Zoltán színházaink új darabjairól ir essay-t az ő finom kritikái érzékével és ragyogó stílusával. Novellát Farkas Páltól közöl a lap, aki a konvent idejéből merítette érdekes történetét. A följegyzések eleven és ötletes rovatában több fordulatot kis cikket alálunk. A Magyar Figyelő előfizetési ára negyedévre 6 korona. Kiadóhivatal Budapest, VI. Andrassy-ut 10.

— **Ami a napot pótolja.** A nap bacillus-ölő ereje és melege folytán a délvidéken a légzőszervek bántalmái, a tüdővész, számarköhögés stb. sokkal ritkábbak, mint nálunk. Változó és zord éghajlatunk alatt mindig fenyeget a veszély, hogy súlyos mell- és torokbajok meglepnek bennünket. Azért komolyan kell oly szerekről gondoskodni, melyek ezen veszélyes bajok ellen biztos védelmet nyújtanak. Itt a legfontosabb dolog, hogy a betegséget mindjárt csirájában elfojtsuk, hogy már legelején hatásosan leküzdjük, mikor a baj még az ártalmatlan hurut vagy nátha képét mutatja. Mindezen esetekben legjobban bevált, ha naponta az ismert Sirolin „Roche”-ből néhány teáskanálnyit bevettek. Ezen tudományos alapon készült kreosot-készítménynek reudkívül jótekonycélú fertőtlenítő és megóvó hatása van a légzőszervekre és mindig nagy megkönnyebbülést szerez. Ezen kívül az ize is kellemes.

— **Egy jó házból való flu.** kinek 2—3 középiskolája van, nyomdász tanoncnak azonnal felvétetik Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában.

CERES-DIJ-KIÍRÁS

K 30.000.—

Azon célból, hogy a CERES-ételsírt ott is bevezessük, a hol azt régi szokásból vagy megokolatlan előítéletből kifolyólag még nem használják, azon kéréssel fordulunk hű vevőinkhez, a kik meggyőződésből és praktikus tapasztalataik alapján használják ezen cikket, miszerint a következő kérdésekre válaszolni szíveskedjenek.

1. Mi készítette Önt arra, hogy a Ceres-ételsírral kísérletet tegyen? 2. Milyen előnyei vannak ezen ételsírnak más ételsírokkal szemben? 3. Mely előnyei teszik azt Önre nézve nélkülözhetelennél? 4. Ismerőselt hogyan győzi meg ezen előnyökről?

Ezen kérdésekre vonatkozó jó válaszokra a következő díjakat tűzzük ki, a melyek kisorsoltatnak:

1 díj á K 1000 = K 1000	20 díj á K 100 = K 2000	Azon pályázók között a kik a feleletek külalakja és tartalma folytán különösen jó válaszokat küldenek be, a következő nyeremények kerülnek kiosztásra:
10 díj á K 200 = K 2000	100 díj á K 20 = K 20000	1 nyeremény á K 1000 = K 1000
Összesen K 3000	K 22.000	5 nyeremény á K 200 = K 1000
		2 nyeremény á K 500 = K 1000
		20 nyeremény á K 100 = K 2000
		K 2000
		K 3000

Ezen pályázati bíróság, melynek összeállítását annak idején az újságokban közölni fogjuk, el fogja dönteni, mely válaszok fognak a **K 30.000.—** 25.000 Koronát kitevő díjak kioszthatása céljából kisorsoltatni és mely pályázók kapják meg a 28 nyereményt, melyek összege: 5000 K.

Ezen pályázaton mindazok részt vesznek, a kik a fenti négy kérdésre vonatkozó jó választ alanti cégnek legkésőbb 1911. évi november hó 15.-ig beküldik és legálább öt papírszalaggal (1/2 kg-os Ceres-kockák vagy csomagokról) azt igazolják, hogy a mi Ceres-ételsírunkat fogyasztják; minden további öt szalagért a jó válaszok beküldője egy-egy további sorsszámot kap és ezáltal a sorsolásnál kettős, illetve többszörös esélye van.

A húzás a jegyzői szabályzat 88. szakasza értelmében a cs. k. közjegyző, Dr. Kopecs H. R. ur jelenlétében s irodájában 1911. évi december hó 20-án délelőtt 10 órakor fog megtartatni. A nyertesek a díjakat azonnal megkapják, minden levonás nélkül. Az összes nyertesek jegyzéke kinyomattatik és kívánatra bárkinek beküldetik.

SCHICHT GYÖRGY R.-T., „Dij-pályázat”, AUSSIG, BÖHMEN.

Egy erősítő szert gyengegyomruaknak

és azoknak, kik meghűlés, vagy a gyomor túlterhelése, hiányos, nehezen emészthető, nagyon meleg vagy túlhideg ételek élvezése folytán

Gyomorgyengélkedést, mint Gyomorhurut. Gyomorgörcs, Gyomorfájások, Felfújódás stb

betegségeket kaptak, minden körülmények között a

Dr. ENGEL-féle BALDRIANUMOT

használat.

Baldrianum a legtekélyesebb hatású gyógybarnak bizonyult a gyomorgyengeségeknél, különösen ha ezek még kezdetlegesek, mert megakadályozza azok következményeit, mint az **időesség, álmatlanság, szédülési rohamok, szorulás** stb

Összetételénél fogva **Samosbor, Baldrian oszlopok, málnaszirup és oseresznyelevelet** tartalmaz. A Baldrianum igen jó hatással van **székrekedésnél** és határozottan erősítőleg hat az **egész emberi szervezetre**. A **Dr. Engel féle Baldrianum** nem tartalmaz **semmilyen káros szert** és így gyengék és gyermekek is még hosszabb ideig is hatják. Leghatásosabb, ha azt reggel éhgyomorra és este lefekvés előtt szedjük egy likőrös pohárig. Gyenge egyének és gyermekek részére a **Baldrianum** meleg vízzel hígítandó és egy kevés cukorral édesítendő.

A **Dr. Engel féle Baldrianum** üvegben 3 és 4 koronáért kapható Magyarország összes gyógyszer-táraitban. Direkt vásárolhatjuk: Nagykanizsa, Kiskanizsa, Becsehely, Tótszentmárton, Nemesdéd, Nemesvid, Csákány, Kiskomárom, Bánokszentgyörgy, Szentlászló, Tótfalu, Kerkaszentmiklós, Muraszerdahely, Csáktornyai, Letenye, Kotor, Perlak, Vidovec, Alsódombor, Légrad, Bükkösd, Murake esztur, Ihárosberény, Böhönye, Tapsony, Szakácsi, Marcali, Simson, Kéthely, Vörs, Balatonszentgyörgy, Apáti, Keszthely stb. Gyógyszertáraitban, ugyancsak Magyarországon, minden nagyobb és kisebb helységekben lévő gyógyszer-táraitban, illetve fűszerüzleteiben.

Dr. Engel-féle Baldrianumot a nagykanizsai gyógyszer-tárak 3 és több üveg megrendelésénél az eredeti árak mellett Magyarország bármely helyiségebe szállítják.

Óvakodjunk utánzatoktól!

Kérjük határozottan **Dr. Engel-féle Baldrianumot**.

A Zalai Közlöny

Szerkesztősége és kiadóhivatala

Deák-tér I. sz. alatt van.

Az 1868. év óta forgalomban.

Berger gyógy- és higiénikus szapanai.

Óvakodjunk utánzatoktól és más készítmények becsapásaitól.

E megjelölések:

- Berger kátrányszapana,
- Berger glicerin-kátrányszapana és
- Berger kén-kátrányszapanai,
- Berger gyógy- és higiénikus szapanai.

cégünk részére mint szóbeli védjegyek és azonkívül e pótlásokkal: valódi és eredeti védve vannak.

Minden elárúzó, ki ezen kizárólag valódi és szóbeli védjegyekkel biztosított, 40 év óta kipróbált Berger-féle szapanok helyett más készítményt csapásba, megsérti védjegyjogunkat.

A mi szapanaink a valódiság jelöl az itt lenyomatott védjegyet és cégjelölést viselik.

G. Hell & Comp.

Tessék tehát ezen két ismertető jelre ügyelni és kifejezetten Berger-féleszapanokat kérni, mint a következő cég gyártmányait:

G. Hell & Comp. Troppau.

Kapható: Magyar-osztrák monarchia és a külföldi gyógyszer-táraitban és szaküzletekben.

!! A magyar újságírás szenzációi !!

A NAP

A magyar közönség legkedveltebb lapja.

A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és körültekintően szószólója.

Főszerkesztő: **BRAUN SÁNDOR** Felelős szerkesztő: **HACSAK GÉZA**

Naponként 155.000 példány!

== Egy szám: 2 krajcár. ==

A Nap előfizetési ára:

Egész évre . . . 18.— K || Negyedévre . . . 4.— K
Félévre 9.— K || Egy hónapra . . . 1.40 K

FIDIBUSZ

legkitünőbb magyar élclap!

Páratlan népszerűség!

Remek szöveg! Pompás képek!

Mesésen olcsó!

== Egy szám: 6 krajcár ==

A Fidibusz előfizetési ára:

Egész évre 8 — K || Negyedévre . . . 1.50 K
Félévre 3.— K || Egy hónapra 50 K

Mutatószámokat küld a kiadóhivatal:

Budapest VIII. Rökk Szilárd-utca 9.

Egy tésztát sem

se bábakenyeret, se süteményt Dr. Oetker sütőporával készíthetünk, miután az szép kinézetű és könnyű emészthetőséget kölcsönöz, s a tésztát nagyobb és porhanyóvá teszi. Ha a tésztát Dr. Oetker sütőporával készítjük, akkor azok különösen gyermekeknek a hústeleket vagy más összetett ételekről előnyösebbek, miután tejet, lisztet, zsírt, tojást, cukrot tartalmaznak, az emberi szervezetnek szükséges tápanyagokat, jölizlő és könnyen emészthető alakban, a mi gyermekeknek fontos. Csináljon tehát gyermekeinek sok tésztát!

Dr. Oetker Sütőporával à 12 fillér

mely mindenütt milliószor bevált receptekkel kapható.

Őszi trágyázás!

Óvakodjunk a hamiltásoktól!

Óvakodjunk a hamiltásoktól! védjegyü.

4100 Valódi

Thomassalak

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya!

Csak akkor ilyen van és ólomzár

valódi hamiltásokban eredeti van rajta.

Hamiltástól szigorúan tartózkodjunk.

Minden zsák tartalomjelenésével van ellátva.

Kalmár Vilmos

a Thomaspöschphatfabrikon Berlin, vezérképviselője BUDAPEST VI., Andrássy-ut 49.

Különösen a jelenlegi rendkívül olcsó árakra figyelemmel a vásárlókat.

Képviselő és raktár Melis és Pintér Szombathely.

HIRDESSEN

A „ZALAI KÖZLÖNY”-BEN

Az Elemi Biztosító Részvénytársaság

amely 1897-ben előkelő gyárosok és iparosok által alapított

Nagykanizsán
FEHÉR VILMOS urnál

Zalamegyére kiterjedő főgynökséget szervezett.

A társaság elfogad tűz, mindennemű baleset és szavatossági valamint betérés, szállítmány és lóbiztosításokat.

Alaptőke: 4.000.000 Korona.
Biztosítéki alapok: 1910. dec 31 17.000.000 Korona.

Linx 1909; aranyérem; legnagyobb kitértetés

R. WOLF

MAGDEBURG-BUCKAU

Képviselője:

Boros Artur okl. gépészmérnök,
BUDAPEST, VI., Teréz-körút 29.

Járkerekes és helyhez kötött telített és szabadalmazott
**túlhevített gőzzel
működő lokomobilok**

WOLF eredeti szerkezete 10—800 lóerőig.

Az ipar és mezőgazdaság leggazdaságosabb, legtartósabb és legmegbízhatóbb üzemgépél.

Összegyártás 700 000 lóerőn felül

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:

Kertész József.

Kiadja:

a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazása szerint.

Az állandó színház kérdése.

(v.) Mióta a szomszéd megyékben Kaposvár és Veszprém állandó színházat építettek, a színházépítés Nagykanizsán is aktuálisabb lett. Először a példa vonz, aztán az aréna alkalmatlan volta is késztet bennünket, hogy a színházépítés kérdésével közelebbről foglalkozunk. Kulturális érdek fűződik-e ahhoz, hogy már most a következő 4-5 évben legyen állandó színházunk, vagy kitoljuk a kérdés megoldását mindaddig, míg a megfelelő összeg rendelkezésünkre áll, erre igenel is, nemmel is felelhetünk, a szerint, milyen szempontból tekintjük az ügyet.

Ha Veszprémnek, Kaposvárnak kulturális érdeke volt a színház felépítése, nekünk is az. Mi sem maradtunk el jobban, mint ama városok. Közönségünk ép oly vagyonos, mint a szomszéd városok közönsége. Műveltség dolgában előrehaladt és szórakozni ép úgy vágyik, mint más vidéki város lakossága, sőt a munkás népünkben erősen ki van fejlődve a színházlátogatás iránti hajlam, úgy hogy tapasztalatok alapján állithatjuk, hogy karzatközönségünk nagyobb, mint bármely hasonló nagyságú vidéki városban.

A színház helyére vonatkozólag a város közönsége már régóta megegyezett. Az állandó színház az Erzsébet-téri csoportház helyén fog felépülni. Ennél szebb tervet Kanizsán középületre nem találunk. Szép nemcsak nagyságánál fogva, hanem azért is, mivel a palotaszzerű épületek homlokzata a perspektíva következtében teljesen kifejlődhetik. A színházépítő városok nem mindenütt oly szerencsések, hogy a térre nézve oly könnyű volna a megegyezés mint Nagykanizsán Kaposvárt a város középpontjától félre esik a színház. Besztercebányán pedig már 5 év óta keresnek helyet a színház számára és nem találják.

Hogy mind e kedvező körülmények dacára miért késik a színházépítés tervezése és kivitele, az csakis pénzügyi nehézségekre vezethető vissza. A színházalap ez idő szerint 140,000 korona, a város évenkénti hozzájárulása 4000 korona, ami tőkésítve megfelel 72,000 koronának, közadakozásból remélhető 30 000 korona, a csoportház telke megfelel 60,000 kor. értéknek, rendelkezésünkre állna tehát 300,000 korona.

Ha a színházat 8-900 személyre tervezzük, a szükséglet 430,000 korona beren-

dezéssel együtt, tehát 120,000 korona hiány pótlásáról volna szó.

A tervpályázat kiírását a meglevő pénz alapján is meg kell kísélni, mert szubvenciókat sehonnan se kapunk, ha az építés ügyével komolyan nem foglalkozunk. Ha azonban hivatkozhatunk arra, Ime van konkrét tervünk, a kivitelhez csak 100,000 korona hiányzik, az ilyen érvek előtt a kormány is nagyon nehezen zárkozhatik el; ellenben ha szubvenciót kérünk egy oly színházra, mely csak eszme, de nem terv, hát akkor a kormány bizony sürgősebb kiadások nyomása alatt bennünket el fog utasítani.

A szépművészetért, melyhez a színházat is számítjuk, Kanizsa városa eddig édes keves áldozatot hozott. A város dekoratív és monumentális fejlesztése parancsolólag követeli végre a színháznak legalább építési tervére való pályázatnak kiírását.

A csoportháznak lebontása, mielőtt a színházépítés terve megérlelődött, azért célszerűtlen, mert ezek a házak mégis jövedelmeznek a városnak és a városnak módjában van a jövedelemből a színházalapot dotálni. Ha időnk előtté szépészeti szempontból a házakat lebontjuk, a dotáció megszűnik és

Észak a Dél ellen.

Irta Révész Gyula.

Sheridánné és Shintonné csak a nevükben különböznek egymástól, máskülönbben teljesen egyformák özvegyek, egy-egy gyermekük van, sokszoros milliomosok, ötven esztendősek és ami fő, mindaketten jószívűek. Csodálatos, hogy ennyi közös tulajdonság mellett mégis gyűlöltek egymást. Vetélytársak voltak a — jótékonyágban. Abban az amerikai városban ahol éltek, két nőegyesület virágzott: az egyiknek Sheridánné az elnöknője, a másiknak pedig Shintonné. Ha az egyik a kegyetlen téli időben kenyéret osztogatott a szegény népnek, a másik húst is adott a kenyér mellé. Ilyen körülmények között természetesen jó dolga volt a népnek, mert a két szék között nem esett a pad alá, hanem a terített asztal mellé.

Sheridánné dühösen méregette a szobát, mert most értesült titkárától, hogy a Shintonék népkonyhájában tizenhét ebédrel több fogyott el a múlt hónapban, mint az övében. Bosszuért libeggett.

— Titkár ur, — szólalt meg, — nem vagyok megelégedve az önök működésével.

— Bocsanat, mindent elkövetünk

A következő hónapban csakugyan elérte Sheridánné, hogy az ő népkonyháját száztizenhét emberrel több látogatta, mint Shintonéét.

* * *

II.

Shintonnét ez a vereség nagyon idegessé tette. Előbb keservesen sirt, aztán bosszúra gondolt. Sokáig tépelődött, míg végre megállapodott hadi tervében. Másnap már öles plakátok hirdették minden utcáson, hogy az „Északi Jótékony Nőegyesület”, amelynek Shintonné az elnöknője, december 15-én meleg téli ruhával látja el a város összes szegény gyermekeit. Folyton kíváncsi sokaság olvasta a hirdetést s mindenki csak Shintonné jó szívéről beszélt. A városi tanács aznap ülést tartott, köszönetet szavazott az elnöknőnek s a lapok hasábos tudósításban számoltak be a nagy ünnep részleteiről.

A diadal csak rövid ideig tartott, mert a következő nap két-öles plakátok jelentek meg a házakon s hírül adták, hogy a „Déli Jótékony Nőegyesület”, amelynek Sheridánné az elnöknője, ugyancsak december 15-én még melegebb és még télibb ruhával látja el a város összes szegény gyermekeit. A városi tanács erre rendkívüli ülésen szavazott köszönetet Sheridánnának s a lapok erről is sokat írtak.

A városban egyébről sem beszéltek az emberek mint a két elnöknő különös párbajáról. Melyik fog győzni? Ki fog több gyereket felruházni? Az északiak Shintonnéra esküdtek, a déliek pedig Sheridánnára. Fogadó irodák nyitlak a városban s rengeteg öszvegyekkel fogadtak a két ellenfélre. Megindult a korteskedés és mindegyik párt hallatlan erőfeszítést tett, hogy december 15-ére mennél több gyermeket toborozzon össze.

... Az ünnep előtt két nappal Shintonné házasa izgalommal fogadja a kortesek jelentéseit.

— Nos? — kérdezte az egyiket.

Már minden szegény gyerek le van foglalva a városban.

— És hogy állunk?

Azt hiszem egyformán.

— Hódítani kell tőlük. Adjon az apáknak gyerekenként ezer dollárt.

— Már keveslik. Sheridánné kétezer dollárjával fizeti a gyermekeket.

— Igérjen harmat.

III.

Sheridánné házat is folverte a kortes-zaj. A titkárnak a feje sem látszik ki a munkából. Egy gyári munkás áll előtte föltett kalapban. Most nagy ur a szegény ember

— Hány gyermeke van?

— Három; nagyon sajnálom, hogy kettő meghalt.

— Én is. Mit kér egy-egy gyerekért?

— Ötezer dollárt.

— Sok.

— Az északiak is megadnak ennyit.

— Jó, legyen.

— Aztán életbiztosítást tizezer dollárról mindegyik számára.

— Lehetetlen.

— Ugy? Megyek az északiakhoz.

a költségvetésben a terheket szaporítaná, ha más úton kellene a dotációról gondoskodni.

Sok víz folyik majd le a Dunán, míg az első előadást állandó színházunkban fogjuk élvezni. Használjuk fel addig az időt. gyűjtő gyümölcsöző munkára. Ne rakjuk ölbe kezeinket, ne csak szavakkal cselekedjünk.

Dr. Balás Béla főispán

beiktatása.

Arvay Lajos Zalavármegye alispánja a következő meghívással értesíti a törvényhatósági bizottság tagjait a főispáni installációról:

„Igen tisztelt vármegyei bizottsági Tag Ur!

A vármegye főispánjává kinevezett dr. Balás Béla Ur ó Méltósága folyó évi november hó 15-én kívánván állását elfoglalni, folyó évi november hó 15-re a közgyűlési terembe rendkívüli közgyűlést hívok egybe, amely a folyó évi október hó 26-án tartott rendkívüli közgyűlés határozata értelmében 9 órakor fog megnyitlani.

A közgyűlés tárgya ugyanezen közgyűlési határozat értelmében a főispáni székfoglaló, a főispáni eskü letétele; annak rendje pedig a következő:

A közgyűlés megnyitása után a törvényhatósági bizottság az eddigi szokáshoz képest testületileg főispán Ur ó Méltóságához megy és vele a zalaegerszegi plebániatemplomban a Szentlélek segítségül hívása mellett tartandó ünnepélyes isteni tiszteletre vonul, annak végeztével pedig a gyűlésterembe visszatérve, ó Méltóságát küldöttségileg a közgyűlésre meghívja, amely újból megnyitván, főispán Ur ó Méltósága a hivatali esküt leteszi és székfoglaló beszédjét megtartja. Ez után a vármegye közönsége nevében dr. Kroller Miksa bizottsági tag ur üdvözlí ó Méltóságát.

Ezzel a közgyűlés véget ér.

A közgyűlés után a megyei tisztikar tiszteleg ó Méltóságánál, aki ez után a küldöttségeket fogadja. Egyidejűleg van szarenésem értesíteni, hogy főispán Ur ó Méltóságának fogadtatása folyó hó 14-én délután 2 órakor a következőképp történik:

Megérkezésekor a zalaegerszegi vasuti állomá-

— Rettenetes ember. Maradjon.

Folyik a pénz mind a két oldalon. A téli ruhához már aranyórát is adnak. Végre fölvirradt a várva-várt nap.

December 15-en minden órában rendkívüli kiadásban jelentek meg a lapok. Az északiak és déliek késő estig egyenlően álltak. Transparentek hirdették a számokat: 16872—16872. Ennyi gyereket ruháztak föl mind a két részen. Ugy látszott, hogy még mindegyik győzi. Éjjel 11 órakor így állanak a küzdő felek: 19427—19427.

A kortések hallatlan erőfeszítést tesznek. Egy-egy gyermekért már tizemeletes házakat adnak. Az északiak és déliek mint két ellenséges tábor állanak szemben egymással, mert a fölruházás két áttellenben levő házban folyik. Harca kerül a dolog s rendőrök kaszabolják a népet.

A szegény gyerekek már rég elfogytak s most a gazdagokra kerül a sor. Hajnalban ezekből is kifogytak a kortések. Ekkor már mind a déliek, mind az északiak 33305 gyereket ruháztak föl. Az ünnep berekesztéséhez készülődtek.

Ebben a valságos pillanatban beront egy kortes Sheridánnéhoz

— Győzni fogunk! — kiáltotta.

— Hogyan?

— A szülészeti klinikáról jövök. Minden pilla-

son a vármegye közönsége fogja őt fogadni és annak nevében Hertelendy Ferenc bizottsági tag ur fogja őt üdvözölni. Ennek megtörténte után ó Méltósága a vármegye székházába vonul, ahol a megyei tisztikar élén a vármegye alispánja fogja őt üdvözölni.

Zalaegerszeg, 1911. évi november hó 4.

Arvay Lajos s. k.

Zalavármegye alispánja.

A közgyűlést diszobéd követi, melyre nézve a következő felhívást kaptuk:

„A főispáni ünnepélyes fogadtatás és a rendkívüli közgyűlés rendje kapcsán van szarenésem értesíteni, hogy folyó évi november hó 15-én a rendkívüli közgyűlés befejeztével délután 1 1/2 órakor az „Arany Bárány” vendéglőben diszobéd lesz.

Ennélfogva felkérem, hogy arról, valjon kíván-e részt venni a diszobédén, Dr. Korbai Károly tek. b. tag Zalaegerszeg r. t. v. polgármester urat, november 11-ig értesíteni sziveskedjék.

A diszobédén egy teríték ára 4 korona, mely összegnek lefizetése után a belépő-jegy a fent megnevezett b. tag urnál vehető át.

Zalaegerszeg, 1911. november 7.

A közgyűlés által a diszobéd rendezésére kiküldött bizottság.”

Blaskovich János

a Polgári Egylet vendéglőse

ajánlja a nagyközönség szives figyelmébe

Kitűnő magyar konyháját

valamint legjobb minőségű gróf Deym-féle Balatonmelléki és gyöngyösi borait.

Folytonosan frissen osapolt salon sör.

Friss zóna reggeli.

Pontos és figyelmes kiszolgálás

natban világra jöhet a mi többségünk. Megszólt a telefon. A kortes odaugrik.

— Halló! A klinika? Fiu lett? Éljen! Rohanok. Kezét csókolom.

Az ellenpárt is résen volt. Egy lovas-rohamnál egy asszony ijedtében egészséges loánygyermeknek adott életet Shintonék elragadták és az ünnep helyén felöltöztették. Megint egyenlően állt a két párt.

Sheridánné e hirre közel volt az ájúláshoz, de csakhamar visszanyerte energiáját.

— Minden vagyonomat odaadom egyetlen egy gyermekért! — szólt a kortestáborhoz.

Ekkor előállt egy ember.

— Mit szólna ahhoz ha elrabolnánk a Shintoné fiát és felöltöztetnők?

A kortesek éljeneztek s elrohantak. Tervük sikerült, mert tíz perccel később a Shintoné-csömeté már a déli konyhájában diszobéd, de ugyanakkor Sheridánné urfít is ellopták s felöltöztetők az északi konyhájába.

Az ünnepet mindkét helyen befejezték egyenlő eredménnyel. A déliek is, meg az északiak is faklyásmenetet rendeztek elnökijük tiszteletére. Másnap minden a rendes kerékvágásba tért vissza a városban.

A városi szegényházakba két új lakó költözött. A felügyelő óvatosságából az egyiket az épület déli, a másikat az északi szárnyában helyezte el, ami érthető is, mert Sheridánné és Shintoné a két új lakó.

HIREK.

Magvizsgáló kirendeltség Nagykanizsán.

A földmivélsügyi minisztériumból a következő leirat érkezett Nagykanizsára: „Nagykanizsa város közönségével való közlés végett értesitem alispán urat, hogy a budapesti m. kir. vetőmagvizsgáló állomás igazgatójának a polgármester által f. é. ápr. 29-én összehívott értekezlet eredményéről elem terjesztett jelentés alapján elhatároztam, hogy Nagykanizsán az ólomzáróási munkálatoknak a helyszínén leendő elvégzése végett f. évtől kezdődőleg időleges magvizsgáló kirendeltséget létesítek, amely az ólomzáróás időszakában minden év dec. 1-től a budapesti magvizsgáló állomás felügyelete mellett mindaddig fog működni, míg az érdekeltség ólomzáróásra kellően elkészített és elegendő mennyiséget tud vizsgálata alá bocsátani.

A magvizsgáló kirendeltség helyiségeinek kibérelése, valamint egyéb feladatokra nézve a budapesti magvizsgáló állomás igazgatója közvetlenül fog tárgyalni a várossal.”

A miniszter amaz óhajának ad kifejezést, hogy a város közönsége a magvizsgáló kirendeltség működését hathatósan fogja támogatni. Egyszermind kívánatosnak tartja, hogy a város a miniszternek az elhatározását az érdekeltek körökkel megfelelően közölni fogja. A város ennek értelmében el is jár és nemcsak Nagykanizsa és vidékének magkereskedőit, hanem összes földbirtokosait értesíteni fogja a miniszter leiratáról.

— Személyi hir. Békey Ignác a fumei m. kir. állami polgári iskola igazgatója mint vallás- és közoktatásügyi miniszteri biztos tegnap Nagykanizsára érkezett. Itt 3 napig időzik, mely idő alatt a polgári fiu- és leányiskola tanulmányi ügyeit vizsgálja meg.

— Függetlenségpárti népgyűlés. Hajdu Gyula dr. a nagykanizsai függetlenségi 48-as párt elnöke bejelentette, hogy f. hó 26-án a párt népgyűlést rendez. A bejelentés szövege így szól: „A nagykanizsai függetlenségi és 48-as párt nevében és megbízásából bejelentem, hogy f. é. nov. 26-án, vasárnap d. u. 2 órakor az Erzsébet királyné téren, kedvezőtlen idő esetén a Szarvas szálló termében népgyűlést tart, mely alkalomból városunk országgyűlési képviselője, Bosnyák Géza földbirtokos ur is városunkba érkezik és vendégül fogadja a népgyűlésre ideérkező Justh Gyula ur ónagyméltósága kíséretében leendő képviselőket. A népgyűlés tárgya a véderőjavaslatok és a választójog kérdése.”

— Esküdtárszéli tárgyalások. Hétfőn és kedden két ügy került a nagykanizsai törvényszéken esküdtárszéli tárgyalás alá:

Első nap, november hó 6-án, a halált okozó súlyos testi sértés büntetével vádolt Szabó József (tira) bánokszentgyörgyi lakos bűnügyét tárgyalták. Szabó a Bánokszentgyörgy és Várföld községek közötti úton f. évi augusztus hó 27-én éjjel rálesett Horváth István várföldi lakosra, akit egy léccel agyonvert. A gyilkosságra az adott okot, hogy a két földműves előzőleg nagyon összeveszett a közös tulajdonukat képező cséplőgép fölött és emiatt már a gyilkosságot megelőzőleg is majdnem tetlegesség támadt közöttük a bánokszentgyörgyi nagykorosmában.

A tárgyalás elnöke Kenedi Imre dr. volt. A vádat Jurecky Iván dr. ügyész, a védelmet Farkas

Tibor dr. ügyvéd képviselték. Szabót halált okozó súlyos testisértesben találtak az esküdtek bűnösnek és a törvényszék 7 és 1/2 évi fegyházbüntetésre ítélte.

A második nap november 7-én azt a rémes esetet tárgyalta az esküdttörvényszék, mely július 31-én reggel a kanizsai piacon történt, midőn Mócsi János kőművest ezernyi ember szemeláttára, megölte felesége, született Vajda Rozi. Évek óta elkeseredett viszony volt a kiskanizsai házaspár között, mert az izákos férj nem akart dolgozni és feleségét, aki kénytelen volt kofakodással keresni a kenyerét, gyakran inzultálta otthon is, a piacon is. Állítólag a gyilkosságot megelőzően is azzal támadt a piacon feleségére és enniék nővére, hogy azokat megverje és ekkor az asszony védekezésből használta zsebkését, mellyel uráu sebet ejtett, — minnek következtében fél órai szenvedés után meghalt.

A tárgyalás elnöke Kenedi Imre dr. volt. A vádat Kiss Lajos dr. ügyész, a védelmet Fried Ödön dr. ügyvéd látta el. Az esküdtek jogos önvédelmet állapítottak meg, mire vádlottat a bíróság felmentette és azonnal szabaddá helyezte.

— **Tea-estély.** A Nagykanizsai Izr. Jótékony Nőegylet 1911. évi november hó 11-én szombaton a Casino disztermében Tea-Estélyt rendez. Pénztárnyitás 7 1/2 órakor. Kezdeté 8 1/2 órakor. Helyárak: Ülőhely az I—III sorban 3 korona, a többi sorban és belépődíj 2 kor. Jegyek előre válthatók pénteken d. u. 2—4 órakor a Casino disztermében és este a pénztárnál. Az estély műsora: I. Wallace: Maritana, opera-nitány. Előadja: Graf Jolán, Grünhut Anny I. hegedű, Hofrichter Emma, Mantuano Mariska, Krisch Milly, Vajda Margit II. hegedű, Lukács József, cello, Gürtler István viola, Szauerman Béla, nagybőgő, Grünhut Nelly, zongora. II. Lipótváros az Operában, vig monolog. Előadja: Dr. Balla Jánosné urnő. III. Leánybucsu. Jelenet egy leányszobából bábu-táncal. Irta: Schwarz Ilonka. Személyek: Iduska, a menyasszony Schwarz Ilonka. Béla, a vőlegény Fránci Pál. Márta, a menyasszony huga Reinitz Klári. Hortense, Fránci Ilka. Mária, Weisz Ida, Jucika, Grünfeld Zsófia, Zsuzsika. Grünfeld Böske, A dirndl, Grünhut Anny, A gigerli, Krátki József.

— A **Vasárnapi Ujság** november 5-iki száma szép képekben közli az ideai halottak napjára elkészült s a kerepesi úti temetőben felállított új művészi síremlékek képét, köztük a Petőfi családját, a leleplezési ünnep képeivel együtt. A többi képek és képsorozatok szilisztriai tatár típusokat mutatnak be Juszkó Béla rajzai után, Thököly Imre egy Londonban levő eddig ismeretlen képét, László Fülöp újabb festményeit, az Eötvös-kollegium új palotájának felavatását, képeket a színházak újdonságaiból, a jegyző gyűléséről, Barna Izidor arcképét, az eperjesi-kollegium új épületét, stb. Szépirodalmi olvasmányok: Kafka Margit regénye, Ábrahám Ernő novellája, Varságh János és Peterdi Andor versei, Atherton angolból fordított regénye. Egyéb közlemények: Alexander Bernát színházi cikke, cikk a nem egyenrangú fejedelmi házasságokról, tárcaikk a hétről s a rendes héti rovatok. Irodalom és művészet, sakkjáték, stb. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 5 korona, a „Világkrónika”-val együtt 6 korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadói hivatalában (Budapest IV. kor., Egyetem-utca 4. szám.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

— **Gondnoksági gyűlés.** A polgári iskolai gondnokság f. hó 4-én gyűlést tartott Dr. Bentzik Ferenc elnöke alatt. A gyűlés elfogadta az eléje terjesztett 1912. évi költségvetést. Azonkívül megvizsgálta a tandíj elengedésekért beérkezett kérvényeket és ezekre nézve, megterelte javaslatát, a melyek a tanfelügyelőséghez fognak felterjesztetni.

— **Előadás a rádiumról.** Ritka érdekes előadásban volt része e hó 8-án délután a főgimn. tanulóinak. Scheffler Hermann drezdai tanár tartott előadást a rádiumról és mutatta be annak rendkívül fényhatásait. Bemutatta, hogy minden testen áthatol a rádiumsugár, pl. fémlemezre, vagy több centiméter vastag iskolai táblán. A báriummal preparált, papírtábla mögé tett kéz körvonalai és csontjai élesen voltak láthatók a rádium hatása alatt. Fekete papírba becsomagolt érzékeny lemez fölé tárgyakat tett s ezt még egy dobozba helyezte. A föléje tett rádium hatása alatt 8 és fél perc múlva a tárgyak képei az előhívás után a lemezen mutatkoztak. Még egyéb érdekes kísérletet mutatott és a növények feszült figyelme mellett magyarázatot a rádium bámulatos hatásairól. A német nyelvű előadást Eberhardt Béla tanár tolmácsolta az ifjuságnak.

— **Culek Lajos felebbezése,** illetőleg panasztétele. Culek Lajos városi kézbesítő a zalavármegyei törvényhatósági bizottság 1910. évi augusztus 27-én 857. sz. alatti határozatával az állami segélyben részesítendőnek mondta ki. A városi tisztviselők e határozatot megfellebbezték és a belügyminiszter 179046/911. sz. a. rendeletében a felebbezésnek helyt adott. Culek most Remete Géza ügyvédje útján panaszbeadványt terjesztett Vécsey Zsigmond polgármesterhez, hogy hivatalos uton juttassa el a közigazgatási bírósághoz. E beadványban kifejti, hogy ő a városi tisztikarnak megválasztott tagja, fáradságos és fontos közigazgatási teendőt végez. Ezért mint hivatalos esküt tett városi kézbesítő az államsegélyre jogosult, aminek kimondását kéri a közigazgatási bíróságnál.

— **Istentisztelet.** Az izraelita templomban a péntek esti istentisztelet f. hó 10-étől kezdve, további intézkedésig d. u. 1/2 órakor fog kezdődni.

— **Az Uranus mozi váróterme.** Az Uranus mozit most még szívesebben látogatja a közönség mint eddig. Mert kényelmes szép, fűtött váróterem áll a közönség rendelkezésére. A kiváló műsornak mindig annyi látogatója van, hogy a helyiség mind be se fogadhatja a közönséget. Szombaton új remek műsor kerül előadásra.

— **Elcsipett zsebtolvaj.** Rotter Jánosné Murakeresztúrról bejött tegnap a heti vásárra. Amint a sokaság között a piacon állt, észrevette, hogy valaki a zsebjében kotorász. Odakapott és sikerült elcsipni. Topplek Kati kisszabadvány asszonyt, ki a megragadott kezéből földre ejtette a 12 K-át tartalmazó erszényt. Az esetnek két tanuja is akadt. Az ügyetlen zsebtolvajt a rendőrség letartóztatta.

— **Tönkretett szegény ember.** Szélesi György 60 éves Petőfi-uti lakos, közös háztartásban

élt Puskás Jánosné szül. Tóth Rozáliával. Volt az öregnek egy kocsija, lova, amelyen cserépedényeket vitt a falura; abból éldegéltek. Szélesi nemrég megbetegedve a kórházba került. A kocsit, lovat addig Koltai Ferenc kocsimáros sógorára, Török Györgyre bízta. Az asszony megbeszégődött Koltai Ferenchez. A szegény öreg a napokban meggyógyulva hagyta el a kórházat, de kétségbeesve tapasztalta, hogy tönkre van téve. Tóth Rozália ugyanis a 240 K-át érő lovat, kocsit, szerszámot 120 K-ért eladta, meg 3 zsák rozst is. Koldusbotra jutott a szegény öreg. Kéri a büntető eljárás megindítását Tóth Rozália és bűnrészesei ellen.

Kísérletek a grázi katonai kórházban igazolták: A fekvőbetegek székrekedésénél is a természetes **Ferenc József-késér**-vizzel határozott gyógyeredmények értek el! A hatás minden kellemetlen érzet, vagy utóhatás nélkül áll be, amiért a Ferenc József-vizet minden beteg szívesen issza. — Kapható gyógytárakban és fűszerkereskedésekben. A Szétküldési-Igazgatóság Budapestben.

— **Az Edison mozgóképek színházban szombaton és vasárnap az érdekes dráma: A molnár és gyermeke kerül bemutatásra.**

— **Egy jó házból való fiú kinek 2—3 középiskolája van, nyomdász tanoncnak azonnal felvétetik Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában.**

HIRDETÉSEK.

Védjegy: „Horgony”.

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

pótlék

egy régiónak bizonyult háziszor, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult közönségnek, oszónál és meghűlésnek.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossággal legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyvel és a Richter cégjegyzékkel ellátott dobozban van csomagolva. Ára üvegekben K.—80, K.1.40 és K.2.— és úgyis minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest.

Dr Richter gyógyszerlára az „Arany oroszlanhoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

HIRDETMÉNY.

A Nagykanizsai tisztii önszegélyző szövetkezet 1910. október 9-én tartott közgyűlésében a szövetkezet felosztását elhatározván, felszámolásba lépett.

A kereskedelmi törvény 249 §-a értelmében felhívtnak ennél fogva mindazok, kik a nevezett szövetkezet ellen követelést formálnak, hogy követelésüket a jelen hirdetmény harmadszori közzétételétől számított 6 hónap alatt érvényesítsék, mivel a 6 havi határidő letelte után a szövetkezeti vagyon a tagok között felosztandó és a késedelmes jelentkezők kielégítést nem nyerhetnek.

Nagykanizsa, 1911. október 31.

Nagykanizsai tisztii önszegélyző szövetkezet
felszámolás alatt.

Hirdetéseket felvesz

a kiadói hivatal,

és

Wajdits könyvkereskedés

Dek-tér

és minden bel- és külföld
hirdetési iroda.

Gyomor betegeknek.

Mindazoknak, kik a gyomor meghűtése, vagy túlterhelése, rossz. nehezen emészthető, nagyon meleg, vagy hideg ételek élvezete által, vagy rendetlen életmód következtében gyomorbetegséget, mint Gyomorhurut, gyomorgörcs, gyomorfájdalom, nehéz emésztés vagy nyálkásodást kaptak, ajánlunk egy kitűnő házi szert

melynek kitűnő hatása már évek óta ki van próbálva. Ez a

Hubert Ullrich-féle növénybor.

Ezen növénybor kitűnő, gyógyhatásának talált fővekből, jó berral van készítve és erősíti, életre kelti az ember emésztő szervezetét. — A növénybor megakadályozza az emésztési zavarokat és előmozdítja az egészséges vér ujjaképződését.

A növénybort idejekorán használva, gyomorbetegségek még a csirájukban elfojtának. — Symptomák mint: Főfájás, felbőgös, gyomorgörcs, felfúvódás, rosszullet hányással, melyek chronicus dős gyomorbetegségeknek oly gyakran előfordulnak, elmúlnak néhány szori ivás után.

Székrekedés és annak kellemetlen következményei, mint szorulás, kölika, sziv-dobogás, álmatlanság, valamint vértelenség a májban, epében és a nagy Zsigler-érben (Arany-ér bántalmak) a növénybor által gyorsan megszüntetnek. A növénybor megszünteti az emésztéshetőséget és könnyű székelés által eltávolítottak a gyomorból és belekből alkalmatlan részek

Sovány, halvány kinézés, vérszegénység, elerőtlenedés,

legtöbbször a rossz emésztés következményei, hi nyos vérképződés és a máj beteges állapotáé. tvágyhiánytól, ideges bágyadtság és rossz kedélyhang lat, továbbá főfájások, álmatlan éjlekek következtében ily egyének lassan egészen elpusztulnak. Növénybor az elgyöngült életerőnek új látketést ad. Növénybor fokozza az étvágyat, az emésztést és táplálkozást előmozdítja, elősegíti az anyagcsere gyorsítva a vérképződést, meggyugta a feldult idegeket és életkedvet szerez. Számtalan elismerés és hála nyilvánítták igazolják ezt.

Növénybort kapható 3 és 4 koronáért a Nagykanizsai, Kiskánizsai, Becsehelyi, Ujudvari, Kis-Komáromi, Csákányi, Neimesvidi, Tapsonyi, Böhönyei, Nagy-Bajomi, Felső-Szegedi Csurgói, Berzencei, Gólai, Légrádi, Alsó-Domborui, Kótrai, Muracsányi Rátkai, Podtureni, Selmecsi, Alsólendvai, Pákai, Baksai, Novai, Bakii, Pölöskei, Paesai, Alsó-Rajki, Negy-Radai, Kethelyi, Marzali, Kaposvári, Nagyatádi, Tarányi, Csáktornyai Periaci, Varaszi stb. gyógytárakban és fuszterüzletekben és Magyarország legtöbb gyógytárában.

A kanizsai gyógyszertárak 3 és több üveg növénybort rendelésnél credeti árak mellett küldik szét mindenné a monarchiában.

Utánzásoktól óvatik.

Kérjen csakis

Hubert Ullrich-féle növénybort.

HIRDESSEN

A „ZALAI KÖZLÖNY“-BEN

Legelőszőbb és legjobb hatású Hashajtó.

NEUSTEIN
FÜLÖP
CUKROZOTT
HASHAJTÓ LABDACSAI
(Neustein Erzsébet-Pilulái)

Ugyan minden tekintetben a hasonló készítmények elenti szer mentes minden káros alkotórészeketől a legobb sikerrel használják az altest bántalmait, könnyen rékletet szerez, egy vértisztító gyógyyszer sem ártalmatlanabb és alkalmasabb a

székrekedés

egyözésére, mint a legtöbb betegség okozójára. Cukrozott volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy dobol 15 pilula tartalommal 30 fillér egy tekere 8 dobozta- tehat 120 pillával 2 korona. A pénz előre beküldése mellett bérmentve.

ÓVÁSI! Utánzatoktól óvakodjunk, Neustein Fülöp hashajtó pilulái tessek kéri! Csak akkor valódi, ha minden dobozon a törv. bejegyzet Szent Lípót, védjegy és Philip Neustein gyógyyszerész aláírása fekete vörös nyomásban olvasható. A keresk. törvény által védett csomagjainkon cögünknek rajta kell lennie.

Neustein Fülöp gyógyszertára, Sz. Lípóthoz
Wien, Plankengasse 6.

Kapható Nagykanizsán: Reik Gyula, Belus Lajos, Práger Béla és Szabó Antal gyógyszerezéseknél.

XXIX-ik magyar királyi

jótekonycélu államsorsjáték.

Ezen pénz-sorsjáték remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótekonycélokra fog fordítottatni. Ezen sorsjátéknak összesen 14885 nyereménye van, melyeknek összes értéke 475000 koronára rug készpénzben.

Főnyeremény 200,000 koronára készpénzben.

Továbbá:

1 főnyeremény — — 30.000 kor. készp.	20 nyer. á 200 K	4 000 K készp.
1 20.000	40 150	6.000
1 10.000	100 100	10.000
1 5.000	200 50	10.000
5 nyer. á 1000 K	2.500	20 50.000
5 500	2.500	12000 10 120.000
10 250	2.500	14885 nyer. összesen 475.000 K készp.

Huzás visszavonhatatlanul 1911. december hó 14-én.

Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek az összeg előzetes beküldése mellett a magyar kir. lottójövedéki igazgatóságtól Budapesten (Vámpalota) portómentesen küldetnek, ezénkívül kaphatók valamennyi posta-, adó-, vám- és sóhivatalnál, az összes vasuti állomásokon s a legtöbb dohánytözsdében és váltó-üzletben. Játéktervet ingyen és bérmentve küld.

A magy. kir. Lottójövedéki igazgatóság.

Aki butort

BUDAPESTEN AKAR VÁSÁROLNI,

száját érdekében osekleszik,
ha vásárlás előtt megtekinti a

„BUDAPESTI ASZTALOS IPARTESTÜLET“
védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK ÉS HITELSZÖVETKEZET

áruccsarnokait, melyek a következő helyeken vannak:

VIII. József-körut 28. sz. (Bérkocsis-utca sarkán)
IV., Ferenciek-tere 1. sz. (a királyi bérbalotában.)

Ezen szövetkezet az „Országos Központi Hitelszövetkezet“ tagja s ennek felügyelete alatt áll.

Vásárlási kényszer teljesen kizárva.
Stilszerű modern lakberendezések.

Jutányos árak! Szavatosság ára minőségéért.

Az áruccsarnokba kizárólag elsőrangú budapesti asztalosok és kárpitosok dolgoznak.

VELMA SUCHARD

Nyersen való
évésre
páratlan.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:

Kertész József.

Kiadja:

a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásáért szerint.

Főispánválasztás.

Amióta Ó Felső Balás Béla dr. osztálytanácsost Zalavármegye főispánjává nevezte ki, nemcsak a hivatalos megye, de ennek egész társadalma élénken foglalkozik a főispán személyével. Az első napokban természetesen az installáció kérdése volt a kasszinók és egyéb társaskörök témája, de ennek csakhamar helyt adott a főispán személyének megrajzolása akit mindenütt olyan színben tüntettek fel a beavatottak, hogy csakhamar az egész vármegye osztatlan szimpátiája övezte, mielőtt még közénk jött volna.

Az installáció kérdése a közvéleményben csakhamar olyanná alakult ki, amelyből minden hiányzik, ami a lovagiasság, a vendégszeretet és alkotmányossággal ellentétben van. Az idők járása közben beállott kedvező fordulat is egy új időszak után áhítozott, mely időknél képviselője éppen Balás főispán egyénisége. Zalavármegye, mely hajdan Deák Ferenc liberális musát küldte a parlamentbe, nem szegődhetik tartósan azok mellé, akik az ország haladásának kerékkötői. Zalavármegye nemcsak védőbástyája volt mindig a haza alkotmányának, hanem mint az ország egyik legműveltebb önkormányzati része nem szegődhetik tartósan azokhoz, akik a tinta-tartó, padrombolás és hasonló ereklyékkel akarják hazafiságukat dokumentálni.

Azok az idők lezajlottak. Hála a magyarok istenének és kiváló magyar államférfiainknak. Lezajlottak úgy, hogy mint a szirt megtépázva ugyan, de szilárdan itt állunk most is készen a további haladásra, amely nélkül biztos halál vár reánk a népek tengerében.

Ma a nemzeti összetartó munka, a társadalmi összeforradás, a bölcsen megadott népjogok és a magyar nemzeti állam szuverenitásának fentartása és szélesebb alapra helyezése azok a feladatok, melyekre törekszünk. A jelszavak, a szépen hangzó ideálok kora lejárt. Az ország megerősödése csak szilárd alapokon épülhet fel. Ez pedig nem egyéb mint az anyagi és szellemi meggazdagodás, megerősödés. Aki ezt szolgálja, az rakja le szilárd köveit Magyarország jövőndő nagyságának.*

És éppen ilyen férfiúnak tudjuk a leendő főispánt; akiben egyesítve van a nyugat in-

tellektualis ereje a magyar hazafisággal. Aki magas nézőpontból látja azt a küzdelmet, melyet a társadalmi rétegek a különböző egyéni- és közérdekért kifejtjenek. Akiben egyesítve van a széles alapu tudás az egyéni kiválósággal, hogy az új idők eszméit juttassa diadalra abban a vármegyében, melynek élére állította a királyi bizalom

Bár Balás Béla főispán politikai felfogása a megye tulnyomó többségével meg egyezik mégsem ezt tekintjük legfontosabbnak jövőndő működése alapjául, hanem azokat a kvalitásokat, melyeket a társadalmi életünk különböző megnyilvánulásai magával hoz.

Főispánunk csakhamar meg fog győződni arról az intenzív szellemi tökérről, mely a vármegye legnagyobb városát Nagykanizsát jellemzi. Ezt, míg egyrészt szívesen rendelkezésére bocsátja városunk az ő törekvéseinek, addig hisszük, hogy a mi specialis haladásunk is kellő méltánylásban fognak nála találkozni.

Őszinte „Isten hozott“-at mondunk megyénk határán az érkező főispánnak, aki politikai és társadalmi béke olajágával jön közénk. —

A belügyminiszter a budai gyermekszanatóriumért.

A Gyermekszanatórium egész országos ekciójának az élén Hohenberg Zsófia hercegnő és Gróf Zichy János vallás- és közoktatásügyi miniszter állanak. Az ő nevük nem kizárólag dísz az egyesület homlokán, hanem oly nagy erkölcsi tőkéje a mozgalomnak, amelyből táplálkozik az Egyesület egész életerejé. Gróf Zichy János miniszteri állásának nagy terhei mellett személyesen vezeti az immár hatalmasra megnőtt gyermekszanatóriumi mozgalmat is és első sorban neki, s a munkában érdemes és tiszteletreméltó társainak, Bezerédi Viktor belügyi államtitkár, ügyvezető elnöknek, Bosnyák Zoltán, Náray Szabó Sándor és Ruffy Pálnak köszönhető, hogy a Balatonalmádi Zsófia Gyermekszanatórium már teljesíti hivatalát, s hogy a budai nagy gyűjtőszanatórium is tervezet alatt áll, azon program alapján, amelyet Bókaz János egyetemi tanár, a magyar gyermekvédelem fáradhatatlan harcosa állapított meg Hajduska Emil a Magyar Földhitelintézet igazgatója példátadóan buzgólkodik dr. Fodor Oszkár központi igazgatóval egyetemben azon anyagi eszközök előteremtésén, amelyek a nagyarányú építkezés megkezdéséhez szükségesek. Bárcy István polgármester hozta Gróf Zichy János miniszterrel, hogy a főváros Tanácsa a részletes építési program ismerete során kíván dönteni a központi Gyermekszanatórium segélyezésének mér-

véről, elvileg azonban máris biztosította a polgármester a főváros közönségének legmesszebbmenő támogatását. Az ország társadalma is bizonyára sietni fog annak a mozgalomnak, mely az emberanyagot védi, ebben a sok külső és belső ellenségtől tépett országban, legújabb alkotását, a Gyermekszanatóriumot nagy jelentőségéhez képest felkarolni.

Maga gróf Khuen-Héderváry Károly belügyminiszter is átérzve a magyar társadalmi gyermekvédelem nagy fontosságát, mellyel a külföld előtt is méltán elismert állami gyermekvédelem sikereit és eredményét szolgálja, a legnemesebb érdeklődéssel viseltetik minden olyan társadalmi mozgalom iránt, mely a modern gyermekvédelem előbbre vitelét támogatni hivatott. Most a belügyminiszter megleghangos körrendeletet bocsátott ki, melyben az összes hatóságok és a nagyközönség figyelmébe ajánlja azt az áldásos munkásságot, melyet a Hohenberg Zsófia hercegnő legmagasabb védnöksége és a Gróf Zichy János vallás- és közoktatásügyi miniszter kormányzata alatt álló Gyermekszanatórium Egyesület kifejt. Ez a legnemesebb emberbaráti cél szolgáltatásban álló Egyesület — mondja a miniszteri rendelet — a Balatonalmádi épített „Zsófia Gyermekszanatóriumában“ máris számos elhagyott, beteg gyermek ápolásáról gondoskodik, hogy pedig áldásos gyermekvédő munkálkodását a jelenleg szervezés alatt álló második intézetében, a székesfővárosban — annak budai részén építendő gyermekszanatóriumban is minél eredményesebben folytathassa, s a melegen érző szívek minden részvételére méltó szegény, elhagyott, beteg gyermekek könnyeit felszárítva e jövő nemzedék megerősítését és gyarapítását, — úgy mint a múltban már oly ritka szép eredménnyel tette — továbbra is hathatósan munkálhassa, e közigazgatási tisztviselőknél ezen magasabb cél érdekében kifejtendő fáradozására állandóan nagy súlyt helyeznek. De kéri a rendelet a nagy közönséget is, hogy a budai Gyermekszanatórium érdekében engedélyezett karácsonyi gyűjtés eredményes is legyen, hogy szegény és gazdag egyaránt nyissa meg a szívét, amikor saját gyermekének karácsonyfáját díszíti és gondoskodik anyai, apai szívének boldogságára, saját kiadésának örömről, gondoljon némi adománnyal arra a védtelen gyermekvilágra, amelynek megmentését a Gyermekszanatórium feladatául tűzte.

Gróf Zichy János vall. és közokt. miniszter kormányzósága alatt álló „Országos Gyermekszanatórium Egyesület“ központi irodája Budapest, Dohány-utca 31. szám alatt van. A tagok kötelezettségei a következők: a) rendes tag három évre 5 korona évi tagdíjat fizet; b) pártolótag, ki egyszerismindenkorra legalább 100 koronát ad; c) az alapító tag legalább 1000 korona alapítványt tesz és ezt legfeljebb 5 év alatt befizeti; d) örök alapító az, aki legalább 5000 koronával járul az Egyesület céljaihoz és az összeget legalább 5 év alatt befizeti; e) ágyalapító tag az, aki 10.000 (Tízezer) korona alapítványt tesz. Az ágyalapító jogosítva van abban a sanatóriumban, mellyel ágyalapítványát tette, egy ágyat évenként díjtalanul

az általa ajánlott beteg számára igénybe venni. Az alapítványok Gróf Zichy János kormányzó címére is Budapest Vas-utca 10. intézhető.

Az izr. nőegylet estéje.

Szombaton este a nemes szívű embereket ismét adakozásra hívta az izr. nőegylet elnöke, Vidor Samuné, hogy segítsenek filléreikkel a nőegyletnek nem mellesleg feladatának betöltésében. Mondanunk is fölösleges, hogy fényes estély szünetre volt szombaton a káminó díszterme. Vidor Samuné jószívűségével csak találékonyok vetekedtek, mellyel mindig megtalálja az utat, a módot arra, mint kell a jószívű adakozókat áldozatkészségükért kárpótolni valami széppel és élvezetessel. Nem kevés ideje, hogy tevékenysége, kérés hangja, tisztelet érdemlé személye mind mennyi fontos tényezőkként hatottak a szombati estély létrehozatalára. S szava Hofrichter Emmát egy nőzenekar alakítására bírta s megszületett az esti műsor egyik érdekessége. Igaz, hogy Gürtler István vonója is rutinosan pattogott a brácsán, Sauermaun Béla is jól kezelte a nagy bőgőt s a sorok írója is játszott a gordonkán, de a zenészek javarésze mégis csak Hofrichter Emma leánynevelendők sorából került ki, kik mindannyian tanárnőjük jó módszerűtől dicsérettel szép sikerrel játszották Wallace Maritana nyitányát. Városunk zenekedvelőinek szemében felesillant a remény tüze, hogy végre megalakulhat a kanizsai zenekedvelők köre, melynek magja lehetne a szombati estély szereplők mindegyike. Hiszen Graf Jolán s Grünhut Anny gyönyörűen kezelik a vonót, széles vonásokból édes melodia száll ki s Mantuano Mariska, Krisch Milly s Vajda Margit játéka sem hagy kívánni valót a második hegedűnél, Grünhut Nelly zongorajátéka pedig határozott, kifejező és náusszal ékes. — Hatalmas tapsorkán zúgott fel a nyitány után s Grünhut Anny egy szép babérkoszorút is kapott. Megérdemelte; tekintete s érzése egyaránt a kottáé volt. — A második számot Graf Jolán adta. Hofrichter Emma zongora kísérete mellett játszotta Wieniawsky Souvenir de Poseu c. darabját Debutjénél örömmel üdvözljük s játékaért elismerő dicsérettel adozunk Hofrichter ezen jeles és szorgalmas tanítványának. — Határozott tudással s biztos kézzel mutatta technikájának mélységét s flageolettjeinek akusztikus finomságaiban s akkordes fogásainak harmonikus tisztaságában egyként érzést dalolt a hegedűje. Játékának jutalmául hatalmas csokrot is kapott a hatalmas taps és számos személyes üdvözlésen kívül. Mindez igaz érdem méltó jutalma volt. — Dr. Balla Jánosné Lipótváros az operában címen vig. mozologot adott ezután elő. Előadása túllépett a dilettantizmus határán s művészenek nem közepes voltát árulta el. — Schwarz Ilonka Leánybúcsú jelenete adta az est utolsó számát. Kedves apróság volt az egész, káprázatos színben s a szereplők magá s szerző, majd Reinitz Klári, Fränkl Ilka, Weiss Ida, Grünfeld nővérek s megint Grünhut Anny jellegzetes ügyességgel mozgattak és táncoltak a színpadon. — Másnap délután kedélyes környezetben, javarészen apró és ifjú nézők előtt ismételték meg mindent. Csak Balla Drné helyett szavalja igaz művészzel Schreiber Lajos, Kiss Józseftől a Jehovát. A zenekar a szombati sikert tetézi játékaival s Graf Jolán sem játszik másféleképpen, mint szombaton. Ismét elismerést arat. De a Leánybúcsú jelenete az már más, mint az előző nap. Csupa derű és vigás minden. A szerző Schwarz Ilonka mosolyogva beszél, a bábuk merevsége is megolvad a jókedvű hevében s táncukat végig uvegtik. De jó is volt néhol az a nagy kalap! S azután jön a legizgatóbb komikum! Egy szereplő hiányzik. Helyébe lép Krausz. S micsoda szolgálattalossággal. Ő is nevette s mi is ő rajta. Ő azért volt ott, hogy rendezzen. Hát rendezni akart, ha nem is neki szóltak, mikor

rendezéséről volt szó. De ez skandal a nyílt téren! Huzzák le a függőnyt! hangzik harsányan a kulisszák mögül. Szerencse, hogy a kordina-zsinór nem járt villamos gyorsasággal. Különben lett volna egy jelenetből a leányszobában két felvonás. A fődolog azonban az, hogy kedélyes és családias jellegű volt az egész repriz. Egy nevetett az a sok apróság! Ártatlan lelkek tulajdonsága az ilyen tiszta jókelet. — Az anyagi eredmény sem maradt mögötte az erkölcsi sikernek. Közel ezer koronát hozott Vidor Samunéknak ez a legutóbbi buzgólkodása. Érdemeinek dus babárkoszorújába ismét fűzött néhány levelet. **L. J.**

Parlamentari béke.

Fenyegető nagy harcok küszöbén állt az ország. A jövő bizonytalanságának sötét rémei élesen csikorgatták már fogait. Pusztulást, rombolást, a magyarság hírnevének megtépázását sejtette mindenki a legközelebbi órák kitörni készül vad harcában. De közvetlen a nagy összecsapás előtt megszületett a béke.

A béke egyelőre csak fegyverszünet alakjában jelentkezik, de ez olyan fegyverszünet, mely mindkét félnek szép reményekkel kecsegtető aranyhidat kínál a végleges béke felé.

Hogy a békefeltételek nem jelentik a parlamentari élet végleges konszolidációját, az a jelen pillanatban teljesen mellékes. A dolog lényege az, hogy az esztendő végére lesz költségvetés, lesz delegáció, ha kell: lesz indennitás is és egyáltalán nem lesz technikai obstrukció, hanem a küzdés megengedett fegyvereivel folyik majd a parlamentben a politikai mérkőzés.

Igaz, hogy a békemegállapodás korlátozza a véderőreform megvitatását, a költségvetés elintézése után pedig minden pártnak teljesen szabad kezdet ad a továbbiakra. Reméljük azonban, hogy a hazafias belátás, amely az ellenzékben végre mégis fölülkerekedett, nem fog szalmalángnak bizonyulni, hanem a fegyverszünet alatt ki fog alakulni a béke, amely a nemzetnek annál több eredményt fog hozni, mennél bőlebb hazafisággal fogják a baloldalon egyengetni az utját.

A békekötés munkája mindenestre üdvös volt. Mindenki, aki résztvett benne, számot tarthat a nemzet haládjára és elismerésére. Mert az elvekért, az igazságért helyt állni, harcolni ugyan mindig dicső dolog, de aki a magyart a magyarral a béke közös munkájában egyesíti, az talán még hasznosabb eredményt ér el.

A megbékülés általános örömet kelt mindenütt. Nincs győző és nincs legyőzött fél és így a harmonia egyelőre teljes. Az ellenzék az utolsó percben észre tért. Belátta, hogy a nemzet haragjával, gyűlöletével és kiábrándulásával a végsőkig visszaélni mégsem lehet. Belátta, hogy a nemzet elítéli az ő obstrukcióját, az alkotmányosság diszkreditálását a mindenáron való anarkiarendezést. Mindezt belátta és az utolsó pillanatban így sikerülhetett a fegyverszünet.

A kormány pedig nem volt kénytelen egy jótányit sem fölázdosni meggyőződéséből, a véderőjavaslat ellen megindított harcban nem lett kénytelen eltérni álláspontjától. — A békefeltételekből a választójog kérdését teljesen kikapcsolták, mert épp e kérdés előtti előretelése idézte föl a nagy kavargást.

Mire a fegyverszünet határideje lejár, addigra remélhetőleg a megértés szelleme egészen közel hozzák egymáshoz a pártokat és a béke-szünetet a teljes béke fogja követni.

HIREK.

— A főispán Nagykanizsán. Nagykanizsa képviselői a következő értesítést kapták:

„Igen Tisztelet városi Képviselő Ur! Vármegyénk főispánja Dr. Balás Béla Ur Ó méltósága Zalaegerszegre az intellentionális közgyűlésre való utatában f. évi november hó 14-én délelőtt a 11 óra 51 percekor érkezett gyorsvonattal városunkba érkezik. Kedves kötelezettség teljesíték, ha Ó méltóságát abból az alkalomból, amidőn először lép vármegyénk és városunk földjére a város közönsége nevében üdvözölni fogom. Tisztelettel kérem tehát az igen tisztelt városi képviselő urat, hogy f. évi november hó 14-én kedden délelőtt fél 12 órakor a helybeli vasut állomáson okvetlenül megjelenjen s hozzám csatlakozni méltóztassék. Ugyanezen alkalommal arra is kérem azon városi képviselő urakat, akik egyszeresmind vármegyei bizottsági tagok, hogy a Zalaegerszegen f. évi november hó 15-én megtartandó székfoglaló közgyűlésre is elfáradni méltóztassék. Nagykanizsán, 1912 nov. hó 12-én. Hafias üdvözléssel Vécsey Zsigmond s. k. polgármester.

Illetékes helyről arról értesítenek bennünket, hogy a főispán érkezésekor a város polgárságának megjelenése is szívesen láttatik.

— A főispáni beiktatás a mint halljuk fényesen ígérkezik. A főispánt Budapestről illusztris társaság kíséri le a beiktatásra s közöttük képviselve lesz az igazságügyminisztérium is néhány előkelő állami tisztviselővel. A többek között lejön bályei Riekl Gyula miniszteri tanácsos, Báró Lévay József igazságügyminiszteri osztálytanácsos és Dr. Megyeri István es és kir. kamarás, kir. főügyési helyettes. Ezenkívül lekiérel még számos politikai egyéniség és budapesti barátai és tisztelői közül többen.

— Jótékony karácsonyi vásár. A nemes női szív találékonyasága százféle módot eszel ki, hogy miképen lehessen a közönség orszégyéhez férközni a könyörület szent nevében. Ilyen fényesen bevált és meghonosodott mód a jótékony karácsonyi vásár, mit a Keresztény Jótékony nőegyletűk szokott évről-évre rendezni. Amint dr. Szekeres József, az egyesület áldott lelki elnöke értesített bennünket, az a vásár, melynek befejezését az uri közönség kedélyes házi mulatsággá avatott az idén dec. 2. és 3-án lesz a Polgári Egylet nagytermében. Az előleges gyűjtés már folyik és most is szép eredménnyel kecsegteti a jótékony apostolait. De kell is a pénz, mert eddig nem kevesebb mint 100 didergő gyermek van feljegyezve, kik meleg ruhára várnak. A karácsonyi vásár miadtkét napján d. u. 6 órakor kabaré lesz, melyben gyermekek és fiatalok fogják tehetségüket sorompóba vinni, hogy minél kellemesebb szórakozást nyújtsanak. Dec. 9-én lesz azután a befejezés, amikor egy hatalmas karácsonyfa tűndéri fényénél száll le az irgalmasság anyyala az összegyűlt szegény gyermekek közé és részesíti őket a gazdagok ajándékában.

— Polgáriszkolai tanárok gyűlése. Az Orsz. Polg. Isk. Tanárok zalamegyei köre f. hó 11-én tartotta évi rendes közgyűlését Csáktornyán Waligurszky Antal nagykanizsai polg. isk. igazgató elnökele alatt. Az elnöki megnyitást intenzív körű működésre hívta fel a tagokat. Széleskörű vitát provokált a győri polgáriszkolai tanstésztelűek a polgáriszk. új tantervére vonatkozó átirata. Az új tanterv ugyanis mind a számtannak, mind a történelemnek heti óraszámát leszállította. A kör ennek meg-

változását indítványozza; valamint azt is, hogy a világtörténelem tanítása a magyar történelem tanításától választassék el. Az új tanterv szerint ugyanis a világtörténelem a magyar történelem keretében tanítatik. Pataki Kálmán igazgató indítványozta, hogy a kör foglaljon állást amellett, hogy a nemzetiségi vidékek polgári iskolái mellett a kormány mindenütt internátust létesítsen, melynek nemzeti missziója kézen fogó. A csáktornyai polg. leányiskola internátusában jelenleg 46 leány van, nagyobbára horvátországiak.

— **Tiszta szeszélesztő.** A gödöllői m. kir. szesziskolai Állomás vezetője dr. Hérics Tóth Jenő f. é. okt. 18-án Nagykanizsán különböző kereskedésekben és pékmestereknél élesztő-mintát vett megvizsgálás céljából, hogy szeszélesztő helyett nincs-e sörélesztő forgalomban. A többek között Klein Vilmos pékmesternél is vett mintát, mely „Tiszta szeszélesztő Schneider V. élesztőgyárból Budapest” jelzésű papiros göngyölegben volt. Dr. Hérics értesítette Nagykanizsa kapitányi hivatalát, hogy a vizsgálat szerint az élesztő sörélesztővel kevertnek találtott; Schneider V. élesztőgyár pedig Budapesten nincs. Ezt a jelzésű élesztőt Klein Adolf és fia budapesti VI., Podmanický-utca 53. sz. alatti élesztő-kereskedő cég keveri és hozza különböző, a többek közt a fenti cég alatt forgalomba. — Klein Adolf és Fia budapesti cég ellen ennek alapján az eljárás megindította: 1. Szeszélesztőnek sörélesztővel való tiltott keverése miatt; 2. Valóságnak meg nem felelő cégjelzés használata miatt.

— **Nagykanizsai országos vására az 1912. évben.** Benedek József városi tb. jegyző most állította össze az 1912. évre eső országos vásárok jegyzékét. E szerint a vásár a következő dátumokra fog esni. 1. A gyertyaszentelői vásár jan. 29-ére; 2. a nagyheti vásár apr. 1-ére; 3. a pünkösdi vásár május 20-ára; 4. a nagyboldogasszony-napi vásár augusztus 12-ére (hagymavásár); 5. a Terézia vásár okt. 14-ére (káposzta vásár); 6. a Miklós vásár december 2-ára.

— **Villamos bizottsági gyűlés.** A múlt közgyűlés határozatából kiküldött ad hoc villamos bizottság Vécsey Zsigmond polgármester elnöksége alatt gyűlést tartott. A gyűlés tárgya a villamossági egyenáramú forgó áramra való átalakítása és a Franz cégnek a villamossági üzemre vonatkozó szerződésének teljesítése körül forgott. A gyűlésen mint szakértő Hollós József műszaki főtanácsos is részt vett, mint szakértő. A bizottság folytatni fogja tárgyalásait, melyeknek lefolyásáról a befejezésig közléseket nem adnak le. Így tehát a közönségnek csak a tárgyalások befejezése, illetőleg jelentéstétele után lesz alkalma a tárgyalásokba beletekintenie.

— **Tanácsülés.** A pénteki tanácsülés szürke sablonosságban folyt le. Egyetlen érdekesebb pontja az volt, hogy a díjnokoknak, rendőröknek és városi szegélymunkásoknak a múlt hó 24-iki közgyűléstől megszavazott 15%-os drágasági pótlékot a tanács kiutalta. A várva-várt summát pénteken fel is vették és ma már valószínűleg csak mint voltról beszélhetnek a jóleső pénzzsaporulatról.

— **Szünőféliben a kanyaró.** A városi orvostól nyert információ szerint az utolsó napokon újabb kanyarós megbetegedések nem fordultak elő. Az eddigi óvintézkedések elégségeseknek bizonyultak és a kisdögvők is legkésőbb dec. 1-en újra megnyitnának.

— **Utóállítás.** A f. hó 6-án megtartott utóállítás eredménye a következő. Berendeltetett 37 állításköteles fiú; meg nem jelent 6; besoroztatott 13, a többi nem vált be. Meg volt idézve 34 apa; ezek közül keresetre alkalmatlannak találtatott 18, keresetre képesnek 13; meg nem jelent 3.

— **Piaci rend.** A heti országos vásárokon tapasztalt különböző rendellenességek megszüntetésére a rendőrkapitányság a következő határozatot hozta: Az ipartörvény 50. §-a illetve a 39505/901. számú

kereskedési miniszteri rendelet szerint a vásárok rendszeres látogatása csakis az iparosokat és kereskedőket illeti meg. A vásárokon iparigazolvány nélkül megjelent árúsitók az elárúsitástól eltiltattak. E határozat a házi ipari készítmények elárúsitására nem vonatkozik. Iparos vagy kereskedő egy iparengedély alapján egy vásárrészen csak egy sátorral rakódhatik. Nem szabad a sátorok oldalaihoz rakott asztalokkal annyira meghosszabbítani, hogy ezáltal a többi elárúsitó helyéből kiszorítsák. Figyelemre kell vonni a nagykanizsai rövidárúsitók, hogy országos vásárokon a főfősök, takácsok és gyölcösök után rakódhatnak ki egymás mellé. Elszórva a piacra minden részében a kirakódás nem engedtetik meg. Ezek után az iparengedélyek kiadásának dátuma szerint meghatározza a rövidárúsitók árúsitó helyének sorrendjét.

— **A hazbérvallomási íveket** a városi adóhivatal most küldte szét a háztulajdonosokhoz. Ez ívek szabályszerűen kitöltve 8 nap alatt a városi adó hivatalhoz beadandók. Aki vallomását az előírt határidőben be nem adja, a kivétel során megállapított bírádonak 1%-át, ha pedig a vallomás benyújtására szóló felhívás vételétől számított 8 nap alatt sem adja be vallomását, további 4%-át fizeti pótlék fejében.

— **Katonák verekedése.** A Petőfi-utj Gellencsér-féle korezmában zajos az élet vasárnaponként. Jókendőkatonák lépik el az asztalokat, így nem esoda, ha gyakran parázs verekedéssel végződik a hangos muli. Tegnap este is sok honvéd meg mentelepi katona itta a jó ujbort. Miért, miért se a katonai ellentétek kiélesedtek és egymásra támadtak a harcok. A verekedés olyan mérvet öltött, hogy egy mentelepi katonát seibeivel a kórházba kellett szállítani. A katonai őrzület pedig a többi elvezette a helyszínéről. Egy meztelen mentelepi kard maradt a csataterén, mit Schermann asztalos fia a városi rendőrségnek adott át.

— **Hogy fogadja Egerszeg a főispánt?** Korbai Károly dr. polgármester f. hó 8-án értekezletre hívta össze a városi képviselőket, hogy a főispán fogadására vonatkozó intézkedéseket megbeszéljék. A szép számú értekezlet elfogadta a polgármester javaslatára, hogy a f. hó 14-én a főispán bevonulása alkalmából a Kossuth Lajos-utca végén diadalkaput állítsanak, testületileg vesz részt a vasutnál, a házakat fellobogoztatja, este a várost kivilágítja, a széktagló olésán a közgyűlés után testületileg tiszteleg az főispánnal. Felkeri a városban levő egyesületeket, hogy ugy a bevonulásnál, mint a tisztelegésnél részt vegyenek, a vasutnál a rend fenntartására a tűzoltók közreműködését kéri. A polgármester falragasz útján kéri tel a város lakosságát a kivilágításra, valamint a háztulajdonosokat nemzeti zászló kitűzésére.

— **A mostoha fiu.** Nem az anya, hanem a fiu bánik az anyával a közfelfogás szerinti mostoha-sággal. Természetesen az apjától tanulta ezt a bánás-

módot. Az is úti, veri 33 éves feleségét, valahányszor részegen tér haza (t. i. a férj), ez pedig mindennapi dolog. A 20 éves fit Bolf Kunics József aztán hűen az apa gondolatát követi. Az is részeges és ő is neki megy az anyjának és a haját tépi és kékre zöldre veri. A szegény asszony zokogva mondta el panaszát a rendőrségen. Ő elmegy világgá, hiszen jóra való háznál — így mondta — az állatot se verik anyit, mint őt. Már alig van bőr rajta, az agyonkínzott asszonyon.

— **Harcias frizernő.** Özvegy Magyar Józsefné 51 éves korában szolgálói-kénytelen. Sorsa ezeltől egy héttel Müller Lajosné frizernéhez vetette szolgálatba. Az urnó reggel korán dolga után megy és a ház tisztogatását és 5 gyermek felöltözését cselédjére bizza. Az asszony nem tudott addig minden elvégezni, mire gazaasszonya hazatért, azért neki ment öreg cselédjének, fellökte, megverte, nyg hogy súlyosabb sérülésével a rendőrségre volt kénytelen menni.

Idült alkoholizmusban szenvedőknél természetes **Ferenc József** keserűvizet megfizethetetlen. Ha iszákos emberek naponként a reggeli előtt egy-egy borospohár valódi Ferenc József-keserűvizet isznak, nyelvük megtisztul, a halántékokon érzett nyomasztó fájdalom megszűnik és az étvágy csakhamar megjavul. A Ferenc József-keserűvizet állandó használata mellett a beteg nem kívánja annyira az alkoholt, mint annak előtte. — Kapható gyógyszertárakban és fűszerkereskedésekben. A Sztéküldési-Igazgatóság Budapesten.

— **Állandó butorkiállítás.** A szekefőváros legérdekesebb látványosságai közé tartozik elvitathatatlanul a budapesti Ipartestület védnöksége alatt álló „Asztalosok Butoresarnoka” (VIII. József-körút 28. szám és Ferenciektere 4. sz. Király-palota) helyiségekben levő állandó butorkiállítás. Itt a közönség egy helyen összegyűjtve, izlésesen csoportosítva megtalálja mindazt, ami egy modern lakásberendezéshez szükséges. Az asztalosok butoresarnokának föltétlen megbízhatóságát szolid és jóhírnevű kivilágolja még azon körülmény is, hogy minden eladott butordarabért jótállást vállal.

— **Neustein Fülöp hashajtó piluláit** a legnagyobb eredménnyel használják altesti megbetegedéseknél könnyen hajtának és egy gyógyszer sem alkalmasabb és emellett teljesen ártalmatlan; dugulásokat, melyek a legtöbb betegség okozói, megszünteti. Cukrozott alakjuknál fogva gyermekektől is szívesen vették. — Minden gyógyszertárban kaphatók. — 1 dobozka 15 pilulával 30 fill., — 1 rolla 8 dobozzal 120 pilulával 2 korona. — Előzetes pénzküldésnél 2.45, bérmentve.

HIRDETMÉNY.

A Nagykanizsai tisztí önszegélyző szövetkezet 1910. október 9-én tartott közgyűlésében a szövetkezet felosztását elhatározván, felszámolásba lépett.

A kereskedelmi törvény 249 §-a értelmében felhivatnak ennél fogva mindazok, kik a nevezett szövetkezet ellen követelést formálnak, hogy követelésüket a jelen hirdetemény harmadszori közzétételétől számított 6 hónap alatt érvényesítsék, mivel a 6 havi határidő letelte után a szövetkezeti vagyon a tagok között felosztandó és a késedelmes jelentkezők kielégítést nem nyerhetnek.

Nagykanizsa, 1911. október 31.

Nagykanizsai tisztí önszegélyző szövetkezet
felszámolás alatt.

Hirdetéseket felvesz

a kiad hivatal,

és

Wajdits könyvkereskedés

Dek-tér

és minden bel- és külföldi
hirdetési iroda.

Gyomor betegeknek.

Mindazoknak, kik a gyomor meghűtése, vagy túlterhelése, rossz, nehezen emészthető, nagyon meleg, vagy hideg ételek élvezete által, vagy rendetlen életmód következtében gyomorbetegséget, mint Gyomorhurut, gyomorgörcs, gyomorfájdalom, nehéz emésztés vagy nyálkásodást kaptak, ajánlunk egy kitűnő háziszert.

melynek kitűnő hatása már évek óta ki van próbálva. Ez a

Hubert Ullrich-féle növénybor.

Ezen növénybor kitűnő, gyógyhatásának talált füvekből, jó borral van készítve és erősíti, életre kelti az ember emésztő szerveszetét. — A növénybor megakadályozza az emésztési zavarokat és előmozdítja az egészséges vér ujjaképződését.

A növénybort idejekorán használva, gyomorbetegségek még a csirájukban elfojtának. — Symptomák mint: Fűfűzés, felbőgös, gyomorégés, felfúvódás, rosszullet hányással, melyek chronikus és gyomorbetegségeknek oly gyakran előfordulnak, elmúlnak néhány szori ivás után.

Székrekedés és annak kellemetlen következményei, mint szorulás, kólika, szivdobogás, álmatlanság, valamint vértelenség a májban, epében és a nagy Zsigler-érben (Arany-ér bántalmak) a növénybor által gyorsan megszüntetnek. A növénybor megszünteti az emésztetlenséget és könnyű széklet által előmozdítja a gyomorból és belekből alkalmatlan részek

Sovány, Halvány kinézés, Vérzegénység, elerőtlenedés,

legtöbbször a rossz emésztés következményei, hiányos vérképződés és a máj beteges állapotára. (tvághányánál, ideges bágyadság és rossz kedélyhang lat, továbbá fűfűzés, álmatlan éjjelek következtében ily egyének lassan egészen elpusztulnak. — Növénybor az elgyöngült életreök új létketést ad. — Növénybor fokozza az étvágyat, az emésztést és táplálkozást előmozdítja, elősegíti az anyagcsere gyorsítva a vérképződést, megnyugtatja a feldúlt idegeket és életkedvet szerez. Szám-talan elismerés és hála nyilatkoztatja igazolják ezt.

Növénybor kapható 3 és 4 koronáért a Nagykanizsai, Kiskánizsai, Becsehelyi, Ujduvári, Kis-Komáromi, Csákványi, Neemesvidi, Tapsonyi, Böhönyei, Nagy-Bajomi, Felső-Szegedi Csurgói, Berzencei, Gólyai, Légrádi, Alsó-Domborui, Kótrici, Muracsányi Rátkai, Podturi, Szelnicai, Alsólendvai, Pákai, Baksai, Novai, Bakii, Pölöskei, Pacsai, Alsó-Rajki, Nagy-Radai, Kéthelyi, Marzali, Kaposvári, Nagyatádi, Tarányi, Csáktornyai Perlaki, Varasdi stb. gyógyszertárakban és fűszerüzletekben és Magyarország legtöbb gyógyszertárában.

A kanizsai gyógyszertárak 3 és több üveg növénybor rendelésnél eredeti árak mellett küldik szét mindössze a monarchiában.

Utánzásoktól óvatik.

Kérjen csakis

Hubert Ullrich-féle növénybort.

HIRDESSEN

A „ZALAI KÖZLÖNY”-BEN

Legelősebb és Hashajtó. legjobb hatású

NEUSTEIN FÜLÖP
CUKROZOTT MASHAJTÓ LABDACSAI

(Neustein Erzsébet-Pilulái)

Utánzásoktól óvakodjunk, mert minden tekintetben a hasonló készítményeknél ennél szermentes minden káros alkotórésztől a legjobb sikerrel használják az altest bántalmait, könnyen zékletet szerez, egy vértisztító gyógyszer sem ártalmatlanabb és alkalmasabb a

székrekedés

egyzésére, mint a legtöbb betegség okozójára. Cukrozott volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 pilula tartalommal 30 fillér egy teleres 8 doboz- tehát 120 pillával 2 korona. A pénz előre beküldése mellett bérmentve.

Utánzásoktól óvakodjunk, mert minden tekintetben a hasonló készítményeknél ennél szermentes minden káros alkotórésztől a legjobb sikerrel használják az altest bántalmait, könnyen zékletet szerez, egy vértisztító gyógyszer sem ártalmatlanabb és alkalmasabb a

Neustein Fülöp gyógyszerár, Sz. Lipóthoz Wien, Plankengasse 6.

Kapható Nagykanizsán: Reik Gyula, Belus Lajos, Práger Béla és Szabó Antal gyógyszerészeknél.

XXIX-ik magyar királyi

jótekonycélú államsorsjáték.

Ezen pénz-sorsjáték remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótekonycélokra fog fordíttatni. Ezen sorsjátéknak összesen 14885 nyereménye van, melyeknek összes értéke 475000 koronára rug készpénzben.

Főnyeremény 200,000 korona készpénzben.

Továbbá:

1 főnyeremény — 30.000 kor. készp.	20 nyer. á 200 K	4 000 K készp.
1 — 20.000	40 . . . 150 . . .	6.000
1 — 10.000	100 . . . 100 . . .	10.000
1 — 5.000	200 . . . 50 . . .	10.000
5 nyer. á 1000 K	2500 . . . 20 . . .	50.000
5 — 500 . . . 2.500 . . .	12000 . . . 10 . . .	120.000
10 — 250 . . . 2.500 . . .	14885 nyer. összesen 475.000 K készp.	

Huzás visszavonhatatlanul 1911. december hó 14-én.

Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek az összeg előzetes beküldése mellett a magyar kir. lottójövedéki igazgatóságtól Budapesten (Vámpalota) portómentesen küldetnek, ezenkívül kaphatók valamennyi posta-, adó-, vám- és sóhivatalnál, az összes vasúti állomásokon s a legtöbb dohánytözsében és váltó-üzletben. Játéktervet ingyen és bérmentve küld.

A magy. kir. Lottójövedéki igazgatóság.

Aki butort

BUDAPESTEN AKAR VÁSÁROLNI,

saját érdekében cselekszik,

ha vásárlás előtt megtekinti a

„BUDAPESTI ASZTALOS IPARTESTÜLET”

védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK ÉS HITELSZÖVETKEZET

áruccsarnokait, melyek a következő helyeken vannak:

VIII., József körut 28. sz. (Bérkoosis-utoza sarkán)

IV., Ferenciek-tere 1. sz. (a királyi bérbalotában.)

Ezen szöveg elkezelt az „Országos Központi Hitelszövetkezet” tagja s ennek felügyelete alatt áll.

Vásárlási kényszer teljesen kizárva.

Stilszerű modern lakberendezések.

Jutányos árak! Szavatosság ára minőségéért.

Az áruccsarnokba kizárólag elsőrangú budapesti asztalosok és kárpitosok dolgoznak.

MILKA SUCHARD

Csak

alpesi tej
kakao
és cukorból áll

Páratlan
különlegesség.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:

Kertész József.

Kiadója:

a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazása szerint.

A főispáni installáció.

— Saját tudósítónktól. —

Zalaegerszeg, nov. 15.

A nagykanizsai állomásról 12 óra 45 percek a Wien felé induló gyorsvonattal Balás Béla dr. Zalaegerszeg felé utazott. Itt az állomásnál Hertelendy Ferenc főrendiházi tag üdvözlő beszéde fogadta az ezer főnyi lelkes hangulatu tömeg élén.

A karácsonyfa Egylet nevében Czinder Margit urleány. Czinder István dr. ügyvéd leánya egy virágsokrot nyújtott át a főispán nejének. Erre a főispán Árvay Lajos alispán mellett helyet foglalt és a menet megindult a Kossuth Lajos-utca elején felállított diszkapu alatt az iskolás fiúk és leányok éljenző sorfalai között. — Az ablakokban mindenféle virágokréta, — este fényes kivilágítás, melyben a városháza járt elő jó példával, — mutatta, hogy Zalaegerszeg őszinte örömmel üdvözlö a közéjük jött főispánt a fellobogózott városban. A vármegyeháznál szállt le, honnan nem sok idő múlva a Kossuth Lajos utcában elfoglalt lakásába hajtott.

Szerdán korán reggel a megelevenült kis városba a vasut és az uri fogatok egyre ontották az installációra érkező vendégeket. Már 9 óra előtt sokan gyülekeztek a vár-

megyeház közgyűlési termében. Nagykanizsáról ott voltak: Vécsey Zsigmond polgármester, Závody Albin, kuriai bíró, a törvényszék elnöke, Oszterhuber László itélőtáblai bíró, Kenedy Imre dr. bíró, Lajpszig Antal bíró, Szekeres József dr. főorvos, Plihál Viktor dr. közjegyző, Schwarz Adolf dr., Pálffy Alajos, Lőke Emil dr., Stern Sándor, Rothschild Samu dr., Pillitz Soma dr. és kanizsai lapok szerkesztői. Pontban 9 órakor Árvay Lajos alispán megnyitotta a gyűlést, a jegyzőkönyv hitelesítésére Udvardy Ignác és Kroscec Gyula tagokat kérte fel. A gyűlést a szent mise tartamára felfüggesztette, mire a közönség a plebania templomba vonult, hol sipeki Balázs Lajos rozsnói püspök fényes papi segédlettel főpapi misét celebrált. A főispán és családja az oltárhoz közel hallgatta a szent misét, honnan gyalog ment a vármegyeház egyik termébe, követe számos diszmagyarban ékeskedő hiveitől.

A beiktatás.

A közgyűlési terem zsufolásig megtelt a megyebizottsági tagokkal és a sok előkelő vendéggel. A karzaton a főispán nején kívül a vármegye előkelő hölgyei foglaltak helyet. Árvay alispán pontban 10 órakor elfoglalja az elnöki székét. Üdvözlö a vendégeket és a bizottsági tagokat és a gyűlést folytatlagoson megnyitja. Minthogy e rendkívüli közgyűlés egyedüli tárgya a főispán beiktatása, régi szokás

szerint a gyűlés küldöttséget delegál a főispánért. A küldöttség tagjai alispán előterjesztésére megválasztatnak Hertelendy Ferenc, báró Puthány Géza, Hajós Kálmán, Hajós Ferenc és Mesterházy Jenő. Mialatt a küldöttség a főispánért ment, a terembe lépett Balás Lajos rozsnói püspök, kit harsány éljenzéssel fogadtak. Alig foglalta el a helyét, az ajtónál teltunt sipeki Balás Béla dr. Zalamegye főispánjának déleceg alakja. Szünni nem akaró taps és éljenzés közben ment végig a termen; az elnöki emelvényig eléje ment Árvay alispán és helyére vezette. Alispán ez után felolvastatja a főispán kinevezéséről szóló királyi kéziratot, mire a főispán leteszi a hivatalos esküt. Ennek törvényben megallapított szövegét a megyei főjegyző etmondása után az egész terem betöltött éreces hangon mondta utána a főispán. Az éljenzés megszüntése után Árvay alispán, kinek elnöki tiszte most már véget ért átengedi helyét a törvényes főispánnak.

Balás Béla főispán azután székfoglalóját egy hatalmas cencepcióju programbeszéd keretében tartja meg, mely úgy melyen szántó tartalmánál, mint magasan szárnyaló hazafiaságánál és ember-szeretettől áradó mondasainál fogva sokszor frenetikus éljenzésre ragadja a közgyűlést. „Tekintetes Törvényhatóság! — mondja — most, hogy az esküt letettem semmi sem gátol abban, hogy helyemet teljes joggal elfoglaljam. Kifejtem irányelvémet, mert komoly munkát akarok végezni, mely iránt ez a történelmi hagyományokkal ékes vármegye nem lehet kétségben.” Ez után köszönetet mond a vármegyének a fogadtatásért. Nem habozik kijelenteni, hogy ezt nagy kitüntetésnek veszi. Ünnepiesen fogadja, hogy vezérállásában fokozott működést akar kifejtteni.

Az életem és koromból.

— Görgei emlékiratai. —

Nem kellett volna annyira sietnem munkám közé tételeivel!

Igaz, de — a családapi kötelesség is — kötelesség . . . ; vagyontalan létemre oly időpont állt be nálam, amikor valamit okvetlen tenni kellett, családom élete föntartására.

Jártam ugyan egyéb becsületes kereset után, miből családommal együtt megélhessek, égből cseppent helyzetemben; de sok fűradozás dacára is csak nem akadt. Azon mágnásoktól egyébiránt, akiknél bekopogtatam, rossz néven venni, hogy jó módjával elutasítanak, alig lehet. Meg kell azt gondolni, tisztességes állásu magánemberre nézve, mily kényes és alkalmatlan dolog (kivált Ausztriában) rendőri felügyelet alatt internált egyénnek, huzamosb folytonoságot feltételező bármily üzleti összeköttetésbe becsátkoznia.

Valamely jó barátomnak terhére esni — nem akartam, sőt akkori időben ezt, ha akarom vala, sem tehetem, minthogy a még életben és szabadon megmaradt jó barátim közül akkor nem tudtam egyet is, akinek nem kellett volna az életnek ugyau e fajta viszontagsággal magának is megküzdnie.

A császári kormányhoz folyomodu kellő tartásért — ellenkezett benső érzésemmel.

Könyvem meg volt írva . . . Kiadó magától kinálkozott . . .

Hanem — igazat szólva — munkám közrebecsítésével mintegy saját nemzetem szerencsétlenségén közvetve nyereszkezni, szintén vonakodám. egyideig — fájdalom! nem addig, ameddig a „nonum premar in annum“ elve tanácsolta volna. Nyomasztó anyagi helyzetem sehogy sem engedé.

Máskülönbön munkám nem németül és nem is ezen, magában véve ugyan jogosult, de nem célra vezető modorban, hanem magyarul és azon még az ellenfél is lehetőleg kimélő szellemben írva, jelent volna meg, mely a tárgyalat események nagyszerűségének is — átlátom jobban felelt volna meg.

Kegyes olvasóim közül, aki netalán azért, hogy nagyon erősen találtam oda mondogatni neki, még mindig boszút forral ellenem: hagyjon föl véle, kérem. Meg van ő már boszulva akár csak az által is, hogy pár évvel munkám megjelenése után, az érte kapott írói díj fogytával, meg azt is megtenni kényesültem, ami legnehezebben esett, t. i. tartásért folyamodni a bécsi kormányhoz. Barátaim azonban ne vegyék zokon e lépést tőlem; mert e valóban kínos

lépést egyedül a kötött kezű családapa tevé. Politikai jellememnek nincs köze hozzá.

Ném lévén sem azon ördögi télisten, sem azon félisteni ördög, akinek engem felváltva lefest egy Genfben megjelent három kötetű magyar munka; míg én megbirtam tanulni mind azt, amiről az imént említém, hogy munkám megjelenésekor még nem volt tudományom róla: addig bizony sok viz folyt el a Dunán.

Az alatt a neki bősülten nemzetünknek életére töri „egységes Austria“ politikája már meg is termé gyümölcseit. —

Addig én megértem Solferinot, — megértem (Széchenyi ravatalánál) a nemzetnek rögtönös, mintegy ösztönszerű megtérését az 1848. évi magyar politikai hitvalláshoz, melyet elhagynia — nézetem szerint — soha sem kellett volna, — megértem az 1861-iki fõrszággyűlést, az ő — viszont 1849-iki eszmék felé hajló — (belső) többségével.

Hanem azután végre azt is megértem, hogy magam le tudok mondani és megnyugodni bármily nehéz végzetemben.

És valóban le is mondtam, meg is nyugodtam.

Zalamegye közönsége felé fordul; a szép fogadtatásért hálás szívvel; mert mint idegen jött bár, de érzi, hogy letett esküje most már Zalavármegyéhez köti, mely új szűkebb hazája lett. Hivatalos működését 3 irányban kell kifejtenie. 1. Mint állami alkalmazott azon lesz, hogy az önkormányzat és az állam szerve között a kellő összhang meglegyen, mert ehhez nagy érdekek fűződnek. A kettő közötti kapes a főispán. Erre nézve a törvénykönyv lesz a fegyvere és talizmánya, mely eltéveszthetetlenül mutatja meg neki a követendő biztos utat, melytől el nem tér és elvárja ezt másoktól is; ahol ennek ellenkezőjét tapasztalná, ott kiméletlenül lépne fel; mert a mi fegyverünk a törvény; ennek keretében van letéve közszabadságunk szétsége.

Hive a vallásszabadság tiszta érvényesülésének. Amit a büntető és polgári perrendtartásban meg van a jogegyenlőség, úgy kívánja ezt a közigazgatásban is. Ur és paraszt, szegény és gazdag, bármely nemzetiségű, ha hazájához való ragaszkodása megvan egyenlő polgárnak tekintessenek.

Ellenőrzési jogait szigorúan fogja fel. Az önkormányzati szervet támogatni akarja, maga is dolgozni kíván és jó munkát vár másoktól is. A tisztviselők jó barátot fognak benne találni; a saját és családjaik érdekeit mindenkor a szívében fogja viselni, mert mint tisztviselő jól ismeri tisztviselő társainak nehéz helyzetét.

A közigazgatás maga az élet. Ennek gyorsasága a főszolgabírák és jegyzők kezébe van letéve. Erre, valamint a közbizony és közérkölcsek megővására kiváló gondot fordít. Ezekben kifejtett működéseket készséggel fogja támogatni, mert ez vezet a népjóléthez.

Másodszor beszél a kultúra körül teljesítendő köteleességeiről. Az ujkor visszaverhetetlen fegyvere a kultúra. A népoktatás fejlesztése pillanatnyi késedelmet se tűr. Ezzel kapcsolatban van köteleessége a társadalmi téren. Minthogy az állam mindent nem tehet, a társadalom kulturális mozgalmainak köteleességszerűen rendelkezésére bocsátja hivatalos állásának lehetőségét. Jótékonyágnak, iparnak, kereskedelemnek mind erkölcsileg, mind anyagilag támogatója akar lenni. A főispán a köz-; azért a legegyszerűbb ember is bizalommal forduljon hozzá jogos, igazságos kéréseivel.

Most pedig eljutott funkciójának 3. pontjához a politikához. (Halljuk). Őt a kormány bizalma emelte a vármegye élére; kijelenti, hogy a vármegye nagy szülöttének, Deák Ferencnek politikai hive (zugó éljenzés, taps), a komoly munkának, a törvényes alapon nyugvó 67-es politikának alapján áll. De tiszteli mindenkinél politikai irányát, melynek alapja a hazaszeretet, mely a magyar haza fényét, nagyságát szolgálja. Hive az Ausztriával való kapcsolatnak, mit nem a magyar nemzeti eszme megtagadásának, hanem erő gyűjtésének tekint. A béke hive; mint ilyen társadalmi működésébe politikai tevékeneket nem visz; mert ez megakasztja a nemzetet abbéli munkájában, hogy méltókká lehessünk őseihez.

A feszült figyelem és nagy hatást tett beszéd után, mikor a tetszés felzúgó éljenzés lecsendesedett Kroller Miksa zalavári becés apát köl ői szépségében gazdag beszédében üdvözölte a főispánt a vármegye nevében. „Mély tisztelettel, magyar szívével üdvözli a főispánt. Elhangzott az eskü, hallottuk mit fogadott Isten és ember előtt. Haugsulyozva mondta a főispán ur, hogy köteleességét pontosan fogja teljesíteni és hogy a közjó előmozdítását célzó törekvéseiben a politikai tevékenetet mellőzi. Ezt örömmel vesszük tudomásul, mert ez a hazaszeretet. Meg lehet győződve, hogy a munkájában bármely politikai párt is készséggel fogja támogatni. Lehetnek különös politikai felfogások, de mindannyan szentnek tartjuk Deák Ferenc ama igéit: A hazáért mindent, de a hazát semmiért se áldozzuk fel.

Idézi azután Kölesy szavait, mit az igazi hazaszeretetről mondott, mely mindig áldozattal jár. Közjogi harcaink felemésztették erőnket és ennek esett áldozatul kulturánk is. Méltóságos főispán ur szerenéses időben foglalja el díszes állását, mert béke lebeg felettünk. Helyes diagnózissal megfogja találni a bajok okait és talán sikerül Zalavármegyére fordítani a batalom jóakaró tekintetét. Nem alamizsnát kérünk. Hogy Zalavármegye közállapota nem fejlődtek vissza, azt Arvay Lajos alispán acélerejének és a tisztikarnak köszönhetjük (Éljenzés.) A főispáni székben ült közvetlen elődje a lángoló, szinte ideges feltékenységgel hazaszerető Bathhány Pál gr. főispán székfoglalóját azzal fejezte be, hogy magyar főispán akar lenni. Kérése az, hogy az utód se ambicionáljon ennél nagyobbat. E hitben üdvözli Balás Béla dr.-t Zalavármegye főispánját. Szívvel mond neki isten hozottat; Isten áldását kéri működésére (hosszan tartó éljenzés, éljen a főispán.)

Ezek után a főispán a gyűlést berekesztette és ismerőseit személyesen üdvözölte, majd egy mellékhelyiségben a számos küldöttséget fogadta. D. u. 2 órákor kezdődött a fényes bankett, melyen mintegy 400-an vettek részt. A főispánt Hajós Ferenc dr. a csáktornyai kerület képviselője köszöntötte fel.

Balás főispán a kanizsai pályaudvaron.

Vécsey Zsigmond polgármester ismert tapintatosságának újra jelét adta azzal, hogy az érkező főispánt, mikor először lépett hivatalos állásában Zalamegye területére, a városi magisztrátus és a képviselőtestület élén üdvözölte. Láthatólag jólesett ez a kulturvároshoz illő figyelem a főispánnak és ennek a polgármesterhez intézett rövid válaszában kifejezést is adott. A város nagyon bőlesen városi politikát új: különösen nincs helye az országos pártpolitika kifejezésének akár pozitív, akár negatív formában akkor, amikor pusztán a város reputációjáról van szó. A képviselőtestület is megértette ezt és szívesen konstatáljuk, hogy a városi képviselők és más polgárok politikai pártállásukra való tekintet nélkül jelentek meg a vasuti állomás perronján, hogy a megjelentek szép számmal bebizonyítsák, hogy Vécsey polgármester üdvözölő szavai Nagykanizsa város közönségének érzelmeit tolmácsolták.

Már 1/12-kor szállingózni kezdtek a vasutállomáson a városi képviselők. Csakhamar megérkezett Vécsey polgármester Sabján Gyula dr. főjegyzővel. A rendőrkapitányságot, a főkapitány betegsége miatt Bay György kapitány képviselte. A nagykanizsai járás főbírája Viosz Ferenc is ott volt. A törvényszéket Kenedy Imre dr. bíró képviselte, Jurecky Iván dr. ügyész, az ügyész-seget. Az izr. hitközség főbírája dr. Neumann Ede, Plihal Viktor dr. kir. közjegyző, Pálffy Alajos hercegi főerdész, Remete Géza volt országgyűlési képviselő (diszmagyarban), ujnépi Elek Lipót, Lóke Emil dr., Pongor Henrik gyárigazgató, dr. Pillitz Soma, Fábrián Zsigmond dr., Bún Samu keresk. isk. igazgató, Horváth György a piarista főgim-

názium igazgatója, tanítók, tanárok és sok más polgár gyülekezett össze. Lehettek mintegy 100-an.

Az installációra utazó főispán a budapesti gyorsvonattal pontosan érkezett be az állomásra. Amint szalonkocsijához kapcsolt I-osztályu kocsiból kilépett harsány éljenzés lepte meg a mit sem sejtő főispánt, ki látható meghatottsággal vette le az impozáns tömeg előtt kalapját, minthogy azonban a hűvös metsző szélben a közönség csakhamar feltette kalapját, az üdvözlések feltett kalappal történtek. Vécsey Zsigmond polgármester röviden üdvözölte a székhelyére utazó főispánt, aki városunkban lép először megyéjének földjére. A város nevében áldást kér leendő működésére. A felzúgó éljen után Viosz Ferenc főszolgabíró üdvözli a főispánt a járás nevében. Azután Balás Béla főispán „Mélyen tisztelt Uraim” megszólítással köszöni meg a nem várt, spontán fogadtatást. Annál jobban esik neki, mert a megye legnagyobb városát látja itt, mely gazdagsága és előkelő kulturájával nemcsak a megyében de a provinc városok mindegyike között előkelő helyet foglal el. A legelső alkalmat meg fogja ragadni, hogy Nagykanizsára el látogasson. (Éljenzés.) Ujabb köszönet után a polgármesterrel és főjegyzővel az étterembe vonult a főispán.

Ebéd közben Zerkovitz Gyurica elemi isk. tanuló, Zerkovitz Lajos nagykereskedő fia odalépett a főispánnak ő méltóságához és egy szép szegfűsokrot nyújtott át neki, kellemes utazást kívánva. E kedves epizód után csakhamar vonatra ült a főispán, hogy Egerszegre, működésének új színfelvére utazzon. —

H I R E K.

Fényes Samu uttörő előadása.

Hétfőn este a Szarvas Szálló Edison termében tartotta meg előadását Fényes Samu. Nem csapunk most lárnát az ő kijelentései miatt, hiszen ismerjük minden állítását, mely a postulatium rationis, a tiszta ész természetes követelményének merev tagadása. — Tagadni nagyon jól tud. Egész előadása az érvek nélkül való tagadás volt. Bizony ez merev álláspont. Ez nem tudomány. Szánandó ész működése az, mely a tények egyszerű letagadásával akar minden bizonyítási kötelesség elől kitérni. Az ilyen tartalmu tudománynak, — ha egy órási előadásban eszser is kimondjuk a tudomány szót a gondolkodás uaváinak megtevesztésére, — értéke nincs. Nem terem új életörömet! Hiába igéri Fényes Samu olyan nagyra a kivezényelt hallgatóságának, mely esend-s alvásban bölingatott öntudatlanul. Fényes Samu akkor volt legkülönösebb, mikor a végén a butítás szót kimondva egy mondatban legalább tisztes, így akart hatást kelteni a tudomány értékelése mellett. Szerinte tehát a tudomány árendálható fogalom. Nono, doktor, még nem lesz buta mindaz, ki önnel nem tud mindent tagadni ész nélkül csak azért, mert önnel így tetszik. Mégis csak igaza volt Szaboleska Mihálynak. Ezt a cikket különben közölni is fogjuk, az ön replikájával együtt, hogy lássuk, hol mondott igazat.

Tény, hogy a tudományos igazság máról holnapra változik. Legalább az ön állításai ezt bizonyítják. De majd máskor (többet!) Az előadás záró hangja meglepő volt. Fényes 3 koronáért kínálta portékáját! Tessék beszélni, mondta! Két ívet tettem ki, tessék aláírni! Közönség meg is indult a szavak hallatára — az ajtók felé! Oh! más életörömet is kaphat az öntudatos munkás 3 K.-ért. Például gyermekének puha kenyéret, a miről Fényes Samu is beszélt. Miért akarja a kizsákmányoltaktól még ezt is elvenni!? Mit ad cserébe érte? A tagadást? Előadó ur, ezért az ócska portékáért kár a munkában fáradt emberektől elrabolni a nyugalom egy percét is, hogy erre tautsuk. Tudja azt az ember magától is, mint az ön előadásából láttuk. Csak ennyi az ön tudománya? S ez nem butítás? Na, de fő a kenyér! Ez pedig a legmodernebb kenyér forrás. Vagy nem? —

— **A trónörökös Berzencén.** Ferenc Ferdinánd trónörökös nejevel, Hohenberg Zsófia hercegnővel és Rumerskirch báró hadsegédével tegnap reggel 7 órakor Konopistból Berzencére érkezett, ahol mint Festetics Tászló herceg vendégei, több napon át vadászni fognak. A vasuti állomáson a trónörökös párt Festetics Tászló és fia György herceg, továbbá Bóné Kálmán csurgói főszolgabíró várták. A trónörökös Bóné Kálmánt, kit már régebb idő óta ismer színtén megszállásával tüntette ki és vele jó ideig elbeszélgetett. A trónörökös-pár megérkezése után a hercegi kastélyban megreggelizt és utána nagy főúri társaságtól kísérv a közeli erdőszélig vonultak, ahol megkezdődött a fácán vadászás.

— **Keszthely város előljáróságának** a hercegprimáshoz intézett üdvözlő levelére a következő válasz érkezett:

Keszthely város tek. Közönségének

Keszthely.

A hálátlan napem alkalmából küldött üdvözlő irat mélyen meghatótt és megörvendeztetett.

Fogadja szülővárosom tek. Közönsége a szíves figyelemért hálás köszönetem és kiváló tiszteletem őszinte nyilvánítását.

Viszonzásul hően kívánom, hogy Keszthely város minden lakosának buzgó törekvését Istennek gazdag áldása kísérje.

Budapest, 1911. évi október hó 31.

*Vasary Kolos sk.,
bíbornok, hercegprimás.*

— **Az új szombathelyi püspök.** Mint feltétlenül hiteles forrásból értesülünk, az apostoli szeütszék hozzájárult a magyar kormány ama előterjesztéséhez, hogy a dr. István Vilmos halálával megüresedett szombathelyi püspökség Mikes János gróf székeludvarhelyi fésperes-plebánossal töltsék be. Az apostoli szeütszék e hozzájárulását a külügyminiszterium útján már eljuttatta az illetékes forumhoz s így egyházmegyénk új püspökének kinevezése már csak rövid idő kérdése. Mikes János gróf még aránylag fiatal ember, mindössze 35 éves, de egész egyénisége és eddig kifejtett működése, nevének a magyar történelemből szimpátiikus hangzása vezető polera predestinálta. Dédunokája H. Rákóczy íródeákjának, Mikes Kelemennek, akinek emlékét annyi szeretettel őrzik a magyar közelet. A nagyapja a magyar szabadságharcnak volt vértanúja, gróf Mikes Kelemen ezredes, Bem tábornoknak volt szárnysegéde és Nagyszében ostrománál hősi halált halt a magyar szabadságért. Apja, Mikes Beuédek gróf Erdély közelében játszott előkelő vezetőszeret és a közgazdasági élet terén éppen úgy, mint az erdélyi társadalom kulturéletében szeretettel őrzik emlékét. A kolozsvári zeuekonzervátorium megalapítása körül és a művészetek istápolásával szerzett felületlenül elismerést tul az erdélyi bércéken.

— **Az új tankerületi főigazgató.** A király a Várad Károly halálával megüresedett székesfehérvári tankerületi főigazgatói állásra Kárpáti Kelemen áldozó papot, a premontréi rend szombathelyi főgimnáziumának igazgatóját nevezte ki

— **Áthelyezések.** Pálffy István szegedi posta és t. főtiszt, Barla Szabó Dezső budapesti p. és t. tiszt, Schwarz Ferenc budapesti posta és t. segédtiszt a kereskedelmi miniszter a nagykanizsai 1. sz. postahivatalhoz helyezte át. Ezzel kezdetét vette a helybeli posta és távíroszemélyzet szükséges szaporítása.

— **Országos vásárok.** November hónapban a következő vásárokról hívjuk fel iparosaink és kereskedőink figyelmét: Nov. 19-én Somogyiszilenc, 20-án Kiskomáromban és Sümegen; 21-én Szigetváron; 25-én Csáktornyan, Felsősegesden; 29-én Bánokszentgyörgyön, Szombathelyen; 30-án Kotoron és Zalaegerszegen.

— **Szerencsétlenség a vicinálison.** Az ukk—csaktornyai vonalon szerdán este borzalmas szerencsétlenség történt. A Csáktornya felé induló tehervonat tolatás közben elgázolta Lukács Ferenc cellómölki származású 30 éves kiségitő fekezöt, ki a tolatásnál a vasuti kocsi összekapcsolását végezte. — A szerencsétlen ember úgy adta elő a dolgot, hogy midőn kapcsolás közben a horog nem akadt meg egészen, még egy pillanattal a két kocsi közt tartózkodott, hogy a kapcsolást egészen jól befejezze. Mire ez megtörtént, a vonat már tovább haladt s a szerencsétlen fekező a két kocsi közül nem tudott kiugrani. A haladó kocsi elütötte és balkarja a kerekek alá került. Azok aztán egészen összezúzódtak.

— **A Dr. Richter-féle Liniment. Caps. comp. (Horgony-Pain-Expeller)** igazi népszerű háziszerré lett, mely számos családban már sok év óta mindig készletben van. Hátfájás, csipőfájdalom, fejfájás, köszvény, esznál stb. nál a Horgony-Linimenttel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéznek elő; sőt járványkórnál, minő: a kolera és hanyóhasfolyás, az áltstuek Horgony-Linimenttel való bedörzsölése mindig igen jónak bizonyult. Ezen kitűnő háziszerré jó eredménnyel alkalmaztatott bedörzsölésképpen az influenza ellen is és üvegekben: á K —80, K 1.40 és K 2.— a legtöbb gyógyszerárban kapható; de bevásárlás alkalmával tessék határozottan: Richter-féle Horgony-Linimentet (Horgony Pain-Expeller) kérni, valamint a „Horgony” védjegyre ügyelni és csak eredeti üveget elfogadni

— **Nem-e jobb, ha most mondja: „Sirolin”** „Roche-t akarok használni!” és így a tüdő, torok és a nyákhártyák minden bajától szabadul, mint ha majd, talán gyógyíthatatlan tüdő- vagy gégebetegségben szenvedve, kénytelen késői megbánással bevallani: „Vajha csak idején használtam volna a Sirolin „Roche-t!”

— **Ovakodjunk az idegességtől.** Orvosi tekintélyektől ajánlatik az elismert legjobb Salvator gummi-sarok, — mely csodálatos ruganyossága által által a járásnál rázkódtatást gyengíti és könnyű ruganyos járást biztosít. Utalunk mai számunkban közölt hirdetésre.

— **Egy jó házból való ftu. kinek 2—3** középiskolája van, nyomdász tanoncnak azonnal felvétetik Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában.

KÖZGAZDASÁG.

Alaptőke felemlés.

A Sümegi Népbank r. t. 1911. évi október hó 28-án tartott rendkívüli közgyűlésén elhatározta, hogy alaptőkéjét a jegyzés mérve szerint 160.000 koronáról, 360.000 illetve 420.000 koronára emeli fel. —

Ezen célból a meglevő 800 drb. 200 korona névértékű részvényt, a tartalékalap részbeni felhasználásával, azonban minden ráfizetés nélkül 800 drb. 300 korona névértékű új részvényre cseréli ki. Továbbá 400—600 drb. új 300 korona névértékű részvényt bocsát ki, a régi részvényesek részére 300 korona elővételi árban, az új részvényesek számára pedig 350 korona árfolyam értékben. A 350 korona árfolyam mellett eladott részvények után 300—300 korona az alaptőkéhez 50—50 korona pedig a tartaléktőkehez fog csatoltni.

A régi részvényesek minden 4 régi részvény után 3 új részvényre elővételi joggal bírnak.

A vételi jog gyakorlása folyó évi november hó 20-ig bejelentendő, mely alkalommal minden egyes újonnan jegyzett részvény után a részvény név- illetve árfolyamértékének 30%-a és részvényenkint 2—2 korona költség fizetendő be.

A vételár fennmaradó részéből 40% f. évi december hó 4-ig, a hátralékos 30% pedig f. évi december hó 22-ig fizetendő be intézetünk pénztárába; fizethető azonban egyszerre több részlet s az egész vételár is.

Az új részvények csak az 1912. évi nyerevényből részesülnek s a folyó évre kamat megtérítéshez igényt nem tarthatnak.

Az új részvényekre történő befizetések ideiglenes részvény elismervényen nyugtáztatnak, amely ideiglenes elismervények ellenében az új részvényeket 1912. évi január hó 31-ig ki fogjuk szolgáltatni.

Minden késedelmes fizető a késedelem napjától 7%-os késedelmi kamatot tartozik fizetni, a befizetést elmulasztó részvényes ellen pedig a kereskedelmi törvény 169. és 171. §-ai fognak alkalmaztatni.

Sümeg, 1911. október 28-án.

A Sümegi Népbank Igazgatósága.

A Zalai Közlöny

Szerkesztősége és kiadóhivatala

Deák-tér I. sz. alatt van.

INGYEN! — INGYEN!

A Richter-féle

Horgony Kőépítőszekrények

és Horgony-Hidépítőszekrények

új képes árjegyzéke éppen most jelent meg. Fontos tájékoztató azon szülők számára, a kik gyermekeiknek a hires eredeti gyártmányt beszerezni akarják. A beküldés bérmentve eszközöltetik Richter F. Ad. és Ta., kir. udv. és kamarai szállítók által Bécs, I., Operng. 16. A Horgony-Kőépítőszekrények valamennyi játékaru-nizletben készletben vannak, azonban csakis „Horgony”-al ellátott szekrényeket fogadjunk el.

Hirdetéseket felvesz

a kiadóhivatal,

és

Wajdits könyvkereskedés

Deák-tér

és minden bel- és külföldi hirdetési iroda.

Gyomor betegeknek.

Mindazoknak, kik a gyomor meghűlése, vagy túlterhelése, rossz, nehezen emészthető, nagyon meleg, vagy hideg ételek élvezete által, vagy rendetlen életmód következtében gyomorbetegséget, mint Gyomorhurut, gyomorgörcs, gyomorfájdalom, nehéz emésztés vagy nyálkásodást kaptak, ajánlunk egy kitűnő háziszert.

melynek kitűnő hatása már évek óta ki van próbálva. Ez a

Hubert Ullrich-féle növénybor.

Ezen növénybor kitűnő, gyógyhatásának talált füvekből, jó berral van készítve és erősíti, életre kelti az ember emésztő szervezetét. — A növénybor megakadályozza az emésztési zavarokat és előmozdítja az egészséges vér ujjaképződését.

A növénybort idejekorán használva, gyomorbetegségek még a csirájukban elfojtának. — Symptomák mint: Főfájás, felbőgös, felfúvódás, rosszullet hányással, melyek chronikus idős gyomorbetegségekéül oly gyakran előfordulnak, elmulnak néhányzori ivás után.

Székrekedés és annak kellemetlen következményei, mint szorulás, köllika, szív-dobogás, fáradtság, valamint vértelenség a májban, epében és a nagy Zsigler-érben (Arany-ér bántalmak) a növénybor által gyorsan megszüntetnek. A növénybor megszünteti az emésztéshetlent és könnyű székelés által előmozdítja a gyomorból és belekből alkalmatlan részec

Sovány, halvány kinézés, vérszegénység, elerőtlenedés,

legfőbbje a rossz emésztés következményei, hi nyos vérképződés és a máj beteges állapotáé. (vágyhiány, ideges bágyadság és rossz kedélyhang lat, továbbá főfájások, álmatlan éjjelek következtében ily egyének lassan egészen elpusztulnak. Növénybor az elgyöngült életerőnek új életet ad. Növénybor fokozza az étvágyat, az emésztést és táplálkozást előmozdítja, elősegíti az anyagcserét gyorsítja a vérképződést, megnyugtatja a feldult idegeket és életkedvet szerez. Szám-talan elismerés és hála nyilatkoztatás igazolja ezt.

Növénybor kapható 3 és 4 Koronáért a Nagykanizsai, Kiskánizsai, Becehelyi, Ujudvari, Kis-Komáromi, Csákányi, Nemesvidi, Tapsonyi, Böhönyei, Nagy-Bajomi, Felső-Szegedi Csurgói, Berzencei, Gólai, Légrádi, Alsó-Domborui, Kócsri, Muracsányi Rátikai, Podtureni, Szelincsi, Alsólendvai, Pákai, Baksei, Novai, Bakii, Polóskei, Pacsai, Alsó-Rajki, Nagy-Radai, Kethelyi, Marzali, Kaposvári, Nagyatádi, Tarányi, Csáktornyai Perlaki, Varasdi stb. gyógyszertárakban és fűszerüzletekben és Magyarországon legtöbb gyógyszertárban.

A kanizsai gyógyszertárak 3 és több üveg növénybor rendelésnél credeti árak mellett küldik szét mindössze a monarchiában.

Utánzásoktól óvatik.

Kérjen csakis

Hubert Ullrich-féle növénybort.

HIRDESSZEN

A „ZALAI KÖZLÖNY“-BEN

Legelősebb és
legjobb hatású Hashajtó.

NEUSTEIN
FÜLÖP
CUKROZOTT
HASHAJTÓ LABDACSAI

(Neustein Erzsébet-Pilulái)

Mindegyik minden tekintetben a hasonló készítményeket ontli szer mentes minden káros alkatrészekből a leg-
obb sikerrel használják az altest bántalmainál, könnyen
reklétet szerez, egy vértisztító gyógyszer sem ártalmatle
nabb és alkalmasabb a

székrekedés

egyörzésére, mint a legtöbb betegség okozójára. Cukrozott
volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz
15 pilula tartalommal 30 fillér egy tekerés 8 dobozza-
tehat 120 pilulával 2 korona. A pénz előre beküldése
mellett bérmentve.

OVANI! Utánzatoktól óvakodjunk,
„Neustein Fülöp hashajtó
pilulái” tessék kérni! Csak akkor valódi, ha
minden dobozon a törv. bejegyzet Szent Lípót
védjegy és Philip Neustein gyógyszerész alá-
írása fekete vörös nyomásban olvasható. A
keres. törvény által védett csomagjainkon
cégünknek rajta kell lennie.

Neustein-Fülöp gyógyszerára, Sz. Lipóthoz
Wien, Plankengasse 6.

Kapható Nagykanizsán: Reik Gyula, Belus Lajos, Práger
Béla és Szabó Antal gyógyszerészeknél.

Még csak néhány napig.

Huzás már 1911. évi dec. 14-én.

Ezen XXIX-ik magyar királyi

jótekonycélú államsorsjáték

főnyeremény 200,000 korona készpénzben.

Az összes nyeremények összege 475.000 kor. készpénzben

Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek az összeg előzetes beküldése mellett a magyar kir. lottójövedéki igazga-
tóságtól Budapesten (Vámpalota) portmentesen küldetnek, ezenkívül kaphatók vala-
mennyi posta-, adó-, vám- és sóhivatálnál, az összes vasuti állomásokon s a legtöbb
dohánytözsdeben és váltó-üzletben. Játéktervet ingyen és bérmentve küld.

A magy. kir. Lottójövedéki igazgatóság.

Aki butort

BUDAPESTEN AKAR VÁSÁROLNI,

saját érdekében cselekszik,
ha vásárlás előtt megtekinti a

„BUDAPESTI ASZTALOS IPARTESTÜLET”
védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK ÉS HITELSZÖVETKEZET

árucsarnokait, melyek a következő helyeken vannak:

VIII., József körut 28. sz. (Bérkoosis-utca sarkán)

IV., Ferenciek-tere 1. sz. (a királyi bérpalotában.)

Ezen szövetkezet az „Országos Központi Hitelszövetkezet” tagja s
ennek felügyelete alatt áll.

Vásárlási kényszer teljesen kizárva.

Stilszerű modern lakberendezések.

Julányos árak! Szavatosság ára minőségért.

Az árucsarnokba kizárólag elsőrangú
budapesti asztalosok és kárpitosok dolgoznak.

VELMA SUCHARD

Nyersen való
evésre
páratlan.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyed. szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:

Kertész József.

Kiadja:

a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 102. — Hirdetések díjazása szerint.

Béke.

Hol vannak azok a galambok, amelyek az elmúlt napokban rászálltak az országházának ereszére? Pedig kell, hogy visszazálljanak, mert a békét áhitjuk. Áhitjuk mindnyájan és kivétel nélkül. Most egyetlen feltétel, hogy dolgozhassunk. Nekünk dolgozunk kell, mert a nemzetkiépítés munkájában csak az alapfalaknál tartunk s ez, ha a munkát serényen nem folytatjuk, — beázik. Akkor pedig kárba vesztjük a munka, sisifusi fáradságunk, magunk is reményt veszítünk munkánk sikerében. Mi nem engedhetjük meg az állandó közéleti zűrzavart és meddőséget, melyre bekényszerített valami fonák, viszályos állapot. Nekünk szükségünk van egy zavarnélküli törvényalkotó testületre, vagy igaza lenne Kozma Andornak, ki szárnyaló versében, melyet szerényen krónikának nevez, európai kórságnak nevezi a mai helyzetet, mely megfekszik minden európai fórumot, ám ne féljünk — mondja — mert azért van haladás, mert a haladás vize széles rétegű s a kór csirái át nem hatolnak. A költő mindig látoka volt a korának. Már Tibullus dalainak máguszi erőt tulajdonítottak. Lehet, nagy igazság e vigasztalás, de a

hazafiai aggodalom még se bonthatja ki a bizalom szárnyait. Lehet, hogy a kis zenebona nem csinál számbavehető kárt, de oly nagy értékek vannak kockán, hogy a hazafiai aggodalom mindenestre jogosult.

És mily erővel tudók mi a közvéleményt képviselni ama kérésünk előterjesztésekor a hivatottakhoz: hogy kevésbé gyűlöljék egymást, mint ahogy szeretik a hazát s találják meg a békeesség megnyugtató kompromisszumát! Nagy önteltség lenne, ha csak hia reményt is táplálnánk, hogy a közvélemény szerény szócsove gyöngye hangját meghallgatnák? Nagyobb hangokra erőteljesre, tekintélyesre, fenségesen hangzóra, siketek maradnak az urak. Mit akarna a tücsök, mikor az ég menydörög? Ágyudörgés morajába minek muzsikálna bele a kósa cigány?

A béke galambját tehát nem hessegetjük semerre. Justh Gyula öccse Zsigmond hozta forgalomba a tornyai gányó örökéletű, fatalista számlóigéjét: valahogy csak lesz, mert úgy, hogy még sehogyse lett volna, sohasem volt. Soha jobban még nem illett helyzetre ez a bölcs mondás. Valahogy csak lesz. Hogy mint lesz, nem tudjuk. Lehet hiszen még esnek csodák — hogy mégis a ház

ereszére repül a béke galambja. És ez volna a legnagyobb csoda. Lehet, hogy lavirozunk a bizonytalan vizeken kisebb kárral, mint sejtünk; lehet, hogy ezt a művihart is kibírjuk s kilábol belőle a parlamentarismus, melynek esődjét jelentik mindenfelé, ahol az interracionalismus áramlatai erősebben fujnak. Csakhogy Tisza István grófnak a társadalom tudományi egyesületben a múlt hétre esett fényes sikere bizonyítja, hogy a nacionalismus még nagy értékes java fajunknak s mi parlamentarismusunkat az utolsó izig védeni tartozunk és védeni fogjuk. Többet mondani már fölösleges lenne s mi nem foglalkozunk meddő politikával. De a béke nagy javait előtárni; a viszály nemzetpusztító veszedelmét hirdetni, ki minősítene annak? A nemzeti érzés őrállójának ellenség közeledését hirdető hangja ez, vajha meghallanák abban a táborban, hol a magyarság fáját féltve, virraszt.

A Zalai Közlöny

Szerkesztősége és kiadóhivatala

Deák-tér 1. sz. alatt van.

Mikszáth-Almanach 1912.

Előszó.

Herczeg Ferencről.

Hoztunk megint egy kosár virágot — maradjunk meg a régi Almanachok stílusa mellett — azt odadöntjük szép olvasónk lába elé. Van fűszeresen fanyar vadvirág, ablakba való ékesség, égőszinű, mint a drágakő, van idegenszerű dísznövény, a kelyhe forró és szomjas, mint az emberi száj, ábrándos vízinövény, amely melegebbnek érzi a holdfényt a nap tűzénél. Tessék benne válogatni.

Nem hiába élünk közelebb Scherezade hazájához: nálunk ma is több mese terem, mint egybűt. Olyan bő a termés, hogy a könyvkiadók kaszával válogathatnak benne, az újságkiadók pedig napról-napra fölvirágozhatják vele házukat, mintha mindig Urnapja lenne.

Ez a kérdés azonban valami szegénységet is takargat: a magyar humor irodalmunknak ez a jellemző specialitása veszendőben van. Miután emberemlékezet óta fényt és meleget szórt a Parnasusra, lassankint, szinte észrevétlenül elmerült az égboltozat határán és ami még ott fénylik a magasabb hegyeken, az csak elkésett bucsusugár. Bizonyos, hogy ezentel homályosabb és hűvösebb lesz nálunk is az élet.

Pedig abban a játéki fölényben, amely oly magasságból mosolygott le az életre, mint az alföldi

ég, egy őszerejű faj különös életbölcessége nyilatkozott meg. Ez a humor, akár a bölcsök köve, képes volt minden e-odára, megaranyozott sok nyomorúságot, jóllakatott sok éhséget, áthidalta száz szakadékot és megoldott nem egy törhetetlen feszültséget. Ugy látszik azonban, hogy az ősök öröksége nem bírja el a civilizációt. Ahol gőzekével szántanak, onnan elszállanak a nemes kőcsagok és varjusereg telepszik a helyükbe. A humor a magyar irodalomnak addig adott egyéni zamatot és zománcot, amíg az ország távol esett a világtól, amíg vidék volt. Tegnap még Budapest maga sem volt város, hanem falusi emberek megszállóhelye, a vidék ezüstös holdfénye besütött a régi Hatvani utcába, a Soroksári-ut abiakaiból kíváncsi falusi arcok kandikáltak elő. Aki itt mesélt és dalolt, annak lelkében szélessvonalú tájképek éltek, gyermekkorának éjszakáiban parasztasszonyok babonás meséi világítottak, első szerelmének emlékeiben fűzesek zugtak, vadgalambok szóltak. Aki közülök történetesen l'udapestben született, az is vidéki életet élt és ha a valóságban nem is, legalább papírról szívta magába a falu tüzes napfényét és a falusi ember mosolygó fatalizmusát.

Tegnapról mára a magyar város legyőzte a falut. Most már Budapest ivlámpáinak hideg fénye kápráztatja a vidéki ember szemét is és a falu városi életet él, habár csak vágyaiban is, újságpapíron.

Az élet betört az álmok országába, az emberek most már nem érnek rá arra, hogy elmélyedve szincerezáljanak, ők annyira megkomolyodtak, hogy még a falu bolondja is komor és nagy elszántságot hordoz magában, úgy megtanultak dolgozni, hogy még a naplopó idegei is sajognak a kimerültségtől.

A város aszfaltja nem jobb, de nem is rosszabb irodalmi termőföld, mint a falu göröngye, de másféle élet csirázik benne. A város annyira benne él az életben, annyira harcosa, rabja, vagy lázadója az életnek, hogy nem tud föléje emelkedni és nem tud rajta eluészden mosolyogni. A város vagy imádja, vagy gyűlöli az életet, de sohasem bagatellizálja. Ha nevet is, gunyosan nevet; nincs humora, de van szatirája.

A kőcsagok vonulófélben vannak. A magyar humor, az erőnek és a gondtalan egészségnek ez a szárnyaló, fényes tollazatu teremtménye, bucszófélben van. Egy ideig talán tévelyegve ott kóvályog még a fejünk fölött, de holnap már hiába nézünk a magasba, csak az üres égbolt derült és meleg közömbössége mosolyog le reánk.

Az Almanach, úgy mint eddig, ezentel is kosárba gyűjti a meséket és a vidék és a város természet, humorosat és komolyat, megbeesülve a régiék adományát, örülve annak, ami új. Az egészet odaöntjük olvasóink elé, válogassanak benne és találják meg azt, ami kedvükre való.

HIREK.

— **Erzsébetnap.** Valamikor a nov 19-ike örömmel fordította a magyar nemzet szívét a legszerettebb magyar királyné felé.

Ma egy keserű emléket fakaszt lelkünkben, ha ez a nap elérkezik. Ma a mélységes gyász költözik a magyar lélekbe; gyász, mely egyformán siratja a megdicsőült királynét, kinek szívét nemcsak az élet verte át, hanem a halál is és siratja azt a még soha se élvezett királyi szeretetet, melyet a legnemesebb királynéi szív táplált hű magyarjai iránt. — Városunk ez évben is a szokásos módon adott kifejezést gyászának. A város tisztviselői kara Vécsey polgármester vezetése alatt részt vett a szent Ferenc rendiek templomában ma d. e. tartott gyászmisén. A város középületein és sok magánházon gyászlobogót lengtetett az ősi szál. Az iskolák is kivétel nélkül megjelentek a templomokban tartott gyászistentiszteleten. Az iskolai előadások szüneteltek.

— **A Zalán-család gyásza.** Alsódomborui dr. Zalán Gyula orsz. gy. képviselő bátyja, Zalán Pál az Osztrák-Magyar Lloyd főtisztviselője, 1. hó 14-én délelőtti szívizületés következtében meghalt. Teteme csütörtök d. u. 3 órakor érkezett Kotorba az állomásra, onnan Domboruba hozták. Temetése péntek d. e. 10 órakor volt. A családi sírboltba temették. Áldás és béke poraira!

Városi közgyűlés. F. hó 23-án d. u. 3 órakor kezdődőleg városi közgyűlés lesz. A tárgyszorozatból kiemeljük a következőket: A városi árva és töképezék elhelyezésére vonatkozó tanácsai javaslat. A gyámpéruzár tartalék alapjának gyermekvédelmi intézmény céljaira való felhasználása tárgyában leérkezett belügyminiszteri leirat bemutatása.

— **A Franz cég új bérlete.** A Franz L. marburgi cég bérbevette Eszterházy heregnekn Lenti-rédcisi 2000 holdas hitbizományi birtokát, melynek gazdasági vezetője a gazdakörökben szaktekintélynek ismert Strem Dénes lesz. A kedvező bérletre való tekintettel a vállalat egy új jövedelmező erőforrást szerzett az amugy is tekintélyes cégnek.

— **A f. keresk. isk. nov. 19-iki gyász-ünnepély műsora:** 1. „Királyasszony kottja.” Énekelte az ifj. énekkar. — Ünnepi beszéd. Tartotta Domány Ármu tanár — 3. Gödöllői erdő. Pósa Lajostól, Szavaltta Bíró Ferenc f. o. t. — 4. „Ha az Isten” . . . Énekelte az ifj. énekkar. — 5. „Erzsébet napján.” Szavaltta Kocsiai János, alsó o. t. — 6. Himnusz. Énekelte az ifj. énekkar.

A közkórház költségvetése leérkezett a miniszteriumtól. Nagyrészt a város felterjesztését hagyta jóvá, de a kórházi orvosok és tisztviselők fizetésének megállapítását még oly mértékben sem hagyta jóvá, mint ahogy azt a tanács javasolta a közgyűlésnek. Az igazgató főorvos fizetését 2600 K-ban lakbérért 700 K-ban, a másodorvos fizetését 2000 és 600 K-ban az irnok fizetését 1400 és 560 K-ban a gondnok lakbérért 630 K-ban állapította meg. A gond-

nok fizetését azért hagyta változatlanul, mert 1910-ben részesült fizetésemelésben. A napi ápolási díjak 1 K 80 fillérben állapították meg.

— **Osak egy virágszálát.** A József. Kir. Hereg szanatorium egyesület minden éven gyűjtést indított városunkban „csak egy virágszálát” jelige alatt. Az idén ez a felhívás nem vezetett eredményre. A város ugyan felkérte a növényesületeket és egyéb testületeket, de a Hohenberg Zsófia védnöksége alatt álló Gyermekszanatórium megelőzte a gyűjtésben, sőt csak nemrég a tűzoltóotthon is igénybe vette az adakozók szívét. A városhoz beérkezett jelentések szerint a József kir. hereg szanatorium részére a gyűjtés meg se indult. Amint értesülünk az iskolák, melyek eddig mindig hathatósan támogatták a nemes ügyet, későbbre halasztották a gyűjtést. Miúgyesre kívánatos, hogy a Szanatórium egyesület, melynek már arnyi kanizsai köszöneti felgyógyulását ez évben is részesüljön az adakozó közönség pártolásában.

— **Nagykanizsa zárószámadása az 1910. évről.** Most küldte meg a városi képviselőnek a városháza az 1910. évi zárószámadás kimutatását. A sz. vizsgáló bizottság a pénztári naplókat az egyes kiállított okmányokkal és főkönyvekkel tételről tételre összehasonlítván, meggyőződtek, hogy ugy a bevételi, mint a kiadási tételeket hiteles okmányok igazolják és helyesek. Ezért az 1910. évi számadásokra nézve a fenntartandók fenntartásával számadók részlete megadhatónak véleményezi. A kimutatás szerint, ha némely tétel túllépte is az előirányzatot, az egész mégis a költségvetés keretében mozgott.

— **M. kir. jótékonycélú államsorajáték.** Pár hét múlva december hó 14-én a m. kir. jótékonycélú államsorajáték szerencsekerekéből közel 15.000 nyereséget fog kihuzatni, csaknem egy fé millió korona értékben. E nagyszámú és nagyszegű készpénz nyereségre bárki játszhatik, ha a jótékonycélú oltárára egy sorsjegyért 4 koronát felad. A főnyereséget 200.000 korona, vagyis a betétnek 10 ezerszerese s alig van sorsjáték, mely a betétnek ily magas többszörösét tűzné ki főnyeresémmül. Érthető tehát, hogy a sorsjegyek roppant kelendőségnek örvendenek s remélhető, hogy az ezen sorsjáték jövedelmében részesülők különböző köz- és gyermekkórházak, nevelő- és tápintézetek, árva- és szeretetházak, siketnémák s vakok intézetei, népkonyhák, Fehér kereszt és jótékony nőegyletek, szanatóriumok, poliklinikák és más hasonló jótékony egyletek ismét jelentékeny mértékben ki fogják terjeszthetni áldásos működésüket a szenvedő emberiség nyomorának enyhítésére.

— **Husvizsgálók vizsgája.** E hó 11-én volt a nagykanizsai husvizsgáló tanfolyam elméleti és gyakorlati záró vizsgája. A tanfolyamot Kertész Lipót városi állatorvos vezette. Részt vett a kurzuson 9 tanuló, kik közül 7 a követelményeknek megfelelt és részökre a husvizsgálói bizonyítvány kiadott. A vizsgáló bizottság tagjai voltak Augustin,

Gyula m. kir. törvényhatósági állatorvos Zalaegerszegről, Rátz Kálmán dr. városi tisztviselő orvos, Elschléger Elemér nagykanizsai m. kir. állatorvos és Kertész Lipót városi állatorvos.

— **Hajós Ferenc hazajön.** Hajós Ferenc rendőrbiztos, ki augusztus 1-én hivatalát elhagyva, Amerikába vitörlázott, hazajön. Ugylátszik az újvilágban nem mosolygott feléje a várt szerenese; tehát hazajön, hogy tudását és munkaerőjét újra itthon érvényesítse. Egy rokonához irt levélben tudatja, hogy f. hó 7-én ult a „Kárpátia” nevű kivándorlási hajóra, ami ha megtörtént, napok kérdése, hogy Hajós Ferenc itt legyen.

— **Kereng-kereng a gólya.** Pénteken este fél 10 órakor a gólya kerengett a rendőrségi zárka felett és csak alig lehetett onnan a közkórház felé elhessegetni. A 20 éves Rózsás Máriát toloncolták Budapestről Csurgón át Nagykanizsára, hogy innen meg illetőségi helyére Egerszegrre továbbítsák. A fiatal tolonc foglalkozás és lakáshiány miatt került rendőri pártfogás alá, ezért már napi elzárást is szenvedett. Este, amint mondtuk fél 10 óra felé a nő jajtásából észrevette egyik rendőr, hogy a kerengő gólya a toloncához akar leszállani. Uccu gyorsan a kórházba a nővel, aki azután elfogadta a gólyát mely kis gyermeket hagyott neki emlékül. A tovább toloncozással most természetesen várni kell míg az asszony a gólyacsipésből kigyógyul.

— **Alispán a szőlőben.** A Magyar Páisz legutóbbi száma a főispáni installációról hozott tudósításában „Ellendörizhetetlen birek” alcim alatt a következőket írja: „Ha lesz még főispáni beiktató ünnep, a szomszéd megyék küldötteinek látogatását fogadni fogja az alispán s nem megy ki a szőlőbe. S ha a főispán felköszönti a megye közönségét és az alispánt, az alispán felel rá. Mindezeket azonban nem fogja megtenni, ha vérbeli függetlenségi.”

— **Harcoszerű lövészet.** A nagykanizsai 48. gyalogezred f. hó 22. 23 és 25-én Kiskanizsa, Bajcsa, szepetneki major és principális csatorna által határolt lövőtéren harcoszerű lövészetet (élelőltéssel) fog tartatni. A gyakorlat reggeli 8 órától d. u. 2 óráig tart. A megjelölt napon és időben a lövőtéren Kiskanizsától Bajcsa felé 7000 lépésig Principális-csatorna és szepetneki major közötti téren 3000 lépés távolságban tartózkodni életveszélyes.

— **Faragó bácsi mozija.** Faragó Géza, a kitűnő festőművész belépett Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapja, a „Jó Pajtás”, szerkesztésébe, mint művészeti főmunkatárs. Ebben a minőségében nemcsak irányítani fogja művészi tekintetben ezt a kedves és népszerű gyermeklapot, hanem egy új, mulattató kép sorozatot is kezd benne Faragó bácsi mozija címmel, amelyben a fiát eseményeit fogja humoros rajzokban, a gyermekek felfogásához és lelki világához mérten illusztrálni.

— **Az Uranus mozi.** Holnap keddeu este szenzációs új műsor lesz az Uranus moziban. Egyik drámáját 2000 méter hosszú filmen fogják bemutatni.

Sirolin 'Roche'

köszönetét a bevált bizonyított kiváló tulajdonságainak köszöni, mert a **tüdőt erősíti, e mellett étvágyserkentő és jóízű,** ezért évek óta orvosok és betegek előnyben részesítik. — Sirolin 'Roche' a legjobb sikerrel vált be

köhögés, hurutok, hörghurut, influenza „görvélykór” ellen

A légzőszervekre kiváló előnyös befolyással van és **meghűlés kezdetén alkalmazva felette meglepő könnyűtőn hat.** — Már néhány nap múlva a **tüdőtevékenység szabályoztatik és a természetes hang, nemkülönben az általános közérzet helyreáll.** Joggal nevezik a Sirolin 'Roche'-t a legjobb óvszernek

t ü d ő b a j o k

A kinek nincs rendben az emésztése, most csekély költséggel és teljes kényelemben megjavíthatja, ha 3-4 héten keresztül minden reggel éhgyomorral fél borospohárrnyi természetes **Ferenc József**-keserűvizet megiszik. Így a drága fürdőköltéseket teljesen megtakaríthatja, mert a valódi Ferenc-József-keserűviz nemcsak pillanatnyilag hat, hanem rendszeres használat mellett a belek normális működését is teljesen helyreállítja. Kapható gyógyszertárakban és fűszerkereskedésekben. A Szétküldési-Igazgatóság Budapesten.

— **Állandó butorkiállítás.** A szekefőváros legérdekesebb látványosságai közé tartozik elvitázhatatlanul a budapesti Ipartestület védnöksége alatt álló „Asztalosok Butoresarnoka” (VIII. József-körút 28. szám és Ferencziékre 4. sz. Király-palota) helyiségeiben levő állandó butorkiállítás. Itt a közönség egy helyen összegyűjtve, izlésesen csoportosítva megtalálja mindazt, ami egy modern lakásberendezéshez szükséges. „Az asztalosok butoresarnokának” föltétlenül megbízhatóságát szolid és jóbirneven kívül igazolja még azon körülmény is, hogy minden eladott butort darabért jótállást vállal.

— **Neustein Fülöp hashajtó pilulái** a legnagyobb eredménnyel használják altesti megbetegedéseknél könnyen hajlának és egy gyógyszer sem alkalmasabb és emellett teljesen ártalmatlan dugulásokot, melyek a legtöbb beteg-ég okozói, megszünteti. Cukrozott alakjuknál fogva gyermekeköl is szívesen véntnek. — Minden gyógyszertárban kaphatók. — 1 dobozka 15 pilulával 30 fill., — 1 rólta 8 dobozzal 120 pilulával 2 korona. — Előzetes pénzkiadásnál 2.45, bármentve.

— **A Dr. Richter-féle Liniment. Caps. comp. (Horgony-Pain-Expeller)** igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már sok év óta mindig készletben van. Hátfájás, csipőfájdalom, fejfájás, köszvény, csuszál stb. nél a Horgony-Linimenttel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéznek elő; sőt járványkórnaál, minő: a kolera és hanyóhasfolyás, az altestnek Horgony-Linimenttel való bedörzsölése mindig igen jónak bizonyult. Ezen kitűnő háziszser jó eredménnyel alkalmaztatott bedörzsölésképpen az influenza ellen is és úvegakban: a K —80, K 1.40 és K 2.— a legtöbb gyógyszertárban kapható; de bevásárlás alkalmával tessék határozottan: Richter-féle Horgony-Linimentet (Horgony-Pain-Expeller) kérni, valamint a „Horgony” védjegyre ügyelni és csak eredeti üveget elfogadni.

— **Rendkívül életrevaló, kipróbált, modern intézményt** ajánlunk tisztelt olvasóink szives figyelmébe a Budapesten VIII. Főherceg Sándor-utca 30-ik száma alatt fennálló Magyar Otthon penzióban. Évek óta általánosán kedvelt, pompásan bevált, család szálló ez, ahol mérsékelt napi áron, (mindössze három koronáért és fokozatosan feljebb) teljes ellátáshoz és lakáshoz, szépen butorozott külön bejárattal szobákhoz lehet jutni. Vidékieknek, kik rövidebb-hosszabb időt kívánnak a fővárosban tölteni, szórakozás, vagy üzleti ügyek intézése végett, a Magyar Otthon barátságos hajlékaiban nyugalmasan berendezkedhetnek. Csoportos jelentkezőknek, utazóknak, turistáknak, hivatalnokoknak és más hivatásúknak még kivételesen kedvezmény jár ki. Iskolák vakáció, tanulmányi kirándulási számára egyenesen megbecsülhetetlen a Magyar Otthon! Villamos világítás! Tűkrős szekrények!

— **Ovakodjunk az idegességtől.** Orvosi tekintélyektől ajánlatik az elismert legjobb Saluator gummi-sarok, — mely csodálatos ruganyossága által által a járásnál rázkódást gyengíti és könnyű ruganyos járást biztosít. Utalunk mai számunkban közölt hirdetésre.

— **Nem-e jobb,** ha most mondja: „Sirolin „Roche”-t akarok használni!” és így a tüdő, torok és a nyákhártyák minden bajától szabadul, mint ha majd, talán gyógyíthatatlan tüdő- vagy gégebajban szenvedve, kénytelen kérés megbárással leveallani: „Vajha csak idején használtam volna a Sirolin „Roche”-t!”

— **Egy jó házból való fru.** kinek 2-3 középiskolája van, nyomdász tanonak azonnal felvétetik Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

— **Premiére Keszthelyen.** Érdekes színházi estélye lesz ma hétfőn Keszthely közönségének. Halász Alfréd színigazgató ugyanis előadásra elfogadta „Éljegyzés akadályokkal” című egy felvonásos bohózatot, melyet lapunknak munkatársa Balázs József keszthelyi m. kir. odótiszt irt. Balázs nemcsak lapunkba irt figyelmet keltett közgazdasági szakeikkel, de a fővárosi lapok is szívesen látják munkálkodását; ugy a Magyar Kereskedők Lapjának legutolsó száma közölte tőle a „Kereskedelmi és iparkönyvek bélyegilletéke” című szakeikkel. A vidéki lapok, közöttük a Zalai Közlöny is több tárcát hozott már tőle, melyek mind finom megfigyelésről és az élet alapos ismeréséről tesznek tanúságot. A most színre került bohózat első drámai kísérlete, melyről jeles íróemberek kedvező bírálatot mondtak. Maga az a körülmény, hogy Halász színigazgató előadásra pfogadta, biztató kritikája a színidarabnak.

— **A Mikszáth-Almanach.** Az idei Mikszáth-Almanachban olvassuk legfrissebb írásait a következő magyar íróknak: Heltai Jenő, Legioner, Bródy Sándor, Pekár Gyula, Lőrinczy György, Lovik Károly, Vértesy Gyula, Kanizsay Ferenc, Diplomata Farkas Pál, Biró Lajos, Krudy Gyula, Pakots József, Szomaházy István, Kálnoki Izidor, Herceg Ferenc. A Mikszáth-Almanach Singer és Wolfner (Budapest, Andrásy-ut 10.) kiadásában jelenik meg. Ára 2 korona. Tárca rovatunkban Herceg Ferenc pompás előszavát közöljük.

KÖZGAZDASÁG.

Gabonafüzet.

Nagykanizsa 1911. nov. 20.

Részben a gyenge lisztfogyasztás, részben az erős kínálat következtében az üzlet igen lanyha.

Különösen nálunk nagy a kínálat buzában, azért az itteni ára aránytalanul jobban esett vissza mint Budapesten.

Piaci árak:

Buza	22.—
Rozs	19.—
Zab	19.—
Tengeri uj	18.—

— **Kékfestők és vegytisztítók.** A kékfestő és vegytisztító iparosok eddig nagyon különleges helyzetben voltak. Amennyiben az ipartelep tulajdonosa iparösszámba vétetett ugyan, de munkásai nem voltak iparosok, nem voltak segédek, hanem gyári munkások, kiknek foglalkozása nem volt képesítéshez kötve. A nagykanizsai ipartestületnél pl. ilyen iparos-inas vagy segéd ez ideig bejelentve nem volt és felszabadulás e szakmában nem történt. A kereskedelmi miniszter rendelete értelmében a soproni iparkamara felszólította a nagykanizsai ipartestületet, hogy hallgassa ki az érdekelt iparosokat, nyilatkozzanak, hogy kívánják-e hogy iparuk ezentel képesítéshez legyen-kötve és tegeyen erről jelentést a kamarának.

Árverési hirdetmény.

A Néptakarékpénztár Részvénytársaság Nagykanizsán

zálogosztályában

1911. november hó 25-én árverés lesz,

melyen az 1911. október hó 25-ig lejárt és ki nem váltott vagy meg nem hosszabbított tárgyak kerülnek árverésre iparhatósági biztos jelenlétében.

Az árverés kezdete délután 2 órakor.

Megnyitott a HALÁSZ FERENC „Kispipa” vendéglője.

Ezennel van szerencsém az igen tisztelt közönséggel tudatni, hogy a **Sugár-uti 23. sz. alatti házamban** a mai kor igényeinek mindenben megfelelő **vendéglőt** nyitottam és azt **folyó év november hó 18-án Erdélyi** módra bevezetett **disznótorral egybekötve ünnepélyesen megnyitottam.**

A legjobb balatonmelléki és moóri boraimmal, valamint legjobb magyar konyhával minden időben állók a nagyérdemű közönség szolgálatára.

Magamat az igen tisztelt közönség becses partfogásába ajánlva vagyok teljes tisztelettel

Halász Ferenc, vendéglős.

Hirdetéseket felvesz

a kiadhivatal,

és

Wajdits könyvkereskedés

Dek-tér

és minden bel- és külföldi hirdetési iroda.

Gyomor betegeknek.

Mindazoknak, kik a gyomor megbűtése, vagy túlterhelése, rossz, nehezen emészthető, nagyon meleg, vagy hideg ételek élvezete által, vagy rendellen életmód következtében gyomorbetegséget, mint Gyomorhurut, gyomorgörcs, gyomorfájdalom, nehéz emésztés vagy nyálkásodást kaptak, ajánlunk egy kitűnő háziszert melynek kitűnő hatása már évek óta ki van próbálva. Es.

Hubert Ullrich-féle növénybor.

Ezen növénybor kitűnő, gyógyhatásának talált fűvekből, jó berral van készítve és erősíti, életre kelti az ember emésztő szervezetét. — A növénybor megakadályozza az emésztési zavarokat és előmozdítja az egészséges vér ujjaképződését.

A növénybort idejekorán használva, gyomorbetegségek meg a csírájukban elfojtának. — Symptomák mint: Főfájás, felbőfős, gyomorgörcs, felfuvadás rosszullet hányással, melyek chronicus idős gyomorbetegségeknel oly gyakran előfordulnak, elmúlnak néhányzori ivás után.

Székrekedés és ennek kellemetlen következményei, mint szorulás, kólika, szivdobogás, álmatlanság, valamint vértelenség a majban, epeben és a nagy Zsigor-érben (Arany-ér bántalmak) a növénybor által gyorsan megszüntetnek. A növénybor megszünteti az emésztéshetlenséget és könnyű vértelenség által eltávolítanak a gyomorból és belekből alkalmatlan részec

Sovány, halvány kinézés, vérszegénység, elerőtlenedés,

legtöbbször a rossz emésztés következményei, hi nyos vérképződés és a maj beteges állapotáé. tvágyhiánynál, ideges bágyadság és rossz kedélyhang lat, továbbá főfájások, almatlan éjjelek következtében ily egyének lassan egészen elpusztulnak. Növénybor az elgyöngült életreök uj lüktetést ad. Növénybor fokozza az étvágyat, az emésztést és táplálkozást előmozdítja, elősegíti az anyagcsereét gyorsítja a vérképződést, megnyugta a a feldult idegeket és életkedvet szerez. Számtalan elismerés és halanyilváníts igazolják ezt.

Növénybor kapható 3 és 4 koronáért a Nagykanizsai, Kiskanizsai, Becsehelyi, Ujudvari, Kis-Komáromi, Csákányi, Neimesvidi, Tapsonyi, Böhönyei, Nagy-Bajomi, Felső-Segesdi Csurgói, Berzencei, Gólai, Légrádi, Alsó-Domború, Kötérői, Muracsányi Rátkai, Podtureni, Szelincsi, Alsólendvai, Pákai, Baksai, Novai, Bakói, Póloskei, Pacsai, Alsó-Rajki, Nagy-Radai, Kéthelyi, Margali, Kaposvári, Nagyatádi, Tarányi, Csáktornyai Periaci, Varasdi stb. gyógytárakban és fűszerüzletekben és Magyarország legtöbb gyógytárában.

A kanizsai gyógyszertárak 3 és több üveg növénybor fendelesnél eredeti árak mellett küldik szét mindmögve a monarchiában.

Utánzásoktól óvatik.

Kérjen csakis

Hubert Ullrich-féle növénybort.

HIRDESSEN A „ZALAI KÖZLÖNY“-BEN

Legelőbb és
legjobb hatású Hashajtó.

**NEUSTEIN
FÜLÖP**
CUKROZOTT
HASHAJTÓ **LABDACSAI**

(Neustein Erzsébet-Pilulái)

Mindezen tekintetben a hasonló készítményeket
enti szer mentes minden káros alkatrészeketől a leg-
obb sikerrel használják az altest bántalmainál, könnyen
zékletet szerez, egy vértisztító gyógyyszer sem ártalmatla-
nabb és alkalmasabb a

székrekedés

gyógyására, mint a legtöbb betegség okozójára. Cukrozott
volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy dobol
15 pillula tartalommal 30 fillér egy tekeres 8 dobozza-
tehat 120 pillulával 2 korona. A pénz előre beküldése
mellett bérmentye.

ÓVÁS! Utánzatoktól óvakodjunk,
„Neustein Fülöp hashajtó
pilulái” tessék kéri! Csak akkor valódi, ha
minden dobozon a törv. bejegyzett Szent Lipót
védjegy és Philip Neustein gyógyyszerész alá-
írása fekete vörös nyomásban olvasható. A
keresék. törvény által védett csomagjainkon
cégünknek rajta kell lennie.

Neustein Fülöp gyógyszertára, Sz. Lipóthoz
Wien, Plankengasse 6.

Kapható Nagykanizsán: Reik Gyula, Belus Lajos, Práger
Béla és Szabó Antal gyógyszerészeknél.

Még csak néhány napig.

Huzás már 1911. évi dec. 14-én.

Ezen XXIX-ik magyar királyi

jótekonycélú államsorsjáték

főnyeremény 200,000 korona készpénzben.

Az összes nyeremények összege 475.000 kor. készpénzben

Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek az összeg előzetes beküldése mellett a magyar kir. lottójövedéki igazga-
tóságtól Budapesten (Vámpalota) portómentesen küldetnek, ezenkívül kaphatók vala-
mennyi posta-, adó-, vám- és sóhivatalnál, az összes vasuti állomásokon s a legtöbb
johánytözszédben és váltó-üzletben. Játéktervet ingyen és bérmentve küld.

A magy. kir. Lottójövedéki igazgatóság.

Aki butort

BUDAPESTEN AKAR VÁSÁROLNI,

saját érdekében cselekszik,
ha vásárlás előtt megtekinti a

„BUDAPESTI ASZTALOS IPARTESTÜLET”
védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK ÉS HITELSZÖVETKEZET

árucsarnokait, melyek a következő helyeken vannak:

VIII. József körut 28. sz. (Börköosis-utca sarkán)

IV., Ferenciek-tere 1. sz (a királyi bérpalotában.)

Ezen szövözet az „Országos Központi Hitelszövetkezet” tagja s
ennek felügyelete alatt áll.

Vásárlási kényszer teljesen kizárva.

Stilszerű modern lakberendezések.

Jutányos árak! Szavatosság ára minőségéért.

Az árucsarnokba kizárólag elsőrangú
budapesti asztalosok és kárpitosok dolgoznak.

MILKA SUCHARD

Csak
alpesi tej
kakao
és cukorból áll
Páratlan
különlegesség.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:

Kertész József.

Kiadja:

a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 102. — Hirdetések díjazásba szerint.

Vidéki városok.

Van-e idő, mikor a magyar városok kérdései ne lennének aktuálisak? Ám most, hogy az országos statisztikai hivatal egy sommázott táblázatban közzé tette a magyar városok népesedésére vonatkozó adatokat, a kérdés, minden különös előrangítás nélkül, felette aktuális. Hogy a mi városunk ebben az országos statisztikában, mely helyet foglalja el. — azt ebből a sommázott statisztikából látjuk, hogy szabatosan lebonyolított népszámlálásunk mily számbeli eredménnyel járt: azt néhány nappal a tavalyi népszámlálás megejtése után tudtuk.

Általában feltűnik a magyar városok expansiv ereje. Most élne csak Beksits, micsoda glosszák fakadnának az ő tuláradó fajszeretete közben. 40—30, sőt — horribile dictu — százalékos emelkedések is vannak s nem vesszük csekélybe ezt az amerikai városfejlődést, még annak ellenére sem, hogy ezt legnagyobb részét a fővárosból való kiköltözés okozta. A száz százalékos emelkedések a főváros közelében városokká duzzadt falvakban mutatkoznak s ha Érzsébetfalván, Kis- és Újpesten a fejlődés feltételei meglennének, ezek a mondott helyek tíz év alatt Szeged százezer lakosságát is tulszárnyalnák. De ki venné ezt másnak, mint annak, hogy a fővárosban a megélhetés egyre nehezebbé vált s aki csak napi elfoglaltságával összeegyeztetheti, — szökik ki belőle. S valljuk meg, a fővárosból kitörékvő villamos és gőzvasutak is kedveznek ennek a célnak, s így ha a háziurak érdekében Bárczy István polgármesternek megállana intenzív városfejlesztő politikája, mely azt jelenti, hogy inkább hatemeletes bérkaszárnnyák, mint expansiv terjeszkedés a világtájak mindegyike felé, — akkor a fővárosból a kiözönlés még nagyobb lesz. De mi baj ez? Budapest a jövő népszámláláskor egy millión biztosan felül lesz s mellette a százezres városok az ő terjeszkedésének hatalmas rajjai.

A vidéki városokban is állandó a beözönlés, amit az ipar térfoglalásának tudhatunk be. Gyönyörű példa rá Temesvár, melynek fejlődése igazán meglepő s mely a város magyarságának tervszerű politikáját még ez a beözönlés erősíti is. Ma mégis az a helyzet, hogy a városok duzzadása általában nem

beköltözésből származó, hanem természetes szaporodásból eredő. Az Egyke kürtjét, ha véstjósloán meg is fujják a Dunántul terőin, ez ma még csak helyi beteges állapot — s nem terjed, — szerencsére nem terjed, — az egész országra. Mi növekedünk, sokasodunk, vagyonosodunk, fejlődünk. Nekünk nincs másra szükségünk, minthogy e békés fejlődés alkalmát el ne vegyék tőlünk.

Olykor nehéz fellegek ülnék a nemzeti égboltozaton. Ahol a nemzet sorsát intézik, ott a viszály és pártoskodás nagy idő óta meddőségre kényszerít, legyen csak elhárítva a most megoldásra váró két nagy kérdés s alakuljon egy, a nemzet tradícióira féltékeny és munkára vágyó közéleti fórum: a magyar nemzet olyan fejlődés korszakához juthat, amelyért buzgó imádság epedez százezrek ajakán.

És a nemzet fejlesztés focusai mindenha a magyar városok lesznek. Ezeknek kulturailag is ki kell épülniök, hogy városi feladataikat teljesítsék. Mert, hogy ma még a városok kulturfeladataik viselése jobbra képtelenek, — ki tagadná? Viszont ki ne ismerné el, hogy városaink kulturfeladatainak végzésénél minden polgárának közreműködésére számítanunk kell.

JUSTH GYULA NAGYKANIZSÁN.

A függetlenségi pártiak népgyűlése.

A függetlenségi 48-as Justh párt nagy erőfeszítést fejt ki, hogy a f. hó 26-án tartandó népgyűlés külső képében minél sikeresebb legyen. Az eredményre való féltékeny előkészületek miatt gyűlésezik permanenciában van a végrehajtó bizottsága, mely banderiumot, bankettet és egyebet rendez.

Hogy ez a gyűlés „fényesen” fog sikerülni, azon nem kételkedünk, sőt, ha az őszi zivatar el nem mossa, mozgalmas napja lesz városunknak. Mert hiába Justh Gyula, a volt házeluök, a függetlenségi eszméknek törhetetlen híve, az általános titkos egyenlő választójognak országos apostola, mindig számot tarthat arra, hogy olyan város, mint Nagykanizsa, mely a késő bánat megmondolatlanságával az ő pártjából választott képviselőt, bizony tömegesen fog részt venni a népgyűlésen, mert érdekes meghallgatni a megszokott helyi függetlenségi fiókkák után egy nagyobb kaliberű egyéniséget. Bathyan Tivadar gróf ötletes fordulatossága is mindig számot tarthat a hallgatók tetszésére, meg ami igaz, az igaz, Bosnyák Géza képviselő so utolsó ember a parlamentben és egy évi képviselősége óta már nem egy szivességet járt ki választóinak. Mindezeket a körülményeket latba vetve, előre látható, hogy a vasárnapi népgyűlésen

egy kis függetlenség-párti tulzással ezerek fognak dörgő éljeneket barsogni a nagyhangu, ábrándos kijelentések után.

Ezekből a külső jelekből azonban ha azt a konsequenciát vonná le a Justh párt, hogy Nagykanizsán az ő meggyőződéséi mély és termékeny talajra találtak, akkor keserű csalódásból fogna kiábrándulni. Mert már a választásoknál sem az ő párthívei diadalmaskodtak, hanem a munkapártnak hívei jutatták diadalra zászlójukat elvakultan elfordulva attól a férfitől, akit 14 évi képviselősége alatt a legnagyobb kitüntetésben, a diszpolgárságban részesítettek.

Mint a súlyedő hajóról a patkányok, úgy menekültek már a választás befejezése után a saját diadaluk színhelyéről ezek az álfüggetlenségek.

Annak a lapnak a hasábjai, melyet éppen a függetlenségi Bathyani Pál gr. protekciója tudott életre kelteni, olyan messze van a függetlenségek dicséretétől, mint Makó Jeruzsálemtől. Nincs ott más híve Justh Gyulának, mint a lapvezér, dr. Hajdu Gyula, akit valamikor szintén inkább Kossuth Ferenc hívének ismertünk, mint Justhénak; aki a lép új irányával szemben úgy látszik a türelem álláspontjára helyezkedik.

Az idők Kanizsán nem változtak a legutóbbi választás óta és ha a Justh párt organuma változott, akkor csak a késő ébredést dokumentálja, vagy a súlyedő hajóról való menekülők szerepét mutatja. Vagy talán ez az a magasabb politika, melyről valamikor azt írta, hogy mi nem értünk hozzá? Akárhogy van is, Kanizsán a vasárnapi népgyűlés Justh párti politika számára meddő eredménnyel fog lezajlani. —

MOZI.

Az „Uttörő” iskola hétfői előadása.

„Itt van pld. Nagykanizsa, minden feltételével egy kulturvárosnak. Kereskedő és iparos lakosság, intelligens, jómódu kulturközönség, olyan európai színvonalon, aminő kevés vidéki nagyobb városunk. Minthogy legtekintélyesebb és leggazdagabb néposztály a kereskedőség, el lehet gondolni, hogy a zsidóság is nagyszámú, befolyásos, gazdag és művelt. Az Uttörő előadások rendezői például befolyamodtak a kaszinó vezetőségéhez, hogy a szokott bérért engedje át tudományos előadásokra a helyiséget. És a kaszinó vezetősége megtagadta azzal a megokolással, hogy hir szerint az Uttörő társaság előadásai „antiklerikális” tendenciájúak! (Az Uttörő ez évi 47. száma).

A nagykanizsai kaszinó azon elírását, hogy az Uttörő társaságot saját uri köréből kirekesztette, azt természetesen találja minden jobb érzésű ember, s az, aki a kanizsai zsidóságunk az ország többi városai zsidóságának többszörösen felette álló intelligenciáját s uri vonását ismeri. A kanizsai felekezeti viszonyok nyugodtak, s így érthető, hogy sem a katolikusok, sem pedig a zsidók nem engednek be köreikbe olyan futó tudósokat, akik mindkét fél vallási bekejét akarják felforgatni, — csupán kenyérekeregetből.

Igy lett a hétfői előadás színtere az Arany szarvas „Mozi” terme.

A közönség már együtt van. Az első sorokban kellemes arcú leánykák, egy- két tekintélyes kereskedő, munkások, kereskedő ifjak, s az egyik sorban néhány 15-16 éves fiatal ember.

De hallga! A hős közeledik. Mindenki hátra tekint, hogy minél előbb láthassa az egyetlen üdvözítő társaság legfiatalabb apostolát. És ő jön! megmutatja gondozott haját, Liliom-krémes arcát, fényes szemét, amelyekből a mai esti önzetlen tanításért kijáró 60 korona által okozott öröm sugara csillog. Három udvarias ember tapsa, s egy disztangvált éljen! S ő kezdi fátyolozott szép hangján: „Tisztelt uraim és hölgyeim! A mai ünnepek szánt előadásomnak a tárgya, hogy teremtés műve-e a világ, vagy nem? Előre nem mondhatom meg, hogy melyiket fogom bebizonyítani, mert az a körülményektől függ, de annyi bizonyos uraim, hogy a modern természet-tudomány már napnál világosabban megállapította, hogy az Isten, — értjük meg, az Isten — nem hétfőtől szombatig teremtette a világot! S amikor én tisztelt uraim kimondom a mai tudomány alapján ezt az igazságot. — sokkal bátrabban, mint eddig bárki más, — akkor uraim elértük azt, hogy a világot eddig folyton butító, s 5600 éven át szellemi sötétségben tartó bibliát, amelyet ma is tanít az egyház, amelyet azonban be kell ismerni Mózes és még néhányan irtak, tudományos értékeitől megfosztottuk. A biblia megdöntésével tehát elesett az a tan, hogy Isten a világot hétfőtől szombatig teremtette.

(Az egyik 15 éves fiú elgondolkodik: nekem diákkoromban már a második osztályban tanították, hogy szent Agoston, az egyház atyák között egyik legkiválóbb, s aki az egyház fiatal éveiben élt, már fejlődéstani alapon tanította a világot te remtését, oly időben, amikor a zsidók még mindig a bibliai adatokat fogadták el megváltozhatatlan igazságoknak.)

De uraim én tovább megyek, s van bennem bátorság kimondani azt is, azt a nagy igazságot, hogy az egyház sötét tanítását, — igaz hogy a tanítás alapját, a bibliát; a zsidók csinálták, — csupán csak a teleszkóp feltalálása tudta megváltoztatni. A teleszkóp az tehát önöknek uraim, amely megadta mindnyájuk számára az egyedül üdvözítő egyházat: az Uttörő társaságot! Ha a teleszkópot fel nem találták volna, önök még mindig a Mózes által megirt bibliai tudománynál lennének, s az én csekély személyem sem lehetne itt! Lássák uraim, ilyen fontos önökre a teleszkóp feltalálása.

De uraim, ezekre az előttem levő papirokra amelyekre igen sok van írva, s amit nekem meg kellett volna tanulnom, az is reá van írva, hogy nem az Isten teremtette a világot, nem az adta az életet hanem a dolog úgy áll, hogy az élő lények keletkezésé tulajdonképpen két anyagnak szerelméből állott elő olyképpen, hogy ezekből lett fehérség, s ebből alakult aztán ki a kutya, a macska, a szamár, a szónok, stb.

(Egy másik 15 éves fiú morfondíroz: láttam már, hogy édes anyám lisztből és tejből pogácsát csinált. Azt azonban még nem tudom és nagyon szeretném megkérdezni az előadó szónok urtól, hogy honnan lett az anyag, amely a fehérséget alkotja, honnan lett a mozgás, stb. önmagából? igazán lehetetlen. Látom a kész pogácsát, ismerem annak anyagait, látom a föld forgását, de hogy honnan lettek ezek? — olyan szívességet tenne a szónok ur, ha ezt már most megmondaná nekem, s nem kelene kíváncsiul nagy koromig várni).

De uraim, amíg a világ eljutott addig az álláspontra, amelyet az Uttörő társaság képvisel, sok víz elfolyt a Dunában, s még több mártírja lett a mi felfogásunknak. E felfogásnak első hirdetői voltak azok a szegény apostokok, akiket az egyház máglyára ítelt, köztük Sokrates is, — igaz, hogy az ő idejében még nem volt az egyház, — de mindegy, őt is elidélte, (eggyel több vagy kevesebb, nekem mindegy). Mint ahogy most is máglyára küldene bennün-

ket, ha lehetne, éppen úgy, mint a kapitalista a munkást, mert vagyonára vágyik! Hát nem felháborító ez, hát nincs igazuk a munkásoknak, hogy ha a tőkésék ellen küzdenek (a szónok elveszti hevében a beszéd fonálát).

(Egy munkás dörög: beszólni uram fekvé is lehet! Ha önnek százezer forintja lenne, s nekem csak tizezer, bizony isten, nem látnánk itt egymást. De azért ugye nem tagadja le, hogy igazi kapitalista módra 3 korona belépőt akartak éppen a munkásoktól szedni pár nappal előbb. S ugye nem haragszik azért, hogy csak tíz fillért fizettem a belépőért, a munkások megállapodása alapján, akiknek megbízásából egyedül van szerencsém itt lenni?)

S most uraim tudományos fejtegetéseimet összefoglalva megállapítom, hogy nincs más igazság, csak az, amit mi hirdetünk, s ezért ne is higgyék el, hogy Isten teremtette a világot! nem! Kérdezhetnek ugyan önök, — hát, ki? de ne kérdezzék. Ezzel önök nekem szívességet tesznek. De kimondom azt is, hogy „nincs oly emberi, nincs oly állami törvény, aminek engedelmeskedni kell! Nem kell engedelmeskedni! mert minden törvény az embert szabadságától fosztja meg!“

(Egy ügyéségi írnok önmagában: ilyen kijelentésért a btkv. 172. §-a alapján már mást becsuktak). Ezzel uraim befejeztem szónoklatomat.

(A felekezetek a sutba dobott Bibliát siratják).

(Vége következik).

HIREK.

— Uj kanonok. Rosos István apátplébánost a veszprémi megyés püspök felterjesztésére Ó Felségszövegveszprémi kanonokká nevezte ki. Szimpatikus egyénisége, egykori veszprémi működése és rokonsága révén a veszprémi társaság előtt már nem ismeretlen. Az új kanonok 1849-ben született Felsőörsön. Pappá szenteltetvén, 12 évig működött mint kárkép-lán és succentor a székesegyháznál, 1884-ben síófoki plébános lett. Munkásságával hamar kiérdemelte Ó Excellenciája bizalmát, több egyházi köztüntetésben részesült és 1902-ben murakereszturi apátá nevezte ki a királyi kegy. Erdemei elismerésül és jutalmazására onnan hívja őt Főpásztora bizalma és a Felsőég elhatározása a veszprémi kanonoki stallumba.

— Hitközségi közgyűlés. A nagykanizsai izr. hitközség folyó évi november hó 26-án, vasárnap délelőtt fél 11 órakor a hitközség tanács-termében rendes közgyűlést tart. Tárgysorozata: I. Az 1912. évi költségvetés megállapítása. II. Alapszabályok módosítása. III. Esetleges indítványok. Jegyzet: A költségvetés a hitközségi tag urak által a hitközségi irodában megtekinthető. A közgyűlésen csak azon indítványok tárgyalhatók, melyek három nappal előbb írásban beadatnak.

— Névtelen jótékonyaság. Az Adria tenger egyik kitzó városának előkelő kereskedője 30 K-át küldött felelős szerkesztőnkhez, hogy azt szegény árva gyermekek felruházására fordítsa. A jótékony ur, ki iskolát Nagykanizsán miut apátlan anyátlan árva járta végig, már harmadszor küldi adományát hozzáunk ugyancsak céltól. Minthogy ismeretlen akar maradni, nem fedjük fel inkognitóját. Hogy ennyit is elárulunk, azért tesszük, hogy lássák: van még igazi hála a sors iránt, melyre csak a saját nemes lelke buzdítja az embert. Talán lesznek, akik a példán felbuzdulva hasonló cselekedetnek, visszagondolván iskolai éveikre, melyekből a jótékonyaság melege nélkül nem űthették volna az elért pozícióba. Tisztúnkban híven eljártunk. Három árva küldi köszönetét az Adria melletti nemeslelkű férfinak.

— Iskola- orvos. A nagykanizsai izr. hitközség elöljárósága elhatározta, hogy a hitközség által fenntartott tanintézeteknek egészségügyi szempontból való állandó ellenőrzése és a tanuló- ifjuság egészségének megvédése céljából tanintézeteihez iskolaorvosot választ. Az iskolaorvosi állás javadalmazása évi 200 K. leendő. Az állás nyílt pályázat útján lesz betöltve 1912 január hó 1-től kezdve. A pályázatok f. évi december hó 8-ig, a hitközség elöljáróságához küldendők be. Az izr. hitközségnek ez az intézkedése egy újabb kiegészítése azoknak az intézkedéseknek, melyeket a tanulók egészsége érdekében kifejt.

— Szórakoztató délután. A Kath. Legény Egylet f. hó 26-án délután 5 órakor a „Polgári Egylet“ nagytermében szórakoztatót tart.

— Iskolaszanasatórium [a tengerparton. A Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület a magyar tengerparton: Cirkvenicán iskolaszanasatóriumot és üdülőházat létesített, amelyben oly fertőző betegségben egyáltalán nem szenvedő, gyöngélkedő, lábadozó, gyöngé fejlődésű leány- és fiatalulók nyernek csekély díjért kitűnő ellátást és legmondosabb felügyeletet, akik tisztán a klíma és a tenger állandó hosszabb használata által teljesen visszanyerik az egészségüket és megmentetnek az élet számára. Az üdülőház ennél fogva állandóan nyitva tartatik és a növendékek végül tanulmányaikat is a D. M. K. E. iskolaszanasatóriumában végzik és az év végén a szomszédos flumei áll. iskolában tesznek vizsgálatot. Nyáron minden hely be van töltve az üdülőházban annyira, hogy a D. M. K. E. gyönyörű két emeletes épületében tanárnők felügyelete alatt a lányok nyerne elhelyezést, a fiuk számára pedig mindig külön villát kénytelen bérelni a kultúregyesület. Téli azonban a hely van a D. M. K. E.-ben, hogy minden év szeptember havától júnjus haváig üdülő fel-nötteket és családokat is felvesz a D. M. K. E. csekély díjért gyönyörű szobákat és kitűnő ellátást ad. Az iskolaszanasatóriumban és üdülőházban való felvételről a D. M. K. E. főtitkari hivatalában (Budapest István-ut 81.) lehet bármikor fordulni.

Uj telefon-központ. Erdősokonyán, Somogyvármegyében újonnan létesített távbeszélő központ f. hó 16-án megnyílt, s a belföldi helyközi, valamint a bares-környékbeli távbeszélő forgalomba bevonatott.

— A gőzgépezők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Sopronban december hó 3. napján délelőtt 9 órakor a Sopron városi villanytelepen fognak megtartatni. A kellően felszerelt vizsgálati kérvények a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez küldendők Deák-tér 8.

— Munkatársunk szinműirői sikere. Balázs József keszthelyi m. kir. adótsízt munkatársunknak szinműirői szép sikeréről számol be keszthelyi tudósítónk. „Eljegyzés akadályokkal“ c. egy felvonásos bohózátát hétfőn este hozta színre Halász Alfréd szinigazgató. A ház annyira megtelt, hogy az első helyet 31 székkel kellett megtoldani. Keszthelynek minden számottevő embere ott volt: orvosok, ügyvédek, tanárok, hivatalnokok, katonatisztek, kereskedők, iparosok. A darab melynek színhelye Keszthely mindvégig derűtségben tartotta a közönséget. A színészek sűrű tapsot arattak jó játéukért. A darab befejeztével a szerzőt frenetikus tapsolással hívták a közönség elé, ki ott megjelenéven szünni nem akaró éljenzésben részesült. Halász igazgató ekkor egy nemzeti színű szalaggal átkötött pálmágot nyuj-

VELMA SUCHARD Nyersen való
évésre
páratlan.

tott át Balász Józsefnek „Halász Alfréd a szerzőnek” felirattal. A darabot vasárnap megismétlik és amint halljuk, előadási jogát Halász igazgató megszerzi. Ósintén gratulálunk Balász munkatársunknak első színműködési sikeréhez.

— **Bankett Justh Gyula tiszteletére.** A függetlenségi és 48-as párt vasárnap társasbédét rendez a városunkba jövő pártvezér tiszteletére. A helybeli pártkör megbízásából Hajdu Gyula dr. pártelnök meghívta a városi magisztrátust is. Mithogy a hivatalos város pártpolitikát nem üz, hanem mindig a városi békének és haladásnak a híve volt, nem lehetetlen, hogy ebből a szempontból kiindulva az országos pártvezér tiszteletére tartott lakomán meg fog jelenni.

— **Olcó tehen.** Egy furfangos vásári csalót fogott el a letenyei csendőrség és ma Farkas Ferenc őrsvezető és Nagy János csendőr bekísérték Nagykanizsára a régen keresett parasztot. Még a múlt évben történt, hogy a letenyei vásáron Németh János zalki lakóstól egy tehenet vett meg 240 K.-ért Bozsicsai János. Foglaltól 20 K.-át adott, aztán a tehenet elhajtotta. Mivel a többi pénzre hiába várt az eladó feljelentette az esetet és Bozsicsai János körözését elrendelték. A nyomozás megállapította, hogy a bementett név álnév volt és „böcsületes” néven Szécsenyi Jánosnak hívják a csalót és Inke mellett Jolánta puszán lakik. A lefűlt csáló ellen az eljárást megindították.

— **A nagykanizsai magántisztviselők és a választói jog.** A nagykanizsai magántisztviselők már korábban állást foglaltak az általános, titkos választói jog mellett, mert ebben osztályukra nézve fontos gazdasági érdeket látnak. E korábbi határozat eredménye az a bizalmas magántisztviselői értekezlet, melyen tegnap kimondták, hogy a vasárnap Nagykanizsára érkező Justh Gyulát táviratilag üdvözlik, mint az általános, titkos választói jogért folytatott küzdelem vezérét. Az értekezlet fölkérésére itt közöljük ama felhívást, hogy a magántisztviselők minél számosabban, pártkülönbség nélkül jelenjenek meg a vasárnapi gyűlésen, hogy ezzel is dokumentálják együttérzésüket azokkal, akik választói jog kiterjesztéséért küzdenek.

— **Egy posta-altiszt balesete.** F. hó 20-án Holecz János mozdó postái altisztak Wienbe kellett volna a mozdó postával utaznia. Már 11 órakor d. e. ott volt a kocsiban, hogy előkészületeket tegyen. Felesége ebédet vitt neki és kis gyermekükkel együtt benue voltak a kocsiban. Midőn újra munkához fogott egy mozdony, melynek a futóházba kellett volna mennie ugyanarra a síre ment és oly erővel futott neki az álló postakocsinak, hogy mindhármukat mesze ellökte a kocsiban. Holecz János altiszt a fején szenvedett erősebb sérülést, melyet Goda Lipót dr. vasúti orvos varrt össze; a hüvelyk ujjja és alsó lábujzára is megsérült és most lakásán ápolja dr. Goda és dr. Szekeres József. Az esetről úgy Kafka József postafőnök, mint a vasúti főnökség jegyzőkönyvet vettek fel.

— **Letartóztatott hamiskártyások.** Már napok óta egy háromtagú hamiskártyásokból álló banda fosztogatta Kaposvár lakóit közül azokat, akik szenvedélyes forgatói a 32 levelű bibliának. A jó firmák most hurokra kerültek és immár a rendőrség fogházának lakói. A rendőrség az egyik éjjeli kávéházban csipte el a pistákat, névszerint Singer Zsigmond szekszárdi, Horváth Lajos és Hegedűs István nagykanizsai büntetett előéletű csavargókat, akik Himler Mária és Tizedes Katalin nevű nőekkel már napokkal ezelőtt Kaposvárra jöttek. Singert átadják a járásbírósnak, a másik kettő ellen pedig a rendőrség jár el. Megindította a rendőrség az eljárást az éjjeli kávéház tulajdonosa ellen is, akinél már ismételt fordultak elő hasonló esetek.

— **Halott a palini uton.** Ezt telefonálta kedden éjjel a kiskanizsai rendőrség a nagykanizsainak. Az ügyeletes rendőrtiszt azonnal értesítette Bay György kapitányt, Csesznák Miklós vizsgálóbíró és mert Palin a kanizsai rendőrség hatáskörén kívül esik, a kanizsai csendőrséget. Csakhamar kiszállottak, meg a városi orvost is magukkal vivén, de a legfontosabb kutatás se tudott halottra bukkauni. Másnap értesült a rendőrség az eset műbenlétéről. Fafuvarozók jöttek öten az erdőről Jandrik László, Magyar János, Ferus János, Vimmer Ferenc és Kuzsner László. Utközben összeveszekedtek és Vimmer alaposan elhúszogta Kuzsner, ki vérében ott is maradt a helyszínen, a többiek meg elhajtottak, sőt Kuzsner lovai is hazaköszögtek gazdájuk nélkül. Ebből gondolta Kuzsner, hogy az ura holtan maradt az uton. Kuzsner azonban magához tért, elvánszorgott a Magyar-utca végéig, hol szállást adtak neki reggelig. Ekkor azután hazavittek kiskanizsai lakására. A csendőrség a nyomozást ez nyíben folytatja.

— **A Ceres-díjkiírás határideje meghosszabbítva.** Amint a Ceres-művek igazgatóságától értesülünk, a 30,000 koronas Ceres-díjkiírásra vonatkozó pályázatok beküldési határideje, közkívánatra ez év december hó 1-éig lett meghosszabbítva. Jogában áll tehát azon vevőknek is, akik már egyszer betérjeztették pályázatukat, még több szalagot a határidő végéig beküldeni, amelynek minden 5 darabjéért egy újabb sorsjegyszámot kapnak.

Nagykanizsai Magántisztviselők Egyesülete 2—3 esetleg 4 szobából álló lakást keres egyesületi helyiség, céljaira a belvárosban vagy ennek közelében.

Ajánlatok írásban az egyesület alelnökéhez LÁSZLÓ VILMOS-hoz intézendők.

— **Egy jó házból való flu,** kinek 2—3 középiskolája van, nyomdász tanoncnak azonnal felvétetik Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában.

HIRDETÉSEK.

Nyarialót vagy urasági házat

hűvös parkkal s esetleg kisebb szállóval

Balaton partján

— a köszpénzfizetéssel —

azonnali megvételre kereselek.

Ajánlatokat kér

FEHÉR JÓZSEF Budapest, IV., Kigyó-tér 1 sz.

— **Jó családból való leány,** a ki varrni tud, kerestetik öt éves gyermekhez Fiuméba. — Cim a kiadóhivatalban.

Megnyilott a HALÁSZ FERENC „Kispipa” vendéglője.

Ezennel van szerencsém az igen tisztelt közönséggel tudatni, hogy a **Sugár-utí 23. sz. alatti házamban** a mai kor igényeinek mindenben megfelelő **vendéglőt** nyitottam és azt **foljó év november hó 18-án Erdélyi** módra bevezetett **disznótorral egybekötve ünnepelesen megnyitottam.**

A legjobb balatonmelléki és moóri boraimmal, valamint legjobb magyar konyhával minden időben állok a nagyérdemű közönség szolgálatára.

Magamat az igen tisztelt közönség becses partfogásába ajánlva vagyok teljes tisztelettel

Halász Ferenc, vendéglős.

Hirdetéseket felvesz

a kiad hivatal,

és

Wajdits könyvkereskedés

— Dek-tér —

és minden bel- és külföldi hirdetési iroda.

December elején nyílik meg

Moskovits Farkas és Társa

cipő és csizmagyár R. T.

fiókja

Nagykanizsa,
Erzsébet-tér 21.

Egységes szabott gyári árak!

Hirdessünk a „Zalai Közlöny”-ben.

Gyomor betegeknek.

Mindazoknak, kik a gyomor meghűtése, vagy túlterhelése, rossz, nehezen emészthető, nagyon meleg, vagy hideg ételek élvezete által, vagy rendetlen életmód következtében gyomorbetegséget, mint Gyomorhurut, gyomorgöros, gyomorfájdalom, nehéz emésztés vagy nyálkásodást kaptak, ajánlunk egy kitűnő háziszert.

melynek kitűnő hatása már évek óta ki van próbálva. Ez a

Hubert Ullrich-féle növénybor.

Ezen növénybor kitűnő, gyógyhatásának talált fűvekből, jó berral van készítve és erősíti, életre kelti az ember emésztő szervetét. — A növénybor megakadályozza az emésztési zavarokat és előmozdítja az egészséges vér ujjaképződését.

A növénybort idejekorán használva, gyomorbetegségek még a cstrájukban elfojtának. — Symptomák mint: Főfájás, felbőgés, gyomorégés, felfuodás rosszullet hányással, melyek chronicus idős gyomorbetegségeknek oly gyakran előfordulnak, elmúlnak néhányszori ivás után.

Székrekedés és ennek kellemetlen következményei, mint szorulás, köllka, szivdobogás, álmatlanság, valamint vertolulás a májban, epében és a nagy Zsigler-érben (Árany-ér bántalmak) a növénybor által gyorsan megszüntetnek. A növénybor megszünteti az emésztéshetlenséget és könnyű evékelés által előhívoltatnak a gyomorból és belekből alkalmatlan részek.

Sovány, halvány kinézés, vérszegénység, elerőtlenedés,

legtöbbször a rossz emésztés következményei, hi nyos vérképződés és a máj beteges állapotáé. tvágyhiánytól, ideges bágyadság és rossz kedélyhang lat, továbbá főfájások, álmatlan éjjeliek következtében ily egyének lassan egészen elpusztulnak. Növénybor az elgyöngült életének új lüktetést ad. Növénybor fokozza az elvágyat, az emésztést és táplálkozást előmozdítja, elősegíti az anyagcsere gyorsítja a vérképződést, megnyugtatja a feldúlt idegeket és életkedvet szerez. Számtalan elismerés és hányilvántis igazolják ezt.

Növénybor kapható 3 és 4 koronáért a Nagykanizsai, Kiskanizsai, Becsehelyi, Ujüdvári, Kis-Kömáromi, Csákányi, Nemes-vidi, Tapsonyi, Böhönyi, Nagy-Bajomi, Felső-Ságedsi Csurgói, Berzencei, Góllai, Légrádi, Alsó-Domború, Kotrú, Muracsányi Rátkai, Podtúreni, Szelnicei, cAlsólendvai, Pákai, Baksai, Novai, Bakii, Pölöskei, Pacsai, Alsó-Rajki, Nagy-Radai, Kéthelyi, Marzalli, Kaposvári, Nagyatádi, Tarányi, Csáktornyai Periaki, Varasdi stb. gyógytárakban és fűszerüzletekben és Magyarország legtöbb gyógytárában.

A kanizsai gyógyszerárak 3 és több üveg növénybor rendelésnél eredeti árak mellett küldik szét mindössze a monarchiában.

Utánzásoktól óvatik.

Kérjen csakis

Hubert Ullrich-féle növénybort.

HIRDESSEN A „ZALAI KÖZLÖNY“-BEN

Legelőbb és legjobb hatású Hashajtó.

NEUSTEIN
FÜLÖP
CUKROZOTT
HASHAJTÓ LABDACSAI
(Neustein Erzsébet-Pilulái)

Utasít minden tekintetben a hasonló készítményeket ontli szer mentes minden káros alkatrészekről a leg-obb sikerrel használják az altest bántalmainál, könnyen székletet szerez, egy vértisztító gyógyszer sem ártalmatlanabb és alkalmasabb a

székrekedés

egyörése, mint a legtöbb betegség okozója. Cukrozott volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy dobol 15 pilula tartalommal 30 fillér egy tegeres 8 dobozathat 120 pilulával 2 korona. A pénz előre beküldése mellett bérmentve.

OVASI! Utánzatoktól óvakodjunk. Neustein Fülöp hashajtó pilulát tessék kérni! Csak akkor valódi, ha minden dobozon a törv. bejegyzet Szent Lipót védjegy és Philip Neustein gyógyszerész aláírása fekete vörös nyomásban olvasható. A keresk. törvény által védett csomagjainkon cégünknek rajta kell lennie.

Neustein Fülöp gyógyszerháza, Sz. Lipóthoz Wien, Plankengasse 6.

Kapható Nagykanizsán: Reik Gyula, Belus Lajos, Práger Béla és Szabó Antal gyógyszerészeknél.

CERES-DIJ-KIRÁS K 30.000.—

Közkívánatra a végső határnap a pályázatok beküldésére vonatkozólag december hó 1-éig meghosszabbított!

Természetes jogában áll mindazon igentisztelt vevőknök, aki már egyszer pályázatát betorjesztette, a meghosszabbított határidőig újabb szalagokat beküldeni, amelynek minden 5 darabjéért egy újabb sorsjegyszámot kap.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, Negyedévre 2 korona 80 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:

Kertész József.

Kiadja:

a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazás szerint.

Balás dr. főispán kanizsai installációja.

Nagykanizsa régi időkől fogva bizonyos patriciusi jogkörrel vette magát körül a megyei életben, ami abban domborodott ki, hogy a mindenkori főispánt a megyei installáció után meghívta és mint valami városi törvényhatóság installálta.

Mintha a városnak duzzadó ereje, intelligenciája invoválta volna ezt a kiváltságos helyzetet, melytől az igazi törvényhatósági jogkörrel csak egy akaratnyilvánítás választja el. Tudjuk, hogy ez a törekvés már folyamatban van és nemsokára mint teljes jogú város fogja installálni a város főispánját. Ma azonban Zalavármegye főispánjának fogadásáról van egyelőre szó. A csütörtöki városi közgyűlésen Vécsey Zsigmond polgármester bejelentette, hogy a megyei installáló közgyűlésen, mikor Nagykanizsa küldöttségét vezette a főispán elé, meghívta őméltóságát városunkba, hogy régi szokáshoz híven beiktatási fogadtatásban részesítse. A főispán látható örömmel fogadta a meghívást, melylyel egyszersmind alkalma nyílik, hogy a megye legtekintélyesebb városával színről-színre megismerkedhessék. A polgármester bejelentését a közgyűlés lelkesedéssel fogadta és az installálási módozatok megtételére nézve 40 tagú bizottságot választott.

Ez a bizottság nekünk szinte programnak látszik a város jövő munkálkodására nézve, még pedig azért, mert ebben a bizottságban minden pártkeret nélkül vesznek részt Nagykanizsa képviselői. Ez a bizottság a város bizottsága, mely előtt csak egy cél lebeghet, hogy azt a presztizst, mely bennünket övez, integritásában megőrizze.

Balás Béla dr. főispán már kétszer hangoztatta polgármesterünk előtt Nagykanizsáról táplált elismerő véleményét. Kifejezésre juttatta kulturánk magasra becsülését. Ebből

azt következtetjük, hogy ő méltósága, mint jó hadvezérhez illik, teljes tájékozódással lépett új működésének színhelyére és e tájékozódásban kiváló gondot fordított Nagykanizsa viszonyaira.

Főispán ur nem fog bennünk csalódní. Ha majd közöttünk lesz, alkalma nyílik meggyőződést szerezni, hogy itt egy őserővel megáldott város üdvözli falai között, amelynek városi és állami intézményei mind hivatásuknak magaslatán állnak.

Meggyőződést szerezhet majd arról, hogy társadalmunk minden rétege a szellemi és anyagi haladás szolgálatában áll és ezért tehetségéhez mért áldozatra mindig készen áll. És meggyőződést szerezhet arról, hogy ha Nagykanizsa városáról van szó, akkor annak minden rendű és rangú intézménye és ezeknek képviselői vannak azalatt érve, amelyeknek és akiknek együtt működése legbiztosabb alapja Nagykanizsa kiváltságának.

Szívesen üdvözöljük annak idején Zalavármegye főispánját Nagykanizsa falai között, mert tudjuk, hogy nálunk szerzett személyes tapasztalatai a városunkról előlegezett jó véleményében meg fogja erősíteni és így megszerzett rokonszenvét pedig mi nagyrabecsüljük. —

Isten hozza közénk!

Justh Gyula Nagykanizsán.

A függetlenségi párt népgyűlése.

A függetlenségi 48-as párt nagykanizsai vezetősége tegnap tartotta a hirdetett népgyűlést, melyre Justh Gyula kíséretében eljöttek: Bosnyák Géza, Eitner Zsigmond országgyűlési képviselők, Vámos Henrik dr. a választói liga kiküldötte, Ormos Ede dr. a szociáldemokrata párt kiküldötte, Vadász Sándor dr. és Bodnár Oszkár dr. hírlapírók, Wilhelm Szidónia és Spádi Adél, mint a feminista egyesület képviselői. A nagykanizsai függetlenségi párt tehát tegnap tartotta meg jó előre jelzett népgyűlését. A rendőrség mindent elkövetett, hogy a gyűlés külső kereteiben megtelessen vezérferfi Justh Gyula országos hírnevének. És ezt a célt el is érte. Mert ha leszámítjuk azt, hogy a város fellobogózása nagyon szerényen felelt meg kívánalmaiknak, sőt a Kazincytea, melyen a bevonulás történt, szintén nagy hézagosságokat mutatott zászló dolgában, de volt bandérium, volt rezesbanda és voltak zászlót vivő urifogatok és parasztszekerek megrakva emberekkel.

Eljenzés, rokonszenves fogadtatásban nem volt hiány és semmi dissonáns hang sem vegyült az ünnepi hangulatba. Aki a helyzetet nem ismeri, azt hitte volna, hogy Nagykanizsa csak függetlenségeiből és a velők ölelkező szociáldemokratákból áll.

A bevonulás, a bankett és a népgyűlés mind rokonszenv és ünneplés jellegét mutatta. Nem is vártunk mást. Hiszen egy országos pártvezért és a vele tartó politikusokat ki ne óhajtaná látni és hallani. A fehér asztal pedig egymás megértésének a helye, az ott elhangzó tósztok nemes érzelmeket tolmácsolnak és tapsokat éljeneket váltanak ki a hallgatóságból. A gyűlés szónokai egy elvet valló, egy nézetten levő szónokokból kerültek ki; így az elhangzott gondolatok és nézetek kritika nélkül éljenezettek meg. Még olyan kijelentés is mint Eitneré, aki az alkoholt mint szükséges és hasznos italt állította a munkás nép elé, tetszést az arátott. Csak a jelenlevő feminista hölgyek csóválták okos fejeiket. A gyűlés tárgya a katonai létszámemelés törvényjavaslata ellen való tiltakozás és az általános egyenlő titkos választói jog követelése volt.

Ami argumentumot amaz ellen és emez mellett összehordtak a szónokok, azok mind ismeretesek voltak még a munkásnép előtt is. De ki is mondhatna itt valami újat.

VELMA SUCHARD

Nyersen való
evésre
páratlan.

Uj csak az volt, hogy igazolni akarta a népgyűlés azt a technikai obstrukciót, melyet a nemzet legnagyobb része már régen elítélt és amely valóban kerékkötője volt a nemzet anyagi és szellemi haladásának, aminek odiumát természetesen a függetlenségi párt nagylelkűen áthárítani akarja a kormányra. A sok abeug, melyben Tisza István részesült a gyűlésen, mutatja, hogy milyen nagy ember ő, sőt hogy pozitív is kitűnjön Tisza egyénisége az egész gyűlésen elhangzott nemzetet szolgáló nagy eszmét az ő szavaiból idézte Ormos Ede dr. a szociáldemokraták titkára.

Nem hagyhatjuk megemlítés nélkül azt a nyíltságot, melyet Vécsey Zsigmond polgármester a banketten elhangzott tószájában tanusított.

Amikor Justh Gyula tószájában kiemelte, hogy országos apostoloskodása alatt még nem volt abban része, hogy a város polgármestere ült volna oldala mellett, akkor Vécsey Zsigmond polgármester a tőle megszokott nyíltsággal fejtette ki, hogy ő mint a város közönségének feje van jelen. Aunak a városnak, melyben a véleménye szabadság tisztelete otthonos, amelyben respektálja bármely réteg politikai irányzatát, ha az nemzeti ügyet szolgál. Ez a felfogás vitte őt a közlakomára, hol a város nevében üdvözölni akarta Justh Gyulát, mint egyik hazafias párt országos tekintélyű vezérét. A nevezetes napról a tudósításunk a következő:

A bevonulás.

A közönség már d. e. 11 órakor kezdett hullámsani a vasut felé. Azután indult az igazi menet lovasbandériummal, lobogós urifogatokkal, hosszú sor parasztszekerekkel és zenészóval.

A Budapestről jövő gyorsvonat néhány pernyi késéssel érkezett meg és a 4-ik vágányra szaladt, hol dörgő éljenzes fogadta a kocsiból ruganyosan kilépő pártvezért Justh Gyulát. A tömeg élén Hajdu Gyula dr. volt és Kohn Ilonka urleányt vezette, ki a nagykanizsai honleányok nevében egy kis ügyes mondatka kíséretében gyönyörű virágcsokrot adott át Justh-nak. Köszönettel vette azzal, hogy legszebb emlékei között fogja megőrizni. Majd Hajdu Gyula dr. üdvözölte az ősz vezért, ki szerinte Irányi Dániel örökségébe lépett. Justh Gyula körülbelül így válaszolt: „Tisztelt Polgártársaim! Hálás szívvel köszönöm a szónok szavait és a szép fogadtatást. Ezek őszintesége meg találták az utat szívembe. Igérem, hogy a bizalomhoz és ragaszkodáshoz soha méltatlan nem leszek.” Azután megindult a végnélküli kocsi-sor, mely csak lassan hajthatott be a Szarvas Szállóba a Kazincy-uton, Zrinyi Miklós utcán és Főuton keresztül kíváncsiak sorfala és éljenzése között a Szarvas szállóba.

Még a banket előtt felkeresték Justh Gyulát, Vécsey Zsigmond polgármester és Sabján Gyula dr. főjegyző és a város nevében üdvözölték. Justh Gyula köszönettel fogadta a tisztelgést és barátságosan elbeszélgettek a társas ebédig.

A bankett.

A Szarvas szálló ebédlőjében mintegy 200 terítékű társasédben folytatódott a vezér tisztelete. A városházáról ott volt a polgármesteren és főjegyzőn kívül Király Sándor és Székely Nándor mérnö-

kök, Horváth István adóellenér. Ott voltak még Elek Ernő, Elek Géza, Szigethy Károly dr., Unger Ullmann Elek, Tripammer Gyula, Dobrovits Milán, Hajdu Gyula, Vizlendvay Sándor, Sipos volt perlaki gyógyszerész és az ebéd vége felé érkezett Nedeczky Jenő volt országgyűlési képviselő, Rogensperger Ferenc gyáros Keszthelyről és Nagykanizsa társadalmának különböző rétegei.

Az első felköszöntőt Szigethy Károly dr. mondta. Ünnepe van Nagykanizsának — mondta — mert most hangzanak el a szent igék, melyek a nép jogairól beszélnek és másodsor, mert az előretörő jogoknak apostola érkezett falai közé. A nagykanizsai függetlenségi párt nevében üdvözli a vezért és kívánja, hogy törekvései minél jobban megvalósulhassanak. Kívánja, hogy e jogok emléke Justh nevéhez fűződjének és ezeknek glóriája az ő fejét öveze.

Azután Justh Gyula emelkedett szólásra. Köszöni a meleg szavakat. Ő csak a sikert akarja. A maga részére nem kér semmit. Neki elég glória lesz a nemzet előrehaladása. Élete egész pályáján sohasem gondolt arra, hogy valami akar lenni. Ő csak Magyarország boldogságára törekedett. Folytatni akarta azt a munkát, melyet Kossuth, Lajos 1848-ban megindított. Ő felszabadított a jobbágyokat, mi pedig a demokratikus haladás ösvényére tereljük az országot. Aki ennek a haladásnak kerekeibe gátlólag belekapaszkodik, azt elfogja gázolni a haladás. Ugy látszik Zalavármegyében a szabadság, szelleme erősebb mint másutt. Eddigi útjában sajnosan nélkülözte maga mellett a város fejét. Örül, hogy Nagykanizsa polgármestere mellette van; ez mutatja, hogy itt a szabadság szeretet erős. Kívánja, hogy ez a város minél előbb önálló törvényhatóság lehessen. — Émeli poharát Nagykanizsa város polgármesterére és a város polgárságára.

Vécsey polgármester körülbelül így válaszolt: Mélyen tisztelt uraim! Ő kegyelmessége, ki az országot apostolként járja be, volt szives kitérni az én személyemre is, érdemül említette, hogy míg más városok polgármesterei hiányoztak oldala mellől, engem itt lát körében. Annak a városnak közönsége, melynek élén áll különböző politikai irányt követnek és neki a polgárok szabad törekvését respektálnia kell. Pártpolitikába nem megyül, de a közügyekért harcolók kölcsönös működésnek elve alapján kötelességének ismeri, hogy azt a vezért, aki a nemzet ügyét hazafias irányban szolgálja városa nevében üdvözölje, hogy így a város közönségét illő helyen, illő módon képviselje.

Frid Ödön dr. a vendégeket köszönti fel.

Ormos Ede dr. Magyarország dolgozó népét üdvözli.

Eitner Zsigmond a kauzisi polgárokat élte. Utána Bosnyák Géza beszél az át ért támogatásokról.

Vámos Henrik dr. a két kézzel, de egy lélekkel dolgozó Justh-ot élte.

Beszélték még Nagy Lajos Sipos volt perlaki gyógyszerész és Hajdu Gyula.

Asztalbontás előtt még egyszer Justh Gyula emelkedett szólásra és kifogást tett az elnevezés ellen, mely Justh-pártot emleget. Ő nem a Justh-pártiak, hanem a függetlenségi 48-as pártiak az elnöke. Akkor lesz boldog az ország, ha majd az ország vezetői a Felség előtt is úgy beszélnek, mint a nép előtt, ahogy megtette ezt ő. Magyarország boldogságára üri poharát. Ezzel kivonult a társaság az Erzsébet-terre, hol már mintegy 2000 főnyi közönség várt a népgyűlésre.

A népgyűlés.

A tömeg zajos éljenzése közt lépkedett Justh Gyula a tereh felállított emelvényre kíséretével együtt. Tripammer Gyula ajánlatára megválasztották az agg Nedeczky Jenőt elnöknek, Gartner Antal drt és

Weiss Lajos drt pedig jegyzőkné. Nedeczky elnök üdvözölvén a népgyűlést megnyitja és átadja a szót Justh Gyulának, kit viharos éljenzéssel fogad a tömeg. Justh ezután beszél a véderőjavaslatnál követelt obstrukcióról, a közigazgatás államosításáról, mely mindkettőnek hadat izennek. Statisztikailag akarja kimutatni, hogy az általános választói jog a magyarság szupremációját nem fenyegeti. A választói kerületek aránylagosabb kijelölését sürgeti. A parlamenti egyverszűnet után újra felveszik a harcot a véderőjavaslat ellen és az általános egyenlő és titkos választói jog mellett.

Bosnyák Géza a nagykanizsai kerület képviselője, amolyan beszámoló félét tart és hangoztatja az általános és titkoshoz való ragaszkodását.

Ormos Ede dr. egy nagykanizsai népgyűlést ujt fel, mely 1848. március 15-e után volt és pontokba foglalták városunk demokratikus haladásának kívánásait. Beszél a katonai terhek ellen, mely a népkulturát hátráltatja. Érdekes volt, hogy Tisza István beszédének egy böles részletét ajánlotta a polgártársaknak elvöl. T. i., hogy tegyük össze erőnket és úgy építsük az ország jólétét. Nincs ok arra, hogy választó falakat emeljünk egymás között. A tömeg éljenzett Tiszának, bár majdnem valamennyi szónok Tisza abeugolása használt fel, hogy saját álláspontját hogy saját álláspontját népszerűbb színen tüntesse fel.

Vámos Henrik dr. a választói liga titkára után Eitner Zsigmond tisztázta magát a vád alól, mintha ő nem volna az általános titkosnak a híve. Szerinte Lukács miniszter megsemmisíthetné a részeg embert, mert aránylag ezek fizetik a legtöbb adót az alkohol után, melyre pedig a szegény népek annyira szüksége van. (A jelen volt feminista hölgyek ez orosz felfogásra fejüket csóválták.)

Ez után Weiss Lajos dr. jegyző felolvasta Beck Lajos körmendi képviselő táviratát és a nagykanizsai magántisztviselők egyesületét is, mely utóbbi így szól:

Nagyméltóságú Justh Gyula urnak Nagykanizsa.

A nagykanizsai magántisztviselők pártkülömbözés nélkül őszinte tisztelettel üdvözlik Nagyméltóságodat a mai nagykanizsai népgyűlés alkalmából. Továbbra is erőt és kitartást kívánunk ama korszakos munkához, melyet Nagyméltóságod kifejt a népjogok kiterjesztéséért az általános titkos választói jogért a demokratikus Magyarország megteremtéséért.

A nagykanizsai magántisztviselők.

Ezután elfogadta a közgyűlés a határozati javaslatot, melynél fogva a nagykanizsai választókerület tiltakozik a katonai javaslatok ellen és követeli az általános egyenlő titkos választójogot és Bosnyák Géza képviselőnek kifejtett kérdelméért bizalmat szavaz.

Ezután Hajdu Gyula beszélt és végül Wilhelm Szidónia a nők választójoga érdekében mondott rövid, okos beszédet.

Azután Hajdu Gyula szónoklata után Nedeczky elnök 4 és fél órakor az ülést bezárta.

A város illusztris vendége Justh Gyula és kísérete az 5 órai gyorsvonattal visszautaztak a fővárosba.

MOZI.

Az „Üttörő” iskola hétfői előadása.

(Vége).

De vegyük sorra a dolgot. Erdemes dr. Stein Frigyes előadásával foglalkozni, hogy meglássuk mindaz, aki szabadon gondolkodik, hogy mi mindent adnak be a tudományos előadók a hallgatóságoknak a tudomány vívmányai címén. Először is indexre tette a Kant-Laplace theóriát, s azután levette onnan. Beszélt a nyitott könyvekről, (értsd alatta a bibliát), amelyek hazudnak, s ezzel szemben csak a föld és a tudomány az igazmondók. Ésre sem vette itt az előadó, hogy mennyire belebotlott a saját mondásába; mert hiszen, a mit a tudomány, mondjuk idevágóan a koz-

mogonia tanit, javarészen hipotesis, vélekedés, sokszor ötlet, gondolat.

Teremtés műve-e a világ? Erre a kérdésre kielégítőbb választ találunk a keresztény idősámítás első századainak bölcseleténél még a fejlődés-elmélet szempontjából is, mint a hétfői előadásban. Bizony nagyon is ismer a biblia változást. A teremtés könyvébe belefért a haladó természettudomány összes nézete. Csak ne kezeljük mereven a bibliát, s ne erőszakoskodjunk a tudományjal. Nincs háború e kettő között, csak ne legyenek tendenciózus összevesztők, akkor, mint két reflektor, úgy működnek az ember kutató tekintete előtt. De erről hallgassunk most. A vékonydongájú előadásból csak azt lehet látni, hogy feltételeken és a feltételes elméneken készült. Az alapvető főkérdéseket magyarázat nélkül hagyja. Beszél a fehérről. De adós marad a fehérje alkotó részeinek: a vizgőz és a cián eredetének magyarázatával. Ez honnan van? Egy hatalmas ugrással terem inuen Kant-Laplace teoriájánál.

Itt alighanem a memoriája hagyta cserben, mert a két rész között áthidalhatatlan űr tátongott. Azzal kezd, hogy Kant és Laplace egyidőben állították fel teoriájukat. Talán nem egészen! Éppen 40 esztendő múlt el a két teória között. Persze mi ez a negyven év oly ember előtt, aki a millió évekkel egy dobálódzott, mint a gyermek a lapdával. S különben is a két teória csak hasonlít egymáshoz, de azért még sem azonos. Mindkét teória ugyan megmagyarázni látszik, hogy miért keringenek a planéták a Nap egyenlítőjének a síkjában, azonban már bevezetett tényekből indulnak ki. Nem mondja meg, honnan van a gáz golyó, ami már magában egy bevezetett csillagászati tény; honnan van egyáltalán a mozgás, s miért forog éppen nyugatról keletre? Továbbá a gyűrű képződése gázzal elképzelhetetlen fizikailag. „Mert, ha az anyagok lehűlés folytán nehezebbek lettek, azok nem gyűrűvé alakultak, hanem visszahulltak a középponti testbe.” A Saturnus gyűrűre való hivatkozás hiábavaló. Ebben ugyanis igen sok a rejtély, s az újabb megfigyelés szerint nem gázzal, hanem számtalan apró szilárd testből áll, mely csak azért látszik összefüggő gyűrűnek, mert egymáshoz közel, hozzánk pedig igen távol állnak. Kár a hipotesisről, mint természettudományról beszélni. Nagy tájékozatlanságra váll e merészség! Neki tudnia kellene, ha már arról beszél, hogy a Kant-Laplace teória ellen megmagyarázhatatlan nehézségként torlódik fel a Saturnus és Uranus holdjainak visszafelé, tehát keletről nyugatra való járása. Faye francia csillagász szerint a Kant és Laplace-elmélet teljes ellentmondásban van a tudomány mai állásával, s a csillagászat újabb felfedezéseivel. S az előadó nem tud semmit a Meteor és Nebulár hipotesisről, melyek a legújabb teoriák között legerősebben tartják a valóságosságát. Miért nem mondta, hogy a tudomány mindig egy már a fejlődés kezdetén levő anyagot tételez fel. Honnan van ez, nem tudjuk. Miért nem egyenletes a gáz-nemű anyag eloszlása? Nem tudjuk. Miért bir az ósgáz körforgással?

Nem tudni! A gázok egy része miért követ a központhoz haladó (centripetális), a másik része a középponttól elfutó (centrifugális) irányt? Nem lehet tudni! Hát a bolygók s azok holdjainak eredete honnan van? Nem tudjuk megfejteni! Ugye, előadó ur, Mózes mégis többet tud: — Kezdetben teremté Istent a mennyet és a földet! Ez az ósgáz! De kissé eltértünk. A Kant-Laplace teória említése után ismét egy nagy szakadás. Nem hiába mondta az előadó a kávéházban, az előadás után, hogy egy helyen megszakadt a fonala. Uj-uj, hány helyen szakadt volt az! Azután hamis nekrológot irt a tudomány martírjairól. Még Sokratet is kivégeztette az egyházzal. Dicséretére legyen mondván, hogy megemlített, ámbar akkor az egyház még nem létezett. De

mégis az végezte ki. Nemde annak a komédiásnak szerepét tetszett itt eljátszani, aki a bódéjában látható óriás kigyó nagyságáról beszélt, s buzgón magyarázta, hogy hatást keltsen, hosszúságát fejétől farkáig, s farkától fejéig. Az egyik távolság nagyobb volt szerinte, mint a másik. S megemlíti magyarázat közben, hogy a kigyó még önmagát is megeszi, nemcsak egy őzet. De akkor mégis eszébe jut, hogy nagyot mondott, s elkiáltja magát: — de azt nem teszi. Nem ettől tanulta ön a szerepét? S azután megint jött a kizsákmányolás s még más ilyenfajta. Már a milyen, tetszik tudni a refrain ezeknél az uraknál S akkor vége mindennek! Harmincöt perc alatt megemlített előadásával a hívőket hitkben, s megintgatta a hitetleneket hitelenségükben. Még egy pár ilyen előadás, isten uccse mondom, még a kanizsai uttörők is Mózesből fognak örvelni a kozmogoniában.

Az előadó ur általános műveltségének is szép jelét adta. Beszél az erkélytartó izmos férfúról. Atlasz ennek a neve az építészetben s ő háromszor is chariatidának nevezte. Talán ezt nem is tetszik tudni micsoda? Nézzen az Erechtheionra, ott lát ezekből eleget! Minek beszél arabusul, a ki nem tud arabusul?!

De most még egyet. A mai előadás a Polgári Egylet nagytermébe van hirdetve. A mult számunkban dicsértük a Kaszió liberális eljárását, hogy a vallásbékét zavaró társaságok kirekesztette kérelmével együtt uri köréből. A Polgári Egylet választmánya nem tud ily udvarias lenni a vallás béke megzavarásával szemben! Különben most csak kérdést teszünk, kinek az intézkedésére vonult be ma estére az uttörő társaság a Polgári Egyletbe?

H I R E K.

Városi közgyűlés.

A f. hó 23-án megtartott városi képviselőtestület közgyűlése alig tartott egy óráig. A tárgysorozatot rövid volt, de azért elég érdekes volt, bár szónoki beszédeket teljesen nélkülöztünk. Mintegy 5 képviselő vett részt a gyűlésen. Vécsey Zsigmond polgármester jelentést tett a közgyűlésnek, hogy Balás Béla dr. főispán Zalaegerszegré utaztában a nagykanizsai pályaudvaron a város közönsége nevében üdvözölte. A képviselő testület helyesítőleg tudomásul vette a jelentést. Azután jelenti a polgármester, hogy a főispáni installáció részt vett és a város nevében meghívta a főispánt, hogy a régi szokáshoz híven Nagykanizsa is installálhassa a főispánt. A közgyűlés ezt is örömmel vette tudomásul és egy 40 tagú bizottságot választott, mely a főispán méltó fogadására a kellő intézkedéseket megtegye.

A városi árva és tőkepenzéket az 1912. évre a Pesti Magyar Keresk. Bank nagykanizsai fiókjánál, a Nagykanizsai, Délzalai, Gazdasági- és Néptakarékpénztárnál és a Bankgyűlésnél logják gyámölcsözölge elhelyezni.

A helypénz bérlőnek a mult évi marhajárványból eredő kárára való tekintetből a hetivásárok bérösszegéből 20%, az országos vásárok bérösszegéből 60% térítettik vissza.

A belügyminiszter Nagykanizsa gyermekvédelmi intézmény alapítási törekvését a gyámopénztár tartalékai terhére a felterjesztett formában nem támogatja.

A régen vajudó földmives iskola céljaira a hercegi uradalomtól 20 hold föld vételét határozza el a tanács.

A Merkur gyár ingatlan vételi ajánlatát a közgyűlés elvetette. Néhány illetőségi ügyek élitézése után a gyűlés 4 órakor véget ért.

— A főispán látogatása Nagykanizsán. Értesülésünk szerint új főispánunk: sipeki Balás Béla, december hó 5-n városunkba érkezik.

A képviselőtestület által megválasztott negyven tagú bizottság ez nyben szombaton a város tanács-termeben Vécsey Zsigmond polgármester elnöklésével gyűlést tartott, amelyen egyhangulag elhatározták, hogy a főispánt az eddigieknél is nagyobb pompával fogadják. Városunk polgármestere a gyűlés folyamán utalt arra, hogy további haladásában magának a főispán jóindulatát s támogatását meg nyerje. Azért a fogadtatásba, s általában a látogatásba nem szándékozik s nem is enged politikai momentumokat keverni, hanem arra kéri csupán egy képviselőtestületet, valamint a polgárságot, hogy sipeki Balás Bélát, mint csupán Zalavármegye főispánját fogadják. A gyűlés egyhangulag helyeselte a polgármester szándékait, s ezért, hogy a fogadtatás minél szebb keretben folyjon le, az egyes részletek elvégzésére külön bizottságokat választottak.

Igy mindenekelőtt megválasztották az ünnepély-rendező bizottságot, amelynek tagjai lettek Deák Péter főkapitány, dr. Darázs László, dr. Hegedűs György ifj. Babochay György és Kiskanizsáról Gyurics László.

Megalakították ezenkívül a bankett rendező bizottságot, amelynek elnöke Oazterhuber László, kir. táblabíró lett.

Határozatilag kimondta ezenkívül a bizottság, hogy a város vendégeit meghívja a megye vezető tisztviselőit, s a bankettől értesíti a megye összes szolgabírait s a helyben állomásozó katonaságot.

Az ünnepély részletei ezután nyernek megállapítást.

Házasság. Szombaton d. e. kötött házasságot Lányi Dezső p. és t. tiszt Knortzer Anna urleánnyal, Knortzer György takarékpénztári igazgató és neje, született Kotsis Nina urnő leányával.

— **Hitközségi közgyűlés.** A nagykanizsai izr. hitközség tegnap tartotta évi rendes közgyűlését Rotschild Jakab dr. aleluók elnöklése alatt. A jegyzőkönyv hitelesítésére Deutsch Mór és Wolheim Manó tagokat kérte fel. A hitközségnek 1912. évi költségvetési javaslatát Barta Lajos titkár ismertette, mit a közgyűlés vita nélkül elfogadott. A költségvetésben kultusz- és jótékonycélra 29337 K, az iskolák összes kiadásaira 42202 K van előirányozva, melyből mintegy 16000 K a hitközség tagjaira kivetett adóból fedeztetik. Összes kiadás 115578 K 80 f. A hitközségi adó összege 29000 K. [A költségvetés körülbelül ugyanazon keretben mozog, mint a mult évi, csak az egyes részleteknél van némi változás. A gyűlés 2. tárgya az alapszabályok módosítása volt, melyet a jogügyi bizottság javaslata alapján, terjesztett az előjáróság a közgyűlés elé. Érdekes újítás a 14. § módosítása, melynél fogva ezentúl a hitközség adófizető nőtágjai (nőtanítók is) személyesen gyakorolható szavazati jogot kaptak. Weisz Lajos dr. amellett szólalt fel, hogy a nők csak megbízottak útján gyakorolhassák választójogukat, de a közgyűlés az előjáróság javaslata mellett döntött.

KÖZGAZDASÁG.

Gabonázlet

Nagykanizsa 1911. nov. 27.

Piaci árak:

Buza	22 50
Rozs	19 —
Zab	19 —
Tengeri új	17 —

Gyomor betegeknek.

Mindazoknak, kik a gyomor megbűlése, vagy túlterhelése, rossz. nehezen emészthető, nagyon meleg, vagy hideg ételk élvezete által, vagy rendetlen életmód következtében gyomorbetegséget, mint Gyomorhurut, gyomorgörcs, gyomorfájdalom, nehéz emésztés vagy nyálkásodást kaptak, ajánlunk egy kitűnő háziszert.

melynek kitűnő hatása már évek óta ki van próbálva. Ez a

Hubert Ullrich-féle növénybor.

Ezen növénybor kitűnő, gyógyhatásának talált fővekből, jó berral van készítve és erősíti, életre kelti az ember emésztő szervezetét. — A növénybor megakadályozza az emésztési zavarokat és előmozdítja az egészséges vér ujjaképződését.

A növénybort idejekorán használva, gyomorbetegségek még a csirájukban elfojtának. — Symptomák mint: Főfájás, felbűfés, gyomorgörcs, felfűvadás, rosszullét hányással, melyek chronikus idős gyomorbetegségeknek oly gyakran előfordulnak, elmúlnak néhány szori ivás után.

Székrekedés és annak következményei, mint szorulás, kölika, szivdobogás, álmatlanság, valamint vértelenség a májban, epében és a nagy Zsigor-érben (Arany-ér bántalmak) a növénybor által gyorsan megszüntetnek. A növénybor megszünteti az emésztetlenséget és könnyű székelést által előmozdítanak a gyomorból és belekből alkalmatlan részek.

Sovány, halvány kinézés, vérszegénység, elerőtlenedés,

legtöbbször a rossz emésztés következményei, hiányos vérképződés és a más beteges állapotai. Ivágyhiány, ideges bágyadság és rossz kedélyhang lat, továbbá főfájások, álmatlan éjjelek következtében ily egyének lassan egészen elpusztulnak. Növénybor az elgyöngült életrenek új látketést ad. Növénybor fokozza az étvágyat, az emésztést és táplálkozást előmozdítja, elősegíti az anyagcsere gyorsítját a vérképződést, megnyugtatja a feldúlt idegeket és életkedvet szerez. Számtalan elismerés és halanyilvántás igazolja ezt.

Növénybor kapható 3 és 4 koronát a Nagykanizsai, Kiskánizsai, Becsehelyi, Ujduvári, Kis-Komáromi, Csákányi, Nemesvidi, Tapsonyi, Bohonyi, Nagy-Bajomi, Felső-Szegedi Csurgói, Berzencei, Göllai, Légradai, Alsó-Domború, Koteri, Muracsányi Ratkai, Podtureni, Szelnicai, Alsólendvai, Pákai, Baksai, Novai, Bakai, Poloskei, Paesai, Alsó-Rajki, Nagy-Radai, Kéthelyi, Marzali, Kaposvári, Nagyatádi, Tarányi, Csáktornyai Peraki, Varasdi stb. gyógytárakban és fűszerüzletekben és Magyarország legtöbb gyógytárában.

A kanizsai gyógyszerárak 3 és több üveg növénybor rendelésnél eredeti árak mellett küldik szét mindössze a postaköltségben.

Utánzásoktól óvatik.

Kérjen csakis

Hubert Ullrich-féle növénybort.

HIRDESSZEN A „ZALAI KÖZLÖNY“-BEN

Legelősebb és Hashajtó.
legjobb hatású

NEUSTEIN
FÜLÖP
CUKROZOTT
HASHAJTÓ LABDÁCSAI

(Neustein Erzsébet-Pilulái)

Ugyanolyan minden tekintetben a hasonló készítményeknél enni szer mentes minden káros alkatrészekből a leg-
obb sikerrel használják az altest bántalmáinál, könnyen
zékletet szerez, egy vértisztító gyógyszer sem ártalmatla-
nabb és alkalmasabb a

székrekedés

egyőzősére, mint a legtöbb betegség okozója. Cukrozott
volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz
15 pilula tartalommal 30 fillér egy tekercs 8 dobozza-
tehat 120 pilulával 2 korona. A pénz előre beküldése
mellett bérmentve.

ÓVÁS! Utánzatoktól óvakodjunk.
Neustein Fülöp hashajtó
piluláit tessék kérni! Csak akkor valódi, ha
minden dobozon a törv. bejegyzet Szent Lípót
védjegy és Philip Neustein gyógyszerész alá-
írása fekete vörös nyomásban olvasható. A
keres. törvény által védett csomagjainkon
cégünknek rajta kell lennie.

Neustein Fülöp gyógyszerára, Sz. Lipóthoz
Wien, Plankengasse 6.

Kapható Nagykanizsán: Reik Gyula, Belus Lajos, Práger
Béla és Szabó Antal gyógyszerészeknél.

CERES-DIJ-KIÍRÁS

K 30.000.—

Közkívánatra a végső határnap a pályázatok beküldésére vonatkozólag december hó 1-éig
meghosszabbított!

Természetes jogában áll mindazon igentisztelt vevőknek, aki már egyszer pályázatát betérjesztette, a meghosszabbított
határidőig újabb szalagokat beküldeni, amelynek minden 5 darabjéért egy újabb sorsjegyszámot kap.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Elsőzetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona. Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásá szerint.

Városi piacunk olcsóbbá tétele.

Annyira szorít mindenkit a csizma, hogy egyszerre az egész vonalon felhangzik az általános piaci drágaság ellen való jogos panasz és keserűség. Lukács László pénzügyminiszter a tisztviselők nagy küldöttségének kénytelen azt mondani, hogy ne higgyék az urak, mintha a drágaságot csak a kisebb fizetési fokban levő tisztviselők éreznék, mert a helyzet az, hogy az általános drágaság mindenkit, tekintet nélkül javadalalmazására, ha egyébként családi vagyonnal nem rendelkezik, egyaránt érint. Az általános elkeseredésnek ez az érzése szüli, hogy a sajtó immár állandóan megnyitja hasábjait a drágaság fölött való elmélkedések számára, de bizonyos, hogy ezek a hírlapi cikkek nem foglalnak magukban egészséget ideát, miként lehetne az általános drágaságot megszüntetni?

Kétségtelen ugyanis az, hogy a piaci, ruházati és lakás drágaságot európai ármozgalmak fokozzák fel és nem magyarországi keserve ez a fix javadalomból élőknek, hanem így van egész Európaszerte, hogy a háztartásokra ráfekszik a permanens nyomor és minden ablakon beleselkedik a deficit. Ámde akármilyen európai áramlat is ez, meg kell küzdenünk vele, mert hiszen csak pillanatnyi segítség az állami tisztviselői karnak nyújtott drágasági pótlék; hiszen ez csak az áruzsora fojtogató polipkarjának nyújt újra alkalmat, hogy az áremelésben ismét megjavítsa a mostani rekordot.

A sivár helyzetben szinte kellemesen mutatkozik két komoly irányu törekvés. Egyik a fővárosi, mely a hatósági boltok felállításával akar az áruzsorának fejére lépni; a másik Serényi Béla gróf szándéka a konyhakertészeti országos szervezésére vonatkozólag, különösen város-élelmészeti szempontból. Ebből a célból az elmúlt napokban az összes jobb nevű kertészek és mag-

termelők bevonásával értekezlet volt a földművelésügyi miniszteriumban, amely apróra megbeszélte, miként lehetne a nagy városok élelmészeti piacait javítani és olcsóbbá tenni? Minden jel azt mutatja, hogy az értekezlet egészséges propositiói hamarosan életbe is lépnek. Ez pedig azt jelenti, hogy a nagy városok közelében bolgár rendszerű kertésztelepeket létesítenének, a magtermelés tekintetében se akarunk a külföldre szorítózkodni, hanem a magkereskedés bevonásával a termelők értékesítő részvénytársaságot szerveznek s már eleve ajánlják a kormány figyelmébe, hogy a konyhakerti magvak külföldi behozatalát a vámtárgyalásoknál nehezsítsék meg, illetve a magyar magvakat hatékonyabb védelembe részesítsék.

Amit Nagykőrös a saláta és ugorka, Ujvidék a zöldsapszuly nagyobb kivitelével felmutat, azok olyan ékes és hívó példák arra, hogy ne csak a belső területeken, hanem a lehető legintenzívebben a külső határon nagyban egyes a vidéknek alkalmas konyhakerti növény termelését kezdjük el. Hihetetlen az a nagy gazdasági fellendülés, amit Kecskemét, Nagykőrös, Makó, Szeged, Ujvidék mutat az előtt, aki ezt helyben nem tanulmányozta. Hogy egy-egy konyhakerti növény termelése a kereskedelmi értékesítése milyen változást, virágzást képes előidézni. Nemosak maga a termelő érzi meg ezt a gazdasági kedvező fordulatot, hanem a munkás, akinek keresete felszökik, a kereskedő és iparos, akinek a nagyobb keresetű emberek vásárolnak, rendelnek és fizetnek.

Az intenzív konyhakertészeti pedig egy-egy város élelmészését lényegesen olcsóbbá is teszi. Az ember elálmélkodva nézi, hogy a bolgár kertész, különösen ahol konkurenciája is van, mily olcsón adja konyhakerti termelvényeit. Pedig a föld bérleti árát négyszeresre szokteti és maga is meglépesedve vonul tétre haza szeretett hazájába, Bulgáriába. Az ő példájukat követni, nagy, modern

konyhakertészeti felállítani, sürgős szükség, különösen a városok közelében. Ezt a városoknak még áldozattal is lehetővé kell tenni. De áldozatról egyelőre szó sincs, mert hiszen az állam segítséggel járul az efféle telepek létesítői gyámolítására; egyelőre több ok, hogy a városi magisztrátusnak, ha csak a kezdeményezés batoralanságának vádját nem akarja a fejére zudítani, elhatározó lépést kell tennie abban az irányban, hogy ilyen bolgár rendszerű telep városunkban is létesüljön.

— Előkészületek a főispán fogadtatására. Vécsey Zsigmond polgármester kedden Zalaegerszegre utazott, hogy a képviselőtestület határozatából kifolyólag hivatalosan és személyesen hívja meg Balás Béla dr. főispánt a kanizsai installációra. A főispán dec. 5-ét jelölte ki erre az aktusára, mely napon d. u. 2 órakor fog a kanizsai állomásra érkezni.

A polgármester ugyanekkor Arvay Lajos alispánt és a vármegyei tisztikart is meghívta, hogy ez ünnepi napon a hivatalos vármegyét falaink között fogjuk üdvözölhetni.

Nagykanizsa mindig bizonyos finomult izléssel és tapintattal szokta városi, vagy akármely egyesületi ténykedéseit végrehajtani. Azért hisszük, hogy a polgárságnak ez a kvalitása most is ki fog domborodni a főispáni fogadás mindama részleteiben, melyek összesége van hivatalos városunkat az új főispán és kísérete előtt karakterizálni.

Az állomáson a képviselőtestület és a város közönsége élén Vécsey Zsigmond polgármester fogja a főispánt fogadni. Innen szállására kísérik a főispánt, honnan később a város háza tanácstermében fogja a küldöttségeket fogadni. Ennek befejeztével ha az időjárás kedvező lesz, sétára indul és bizonyára feltűnő lesz a provinciális városban szokatlan élénkű város és ennek eleganciában és szépségeiben gazdag hallámzó korzója. Este a Szarvas díszes éttermében fényes bankett lesz, melyen a város színét-javát fogja a főispán és a vendég vármegye maga között látni.

VELMA SUCHARD

Nyersen való
evésre
páratlan.

Főispánváras Keszthelyen.

Keszthely, nov. 26.

A fényesen lefolyt zalaegerszegi installáció után a járási központok buzgón készülnek a főispán fogadására. Az Egerszegi végbement tisztelgés alkalmával alkalmunk volt a közigazgatás faktorainak a nagyműveltségű, komoly munkához szokott férfiut megismerni, akit annál nagyobb lelkesedéssel fognak a járási gócpontokon fogadni, mert tudják, hogy benne nemcsak a munka bírálóját, hanem méltányolóját is tisztelhetik.

Nagykanizsa után vármegyénknek talán egy városa se tekint a fejlődésnek olyan impozáns jövője elé, mint éppen Keszthely. Az igaz, hogy az utak melyeken a két város jövője halad, különbözők, de abban megegyeznek, hogy mindegyiknek szüksége van arra, hogy törekvéstket pártoló kezek támogassák.

Balás Béla dr. főispán Zalaegerszegen az egész vármegyét meghódította. A keszthelyi sajtó a legnagyobb szimpátiával szólt magas gondolkodású személyéről. A program, melyet főispáni működésének keretében felállított, szinte kiegyenlítő hatása volt a különböző gondolkodású elemek között. Így nem csoda ha Keszthelyen nagy lelkesedéssel várják a főispán látogatását. Már volt is e tárgyban tanácskozás, melyen a legpróbb részletekig megállapították a fogadtatás módjait és programjait.

A főispán megfog ismerkedni Keszthely természetével, a Balaton, a Hévíz kultuszával és bizton remélhető, hogy azoknak az alkotásoknak, melyeket Keszthely eddig különböző okok miatt megvalósítani nem tudott, oldalára fog szegődni és magas szempontból tekintő lelkével fel fogja ismerni, hogy Keszthely fejlődése az egész vármegyére sőt az egész országra értéket képvisel.

Amint Keszthelyért minden keszthelyi polgár kivétel nélkül lelkesül, úgy megvagyunk róla győződve, hogy a főispáni látogatást az egész város lakossága egyenlő örömmel fogja üdvözölni.

Balás József.

Pénzüntézeteki tisztviselők egyesülete.

Magyarországi Pénzüntézeteki Tisztviselők Segítőegyesülete címen nagyjelentőségű szociális intézmény életbeleléptetését tervezik a budapesti pénzüntézeteki tisztviselői karöltve a vidéki intézetek tisztviselőivel. A létesítendő intézmény célja lesz elsősorban, hogy lehetővé tegye a tisztviselők hátramaradtjainak anyagi támogatását. A kölcsönösség alapján alakulna az intézmény, egyszerű kezelési apparátus igénybevételével és az érdekelteknek nagyon szerény megterhelésével. Az elhaltak özvegye, gyermekei, vagy az általa bejelentett kedvezményes egyszer és mindenkorra jelentékeny támogatást nyer. Az intézmény minden rendes tagja valamely tagtárs elhalálózásakor két koronát fizet, így a hozzátartozó annyiszor két koronát kap, ahány rendes tagja az egyesületnek van. Ezen felül az alapszabályok értelmében egy segélyező alap létesítése van tervbe véve, mely segélyre szoruló egyesületi tagok, illetőleg ezek hozzátartozóinak támogatását szolgálja. Az erre fordítandó összeg egyrészt az alapító és pártoló tagok befizetéseiből, másrészt adományok és kamatjövödelmek révén nyer fedezetet. Egyébként pedig az egyesület tagjaival szemben a legmesszebbmenő emberbaráti tevékenységet szándékozik kifejtetni. Az erre vonatkozó tervek elkészítésén egy bizottság működik, melynek élén Berényi Pál dr., a Magyarországi Pénzüntézeteki Országos Szövetségének igazgatója van. Jelentkezéseket elfogad a Magyarországi Pénzüntézeteki Tisztviselők Segítőegyesületének előkészítő

bizottsága (V. Falk Miksa-utca 5.) ahol már ezideig számosan jelentették be csatlakozásukat a vidéki bankok tisztviselői, míg Budapesten már most csoportosan léptek be a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank, Magyar Bank és Keresk. r. t., Belvárosi takarékpénztár, Budapesti takarékpénztár és Orsz. zálogkölcson, Merkur Bank r. t. és más intézetek tisztviselői.

Zerkovitz szálló.

Azok a tervezgetések, melyek a Főut és Erzsébet tér sarkán levő szálló és kávéházépítések körül folytak, végre teljesen befejezést nyertek. Ma már a legkompetensebb forrásból vett értesülésünk szerint irbaljuk, hogy egy impozáns két emeletes palota épül oda, 40 szobával, kávéházzal, souterrain mulatóhelyiségekkel, melyek pompa fény berendezés és méret tekintetében látványosságai lesznek Nagykanizsának. A souterrain helyiség 26 m. hosszú lesz. Ilyen nagyságu terem városunkban nincs. Majolika burkolattal, központi fűtéssel vízvezetékekkel lesz az épület ellátva.

De ügyes és szerencés megoldást nyert a szálló személyi kérdése is. Ameunyiében a Central kávéház tulajdonosainak, Kardos és Steiner urak szakavatott kezeibe kerül az új szálló és kávéház, melyhez fogható csak a fővárosban található. (40 ezer K. evi bér). A nevezett bérlők eddig is tanujelét adták annak, hogy vendégeiknek izlését, kényelmét és minden irányu érdekeit nagy körültekintéssel óhajtják szolgálni; az új Zerkovitz Szállóban erre még inkább alkalmuk lesz és módjuk arra, hogy az idegenforgalomra való tekintetből egy a szálló, mint a kávéházat a népszerűség magas fokára emeljék.

Szívesen elismerjük, hogy Zerkovitz Lajos ügykereskedő a hatalmas közérdekű építkezésével és óriási tökebefektetésével a város érdekei körül nem csekély érdemeket szerez, melyek egy a város szépítése, mint idegenforgalma és egy közgazdasági tekintetben is méltánylást érdemelnek.

HIREK.

— Uj püspök. A vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére a király gróf Mikes János főesperost, székelyudvarhelyi plébánost szombathelyi püspökké nevezte ki. Az új püspök kedden tette le az esküt a felség kezébe, ki azután külön kihallgatáson fogadta. A magyar kormány képviseletében Zichy János gróf miniszter asszisztált.

— Állandó választmányi gyűlés. Balás Béla főispán a következő meghívót küldte az állandó választmány tagjaihoz: Igen tisztelt állandó választmányi tag ur! A folyó évi december hó 11-én tartandó törvényhatósági bizottsági rendes közgyűlésen felveendő ügyek tárgyalásának elkészítése végett az állandó választmányi ülés folyó évi december hó 4-én délelőtt 9 órakor fog Zalaegerszegen, a vármegyei ház gyűléstermében megtartatni, melyre igen tisztelt választmányi tag urat van szerencsém meghívni. Zalaegerszeg, 1911. novemberben 27-én. Balás Béla főispán, az állandó választmány elnöke.

— Karácsonyi vásár. Szombaton, dec. 2-án és vasárnap 3-án lesz a Keresztény Jótékony Nőegyesület karácsonyi vására a Polgári Egylet nagytermében. Ennek a vásárnak már nem kell reklámot csinálni, mert polgárjogot szerzett a nemesebb lelkek szívében. Csak megemlítjük, hogy mindkét nap d. u. 6 órakor kabarét is lesz, mely szereplőivel és programjával fényesnek ígérkezik.

— Ismét az arena. Fesztetics Andor gróf a színészet országos felügyelője Vécey Zsigmond polgármesterhez megkeresést intézett az iránt, hogy hasson oda, hogy Nagykanizsa város forumai enge-

délyt adjanak Füredi Béla pécsi színingazgatónak egy arena építésére. A színészet felügyelője úgy látszik tévesen van informálva, mert az építési bizottság nem az arena építését utasította el Füredit, hanem a megjelölt helyet tartotta alkalmatlannak az arena-hoz. Ha Füredi, vagy bárki más tüz- és egyéb biztonsági tekintetben elfogadható helyen — pl. a jelenlegi arena helyén — akarna ideiglenes színházat építeni a város részéről semmi akadályra nem találna. Fesztetics gróf a jelenlegi arenáról úgy beszél levelében mintha az már lebontatott volna, pedig Csillag Jenő még mindig nem foglalkozik az átalakítás tervével. És jobb ajánlat biján nem is fogja lebontását sürgetni, nehogy teljesen hajlék nélkül maradjon a színészet.

— Filharmonikus hangverseny. A Zalaegerszegi Irodalmi és Művészeti Kör 1911. évi december hó 1-én az Arany Bányai szálló nagytermében filharmonikus hangversenyt rendez. Közreműködnek: Bendiner Nándor zongoraművész, a Ferenc József király-díj nyertese. Rosthy Annie hangversenyénekendő, énekművész és a székesfehérvári V. ker. honvédekzenekar teljes filharmonikus kara Fricsaj Richárd karnagy vezetésével. Helyárak: Páholy 25 korona. Ülőhely: oldalcsék és 1—3 sor tagoknak és családtagjaiknak 6 korona, nem tagoknak 7 korona; 4—6 sor tagoknak és családtagjaiknak 5 korona, nem tagoknak 6 korona; 7—12 sor tagoknak családtagjaiknak 4 korona, nem tagoknak 5 korona. — Állóhely 3 korona. A részletes műsor a hangversenyen tétetik közzé. Hangverseny után tánc. Kezdete este 8 $\frac{1}{2}$ órakor.

— Orgona átvétel. Kiskanizsai templom orgonája rég idő óta teljesen hasznavehetetlen állapotban volt, miért is a hívek elhatározták, hogy azt saját költségükön megjavíttatják. E hó 18-án megtörtént az átvétel. A munkát Orbán Károly kiskanizsai postamester, orgona-készítő ur végezte, lelkiismeretes pontossággal és szakértelemmel. Az átvételnél a következőket állapítottuk meg: Kiskanizsai templom II. manuálór 16 változatú orgonáját tüzetesen megvizsgáltuk s azt teljesen jének találtuk. A szerkezet pontos és zajtalan működése, az egyes változatok valóban remek intonálása, a vonós változatok gyönyörű jellege és az egész mű pompás egyenletes erőteljes hangja olyan, melyet csakis kiváló szakértelemmel és tudással lehet előidézni. Szóval Orbán Károly ur valóban remek munkát végzett, miért is neki az uton saját és a hívek akaratából mondunk köszönetet és mint érdemes szakembert az érdeklődők körök jóindulatába legmelegebben ajánljuk.

Kiskanizsán, 1911. nov. 19-én.

Zsiska Gentilis s. k.
záradatónk.

Krajcsovics József
kiskanizsai kántor.

— Változások az értékkel ellátott postai csomagok kezelésében. Kereskedelmiügyi m. kir. miniszter 11135/1911. sz. rendelete értelmében f. évi december hó 1-től kezdődően oly csomagok, melyek 100 korona, vagy ennél nagyobb értéknyilvánítással adtnak postára, kézi (azon értékes) csomagokként fognak kezeltetni. Ugyanilyen kezelés alá esnek mindama csomag is, melyek — habár értékük 100 koronánál kisebb is — arany, ezüsttárgyakat; zseborákat, vagy ékszereket tartalmaznak.

Az ily csomagoknak úgy kell gondyolva lenniük, hogy a burkolat azok tartalmát minden külső befolyástól megvédi, illetőleg, hogy tartalmukhoz a burkolat és pecsétek megsértése nélkül hozzáférni ne lehessen.

Ennélfogva az ily csomagok vagy jó szerkezetű faládába, viaszkos vászonba, szükség esetén vászonnal körülburokolt dobozba csomagolandók, zsinaggal körülkötendőek és lepecsételendőek és csakis kisebb ér-

téki csomagoknál van megengedve, hogy azok több-réti csomagoló papírosba csomagolandók, amelyeket szintén körül kell kötnöni és le is kell pecsételni.

A cím mindig magára a burkolatra irandó.

Minden egyes ilyen kézi csomagokhoz külön-külön szállítólevél állítandó ki, vagyis a fentebb kézi csomagként megjelölt küldeményekből 2 vagy 3 darabot egy közös szállítólevél mellett feladni nem lehet.

Megjegyeztetik még, hogy kézi csomagok postai gyűjtőhelyeken nem adhatók fel, továbbá, hogy azon felek, akik csomagjaikat feladó jegyzék mellett adják postára, — az ilyen kézidarabokat — a központosított csomagoktól különállóan — külön feladójegyzékbe foglalva kötelesek postára adni.

— **Analfabéták oktatása.** A zalavármegyei közművelődési egyesület részéről megkezdés és érkezett Poreduc Antal állami népiskolai igazgatóhoz, hogy hatáskörében találjon módot arra, hogy az analfabéták az írás olvasásra ingyenes oktatásban részesülhessenek. Poreduc igazgató a szükséges intézkedéseket megtette és értesíti az irni-olvasni nem tudó férfiakat, hogy naponként jelentkezhetnek d. u. 4-ig a Rozgonyi-utcai iskolában és 5—8-ig a Központi népiskola igazgatói irodájában. Magán a tudáson kívül azért is üdvös ez oktatás, mert az irni-olvasni nem tudók a megalkotandó választói törvényben választói jogban nem fognak részesülni.

— **Építési engedélyek.** A városi építési bizottság f. hó 24-én tartott gyűlése a következő épületekre adott engedélyt. Dr. Darányi Árpád Kisznyai-utcai lakó házára Szuknyay Lajos sugár-uti; Muth Adámné Kistaludi Sándor-utcai; Molnár István kiskanizsai; Pöce Ferenc Rózsa-utcai; Mugdrovits Márton József Főherceg-utcai lakó házára. — Azután Csillag Jenő engedélyt kapott az arena átalakítási munkálataira.

— **Országos vásár.** Hétfőn dec. 4-én lesz Nagykanizsán a Miklós-vásár, mely mindig nagyon forgalmas szokott lenni. A tegnapi heti vásáron is meglátáztok, hogy a gazdák állataik felhajtásával várnak az országos vásárig. Átírtott 400 marhalevél és kiállított 215 új levél.

— **Kamarai gyűlések.** A soproni kereskedelmi és iparkamara költségvetési és zárószámadási bizottságának dec. 1-én d. u. 4 órakor gyűlése lesz, Ullein József kir. tanácsos kamarai elnök elnöklése alatt. A gyűlés egyedüli tárgya az 1912. évi költségvetés tárgyalása lesz. Ugyancsak dec. 1-én d. u. fél 5 órakor tartja gyűlését a kamara iparszakosztálya Halvax Frigyes kamarai elnök elnöklése alatt. Tárgysorozatából kiemeljük: A vegytisztító és kelme-festő ipar képesítéshez kötése. Ösztöndíjgyi és állami segélygyi kérvények. A kereskedelmi és iparkamara közgyűlése dec. 5-én lesz a következő tárgysorozat-al: 1. Elnöki jelentés. 2. Titkári jelentés. 3. Pénztári jelentés. 4. Miniszteri leirat a vegyi tisztító és kelme-festő ipar képesítéshez kötése ügyében. 5. Miniszteri leirat a „szinszappan” zsirsavtartalma arányának kötelező megállapítása tárgyában. 6. Minisz-

teri leirat Vasvármegyének a fogadó-, vendéglő-, kávéház- és kávémerés-iparról alkotott szabályrendelete módosítása véleményezéséért. 7. Javaslat a mértékek időszakos hitelesítési díjainak a mérséklésére. 8. Kereskedelmi továbbképző tanfolyamok országos szervezésének a kérdése. 9. A kamara 1912. évi költségvetése. 10. Ösztöndíj-gyi kérvények. 11. Segély kérvények.

— **A leányasszony panasza.** Bujtör Teréz közös háztartásban élt Fehér János kocsissal. Minthogy azonban a kocsis dologtalan, iszákos volt és életársával akarta magát eltartatni, otthagya. Azóta Fehér János folyton üldözi a leányt és kenyerkeresetében akadályozza. Nemrég korbáccsal verte meg. Az eljárás megindított a lovagiatlan férfi ellen.

— **Jó osaládból való leány,** aki varrni tud, kerestetik öt éves gyermekhez Fiuméba. — Cím a kiadóhivatalban.

A női klinikákon a természetes **Ferenc József**-keserűviz a legkedveltebb hashajtószereknek bizonyult. Még a legérzékenyebb betegek is szívesen használják a valódi Ferenc József-gyógyvizet, mert kitűnő hatása mindig gyorsan, biztosan, és minden kellemetlen mellék- vagy utóhatás nélkül áll be. Tauffer tanár és a nőgyógyászat számos más kiváló képviselője egybehangzóan dicsérik a régösmert Ferenc József-gyógyvizet jótékony hatását. — Gyógytárakban és fűszerkereskedésekben kapható. A Sztéküldési-Igazgatóság Budapestben.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

— A „Vasárnapi Ujság” idei karácsonyi albuma, mely mint minden előfizetőnek járó ajándék, kiállításának díszével és tartalmának gazdagságával szenzációja lesz a karácsonyi könyvpiacnak, már rösen készül. Egyik érdekessége lesz Mörice Zsigmond szindarabja, az Aranyos öregek, melyet most adnak elő a vigszínházi Mörice-matinén, Blahánéval a főszerepben. A „Vasárnapi Ujság” november 26-iki száma különben a megszokott gazdag tartalommal és fényes kiállításban jelent meg. Lóvay József miskolci ünneplése, tripoliszi karctéri képek, az Operaház ujdonságai, a hágai békepalota, a rheimsi hadi repülőversenyek, a most lebontott híres marosvásárhelyi kut, aktuális arcképek adják a képek tárgyait. Szépirodalmi olvasmányok: Bárony István tárcája a madarászatról, Kaffka Margit regénye, Lenkei Henrik és Majthényi György versei, Atherton angolból fordított regénye. Egyéb közlemények: Schöpfung Aladar cikke Lévy Józsefről, cikk és kép egy kirabolható pénzszekrényről, tárcacikk a hétről s a rendes heti rovatok. Irodalom és művészet, sakkjáték stb. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre öt korona, „Világkrónika”-val együtt

hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, Egyetem-utca 4. szám.) Ugyanott megrendelhető a „Képes Néplap”, a legoliosabb újság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

— **Budapester Presse** címen német nyelvű új politikai és közgazdasági napilapot indít Vészi József december 20-án. Az új lap programja hazánk politikai, gazdasági és szellemi kulturásképeinek határozott felkarolása és harcos képviselése a politikai partok érdekei felé emelkedő tárgyiaság szellemében. Különös súlyt vet az új lap a közgazdasági élet minden ágazatára és e célból önálló külön mellékletben fogja naponta tárgyalni a Magyar pénzügy, kereskedelem, ipar és mezőgazdaság kérdéseit. Magyarország igazait s külfölddel szemben s a nyugati kultúra eszméit épp oly bátor elszántsággal fogja képviselni, mint amily szívósan fog küzdeni a nyugati kultúra eszméinek hazánkban való terjeszkedése ellen. A „Budapester Presse” első szám december 20-án fog megjelenni.

Nyeralót vagy urasági házat

hűvös parkkal s esetleg kisebb szállóval

Balaton partján

azonnali megvételre keresek.

Ajánlatokat kér

FEHÉR JÓZSEF Budapest, IV., Kigyó-tér 1 sz.

Kapható Nagykanizsán:

Miltényi Sándor és Fia cégénél.

2—3 középiskolát végzett jó házból való fiu

GYAKORNOKNAK

jó fizetéssel azonnal felvétetik

Ifju Wajdits József

könyv és papirkereskedésében.

Nagykanizsa, Deák-tér 1.

— Egy jó házból való fiu, kinek 2—3 középiskolája van, nyomdász tanoncnak azonnal felvétetik Ifju Wajdits József könyvnyomdájában.

Sirolin "Roche"

ezerszeresen bevált

tüdőhurutok ellen

friss és idült

köhöges, hörghurutnál
tüdőgyulladások után.

Egészséges tüdők erős étvágy óvszer a
tüdővész ellen.

M. E G H I Y Ó,

A Nagykanizsai Malátagyár és Serfőződe Részvénytársaság

t. részvényesei tisztelettel meghívtnak az 1911. évi december hó 12-én délután 3 órakor Nagykanizsán, a Pesti Magyar kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának helyiségében tartandó

XIX. évi rendes közgyűlésre

N A P I R E N D:

1. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentése.
2. A zárszámadások előterjesztése, a mérleg megállapítása, a tiszta jövedelem hovatartozása és a kifizetendő osztalék megállapítása, valamint az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére adandó felmentvény iránti határozathozatal.
3. Az igazgatóság javaslata a részvénytöke telomelése iránt.
4. Az alapszabályok módosítása.
5. Az alapszabályok 20 §-a értelmében kilépő báró Gutmann Vilmos, Betülheim Győző és Goldhammer Károly igazgatósági tagok helyett 3 évre újabbak, vagy ezek újbóli megválasztása és a visszalépett Rosenberg Richárd helyébe 1 igazgatósági tagnak 3 évre, valamint Székely Tivadár helyébe 1 igazgatósági tagnak 2 évre való megválasztása.
6. Öt, esetleg 6 felügyelő-bizottsági tagnak egy évre való megválasztása.

Nagykanizsa, 1911. évi november hó 28-án.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Azon t. részvényesek, kik szavazati jogukat gyakorolni óhajtják, sziveskedjenek részvényeiket szelvényeikkel együtt, az alapszabályok 13. §-a értelmében legalább három nappal a közgyűlés előtt a Pesti magyar kereskedelmi bank főpénztáránál Budapesten, vagy ezen bank nagykanizsai fiókjának pénztáránál térítvény ellenében letenni, mely utóbbi helyen a felügyelő-bizottság által megvizsgált és helyben hagyott mérleg, valamint az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentései nyolc nappal a közgyűlés előtt a t. részvényesek betekintés végett rendelkezésre állanak

Őszi trágyázás!

Óvakodjunk a hamiltól!
4100 Valódi

Óvakodjunk a hamiltól!
védjegyü.

Thomassalak

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya!

Csak akkor ilyen van és ólomzár

valódi hasznokban eredeti van rajta.

Hamiltól szigorúan tartózkodjunk.

Minden zedő tartalomjelzővel van ellátva.

Kalmár Vilmos

a Thomaspneumatikusan Berlio, vezérkönyvelője BUDAPEST VI., Andrássy-ut 48.

Különbösen a jelenlegi rendkívül olcsó árakra figyelmeztetjük a vásárlókat. Képviselő és raktár Mellis és Pintér Szombathely.

A Zalai Közlöny

Szerkesztősége és kiadóhivatala

Deák-tér I. sz. alatt van.

Gyomor betegeknek.

Mindazoknak, kik a gyomor meghűtése, vagy túlterhelése, rossz, nehezen emészthető, nagyon meleg, vagy hideg ételek élvezete által, vagy rendetlen életmód következtében gyomorbetegséget, mint Gyomorhurut, gyomorgörös, gyomorfájdalom, nehéz emésztés vagy nyálkásodást kaptak, ajánlunk egy kitűnő házi szert.

melynek kiténő hatása már évek óta ki van próbálva. Ez a

Hubert Ullrich-féle növénybor.

Ezen növénybor kitűnő, gyógyhatásának talált fővekből, jó berral van készítve és erőit, életre kelti az ember emésztő szervesét. — A növénybor megakadályozza az emésztési zavarokat és előmozdítja az egészséges vér újjákepződését.

A növénybort idejekorán használva, gyomorbetegségek még a csirájukban elfojtának. — Symptomák mint: Főfájás, felbőfögés, gyomorfájdalom, rosszullet hányással, melyek chronicus fűlős gyomorbetegségeknek oly gyakran előfordulnak, elmúlnak néhány szori ivás után.

Székrekedés és ennek kellemetlen következményei, mint szorulás, kólika, szivdobogás, álmatlanság, valamint vértelenség a májban, epében és a nagy Zsigler-érben (Arany-ér bántalmak) a növénybor által gyorsan megszüntetnek. A növénybor megszünteti az emésztéshetlenséget és könnyű stékálás által elavolttatnak a gyomorból és belekből alkalmatlan részek.

Sovány, halvány kinézés, vérszegénység, elerőtlenedés,

legtöbbször a rossz emésztés következményei, hiányos vérképződés és a máj beteges állapotáé. Ivágyhiány, ideges bágyadság és rossz kedélyhang lat, továbbá főfájások, álmatlan éjjeliek következtében ily egyének lassan egészen elpusztulnak. Növénybor az elgyöngült életének új látkitést ad. Növénybor fokozza az étvágyat, az emésztést és táplálkozást előmozdítja, elősegíti az anyagcsere gyorsítását a vérképződést, meggyógyítja a feldult idegeket és életkedvet szerez. Számtalan elismerés és hála nyilatkoztatás igazolja ezt.

Növénybor kapható 3 és 4 koronáért a Nagykanizsai, Kiskánizsai, Becsehelyi, Ujduvari, Kis-Komáromi, Csákányi, Neveasvidi, Böhönyei, Nagy-Bajomi, Felső-Szegedi Csurgói, Berzencei, Gólai, Lógrádi, Alsó-Domború, Kotczi, Muracsányi Rátkai, Podtureni, Szelmicei, Alsóöndvái, Pákai, Baksai, Novai, Bakii, Póloskei, Pacsai, Alsó-Rajki, Nagy-Radai, Kéthelyi, Marzali, Kaposvári, Nagyatádi, Tarányi, Csáktornyai Perlaki, Várassdi stb. gyógytárakban és fűszerüzletekben és Magyarország legtöbb gyógytárában.

A kanizsai gyógytárak 3 és több üveg növénybor rendelésnél eredeti árak mellett küldik szét mindössze a monarchiában.

Utánzásoktól óvatik.

Kérjen csakis

Hubert Ullrich-féle növénybort.

HIRDESSEN

A „ZALAI KÖZLÖNY”-BEN

Legolcsóbb és legjobb hatású Hashajtó.

NEUSTEIN FÜLÖP
CUKROZOTT HASHAJTÓ LABACSAI

(Neustein Erzsébet-Pilulák)

Amely minden tekintetben a hasonló készítményeket ontai szer mentes minden káros alkotórésztől a legolcsóbb sikerrel használják az altest bántalmait, könnyen reklétet szerez, egy vértisztító gyógyszer sem ártalmatlanabb és alkalmasabb a

székrekedés

gyógyására, mint a legtöbb betegség okozója. Cukrozott volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 pilula tartalommal 80 fillér egy tükör 8 doboz tartalmát 120 fillérrel 2 korona. A pénz előre beküldése mellett bérmentve.

OVÁSI Utánzóktól óvakodjunk, Neustein Fülöp hashajtó pilulát tessék kérni! Csak akkor valódi, ha minden dobozon a törv. bejegyzet Szent-Lipót védjegy és Philip Neustein gyógyszerész aláírása fekete-vörös nyomásban olvasható. A keresk. törvény által védett csomagoláson cégüknek rajta kell lennie.

Neustein Fülöp gyógyszerész, Sz. Lipóthoz Wien, Plankengasse 6.
Kapható Nagykanizsán: Reik Gyula, Belus Lajos, Práger Béla és Szabó Antal gyógyszerészeknél.